

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΟΒ'	ΤΕΥΧ. Α'	ΙΩ. ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ 14 - 115 21 ΑΘΗΝΑΙ ΤΗΛ. 72.18.308	1 ΙΟΥΝΙΟΥ 1995	ΑΡΙΘ. 9
----------	----------	---	----------------	---------

ΑΚΡΟΒΟΛΙΣΜΟΙ ΚΡΟΥΣΕΩΣ;

(Κριτική αξιολόγησης αντιεκκλησιαστικής συνεντεύξεως)*

7. Άνιούσα ή ποιοτική στάθμη του έργου της Έκκλησίας.

α) Ο συνταγματολόγος Καθηγητής κ. Δημ. Τσάτσος, ενώ στη δευτερολογία του έπεσήμανε μερικές παρεκτροπές εκπροσώπων της Έκκλησίας και έθεώρησε τις εξαιρέσεις ως κανόνα, έκρινε σκόπιμο να μη αναφέρει ούτε λέξι για τὸ αναγεννητικὸ ρεύμα, τὸ ὁποῖο καταρδεύει τὸσον ὅλα τὰ Τμήματα τῆς ἀνὰ τὸν κόσμον Ὁρθοδόξου Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, ὅσον καὶ τὴν Ἐκ-

δίῳτῃ στὴν ἐπίγειον πραγματικότητα ὅλες οἱ πολιτικοκοινωνικὲς ἐπιτυχίαι, ὅπως —ἐὰν ἐνθυμοῦμαι καλῶς— ἐπισημαίνει σὲ κάποιον ἔργο του ὁ κ. Δ. Τσάτσος, εἶναι σχετικὲς καὶ μποροῦν νὰ σημειώσουν βελτίωσιν ἐν σχέσει πρὸς ὅ,τι προηγείτο χωρὶς νὰ φθάσουν στὴν τελειότητα. Ἐπομένως ἡ ἀδυναμία γιὰ τὸν καθορισμὸ τοῦ ἀπολύτως ὀρθοῦ πολιτικοῦ δέοντος δὲν μπορεῖ νὰ ξεπερασθῆ. Γι' αὐτὸ, ὅποιος πιστεύει στὸ ξεπέρασμά της, πιστεύει στὸ τέλος τῆς Ἱστορίας.

Ἐφ' ὅσον κάτι παρόμοιον ἰσχύει καὶ γιὰ τὶς ἐπίγειαι καὶ ἀνθρώπιναι συναρτήσεις τοῦ ἀνακαινιστικοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας, μήπως θὰ ἔπρεπε ὁ σιγματισμὸς τῶν κακῶν ἐξαιρέσεων μέσα στὰ ὄρα καὶ πλαίσια τῆς ἀνθρωπίνης διαστάσεως τῆς ζωῆς καὶ δράσεως τῶν εκπροσώπων τῆς Ἐκκλησίας νὰ γίνεται μὲ παρόμοια εἰδολογικὰ κριτήρια;

β) Τὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ Ἐκκλησία καταδυναστεύει τὴν κοινωνικὴ, πολιτικὴ καὶ ἐκπαιδευτικὴ ζωὴ εἶναι ἀπαράδεκτο ὄχι μόνον γιὰ τοὺς ἱστορικοὺς λόγους, τοὺς ὁποῖους ἀναφέραμε στὰ προηγούμενα ἄρθρα μας, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὸ ὅτι σήμερον ὄχι μόνον στὰ κέντρα τοῦ Ἀποδήμου Ἑλληνισμοῦ, ἀλλὰ καὶ στὸν Ἑλλαδικὸν χῶρον εἶναι συνεχῶς ἀνιούσα ἡ στάθμη τῆς ποσοτικῆς ἀναπτύξεως καὶ ποιοτικῆς ἀναβαθμίσεως τοῦ ἀνακαινιστικοῦ, ποιμαντικοῦ, κοινωνικοῦ, ἐκπολιτιστικοῦ καὶ ἐξελληνιστικοῦ τῆς ἔργου, τὸ ὁποῖο εἶναι ἐξόχως ἀπελευθερωτικὸ καὶ εὐεργετικὸ γιὰ ἐκείνους, πού τὸ δέχονται (ὄχι μὲ ἐξαναγκασμὸ, ἀλλὰ) οἰκιοθελῶς μὲ αὐτοπροαίρετον καὶ

Τοῦ κ. **ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ**
Ὁμοτ. Καθηγητοῦ τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν
Τακτικ. Μέλους τῆς «Εὐρωπ. Ἀκαδημίας
τῶν Ἐπιστημῶν καὶ τῶν Τεχνῶν»

κλησία τῆς Ἑλλάδος, ἡ ὁποία —παρὰ τὰ διατυμπανιζόμενα «σκάνδαλα» καὶ παρὰ τὶς ἐλλείψεις καὶ ἔστω βωῶσαι καὶ κρᾶζουσαι κακὲς ἐξαιρέσεις— ἔχει ἀνανεώσει τὰ στελέχη καὶ τὸ ποιμαντικὸ τῆς ἔργου σὲ ἀναλογία πολὺ μεγαλύτερη παρὰ οἱ διάφοροι ἄλλοι τομεῖς τοῦ πνευματικοῦ καὶ κοινωνικοῦ βίου, ἡ ἐκπαίδευσις καὶ ἡ πολιτικὴ, ἡ ὁποία πανθομολογουμένως σὲ μεγάλη ἔκτασι διέρχεται κρίσι καί, ὅπως πιστεύει στὴ συνέντευξί του ὁ κ. Δ. Τσάτσος, «χρειαίεται ἀφάνταστη ἀντοχὴ στὴ χυδαιότητα». Ἀκόμη καὶ μέσα στὰ πλαίσια τῆς ποθητῆς ἀναγεννήσεως καὶ ἀναβαθμίσεως τῆς πολιτικῆς ζωῆς θὰ ὑπάρχουν ὅπωςδήποτε ἐλλείψεις καὶ παρεκτροπές,

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 339 τοῦ ὑπ' ἀρ. 8 τεύχους.

εὐγνώμονα ἀπόφασι τῆς ἐλευθέρας βουλήσεώς τους. Τὸ ἔργο αὐτὸ εἶναι πολυσχιδὲς καὶ πολὺ-πτυχο. Ἔστωσαν ὡς παραδείγματα ἡ ἔκρηξις τῆς ἀναπτύξεως τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ καὶ χριστιανικοῦ ἐντύπου, τὸ τεράστιο ἐκδοτικὸ ἔργο τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἡ προώθησις συγχρονισμένων μορφῶν κηρυκτικῆς καὶ κατηχητικῆς προσπαθείας, ἡ ἀφυπνιστικὴ καὶ διαφωτιστικὴ συμβολὴ ἐκκλησιαστικῶν ραδιοτηλεοπτικῶν σταθμῶν ἢ προγραμμάτων, ἡ εἰδικὴ φροντίς γιὰ τὴ νεότητα καὶ οἱ ἀναρίθμητοι τομεῖς τῆς διακονικῆς - κοινωνικῆς - προνοιακῆς ἐκδηλώσεως τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης καὶ ἀλληλεγγύης τόσοσιν στὴν Ἱ. Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν, ὅσον καὶ στὶς Ἱ. Μητροπόλεις.

γ) Ἡ καθ' ὅλου Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία διὰ τῶν Ἱεραρχῶν, τῶν λοιπῶν κληρικῶν, τῶν εἰδικῶς ἐντεταλμένων ἐκκλησιαστικῶν ὑπαλλήλων καὶ μὲ φάλαγγες ἑκατοντάδων εὐσεβῶν προσώπων, ποὺ ἐργάζονται ἐθελοντικῶς μὲ μόνον κίνητρο τὴν χριστιανικὴ ἀγάπη, ἔχει νὰ ἐπιδείξει ἀξιόλογον δραστηριότητα στοὺς τομεῖς τῆς κοινωνικῆς προνοίας. Ἡ Ἱερά Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν λ.χ. καὶ οἱ Ἱερεῖς Μητροπόλεις ὀλοκλήρου τοῦ Ἑλλαδικοῦ χώρου, ἐκτὸς τῶν Φιλοπτώχων Ταμείων, ἴδρυσαν καὶ ἔχουν ὑπὸ τὴν ἄμεσον φροντίδα τους εὐαγῆ ἰδρύματα καὶ συλλόγους ἀλληλεγγύης. Συμφώνως πρὸς τὶς πληροφορίες, τὶς ὁποῖες δίδουν τὰ κατ' ἔτος ἐκδιδόμενα «Δίπτυχα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», τὰ κυριώτερα τῶν ἐπιτευγμάτων τούτων εἶναι ὀρφανοτροφεία, φιλανθρωπικοὶ σύλλογοι, σύλλογοι γονέων, σύλλογοι προστασίας ἀποφυλακισμένων, τεχνικὲς σχολές, οἰκοκυρικὲς σχολές, παιδικοὶ σταθμοί, χριστιανικὲς ἐστίαι, ἐνοριακὰ κέντρα νεότητος, ὀργανώσεις συσσιτίων, μαθητικὰ καὶ φοιτητικὰ οἰκοτροφεία, φιλόπτωχες ἀδελφότητες, ἄσυλα ἀνιάτων, μορφωτικὰ καὶ πνευματικὰ κέντρα, κατασκηνώσεις, νηπιαγωγεία, γηροκομεῖα, σχολές τυφλῶν, σχολές ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς, μουσεῖα, βιβλιοθήκες, λαϊκὲς ἀκαδημίες, ἐκκλησιαστικὲς στέγες νεότητες, νοσοκομεῖα, πτωχοκομεῖα, γεωργικὲς καὶ ἐπαγγελματικὲς σχολές, σχολές κωφολάλων, αἰθουσες διαλέξεων καὶ συνεδρίων, ἀναγνωστήρια, σχολές χειροτεχνίας, χορῳδίαι, μουσικὰ συγκροτήματα,

μανδολινάτες, συγκροτήματα ἑλληνικῶν χορῶν κ.τ.λ.

Ἡ Ἐκκλησία στὸ κοινωνικὸ τῆς ἔργο προβάλλει τὰ ιδεώδη τοῦ προσώπου τοῦ καλοῦ Σαμαρείτου καὶ τῶν προσωπικῶν σχέσεων τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἐμπιστοσύνης. Πέραν καὶ ὑπεράνω ὁποιασδήποτε ὑλικῆς προσφορᾶς πρὸς ἀντιμετώπισι συμπτωμάτων ἀτομικῆς ἢ κοινωνικῆς δυστυχίας, ἡ Ἐκκλησία ἐνδιαφέρεται καὶ γιὰ τὴν καταπολέμησι καὶ ἐκρίζωσι ὅλων τῶν βαθυτέρων γενεσιουργῶν αἰτίων τῆς δυστυχίας αὐτῆς. Δὲν ἀγωνίζεται μόνον γιὰ τὴν ἄρσι τῆς ἀδικίας, γιὰ τὴν ἐπικράτησι τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἀληθινῆς εἰρήνης καὶ γιὰ τὴ βοήθεια τῶν πασχόντων ἢ κινδυνευόντων πρὸς αὐτοβοήθεια ἐπὶ πλέον ἐπιδιώκει καὶ τὴν ἄρσι τῶν πνευματικῶν αἰτίων τοῦ ἀτομικοῦ πόνου καὶ τῆς κοινωνικῆς νόσου, τὴν ἐξάλειψι τοῦ ἐσωτερικοῦ διχασμοῦ καὶ τῆς πνευματικῆς διασπάσεως, τὴν ἐξουδετέρωσι τῆς πνευματικῆς δουλείας καὶ τοῦ πειστικοῦ αἰσθήματος τῆς ἐνοχῆς, τὴν ἐν Χριστῷ ἀναγέννησι τῶν ἀνθρώπων, τὸ «ιάσασθαι τοὺς συντετριμμένους τὴν καρδίαν, κηρῦσαι αἰχμαλώτους ἄφεςιν καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν» (Λουκ. δ' 18-19)⁶⁹.

Ἐσημειώσαμε τὰ ἀνωτέρω, γιὰ νὰ ἐπισημάνωμε, ὅτι δὲν πρέπει νὰ προβάλλονται μὲ μεγεθυντικοὺς προβολεῖς μερικὲς παρεκτροπὲς μέσα στὸν χώρο τῆς Ἐκκλησίας, ἐνῶ παρασιωπῶνται πλήρως οἱ ἀκτινοβόλες πτυχῆς τοῦ ἀνακαινιστικοῦ ἔργου αὐτῆς, τὸ ὁποῖο εἶναι ἀληθῶς ἀπελευθερωτικὸ γιὰ ὅσους τὸ οἰκειοποιοῦνται.

8. Τὸ μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν.

α) Τόσων ἢ συνέντευξις, ὅσον καὶ ἡ ἐπ' αὐτῆς δευτερολογία τοῦ κ. Δ. Τσάτσου ὑποδεικνύουν, ὅτι τὸ μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν πρέπει νὰ συρρικνωθῆ καὶ νὰ καταστῆ προαιρετικόν. Τὸ αἶτημα αὐτό, τὸ ὁποῖο κατὰ τὶς τελευταῖες δεκαετίες προβάλλεται περιστάτικῶς στὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τοὺς «προοδευτικοὺς» καὶ «διαφωτιστές», ἐπανέρχεται ἐσχάτως στὸ προσκήνιο ὡς εἶδος «ἀκροβολισμοῦ κρούσεως» μὲ ἀφορμὴ τὸ

69. Πρβλ. Εὐαγγέλου Δ. *Θεοδώρου, Διακονία ἀγάπης*, Ἀθήναι, 1986, σσ. 22 ἐξ. *Τοῦ ἰδίου, Χριστιανισμὸς καὶ Πολιτικὴ*, Ἀθήναι, 1984, σσ. 49 ἐξ.

γεγονός ότι ἤρχισαν, συνεχίζονται καὶ θὰ ἐνταθούν οἱ συζητήσεις γιὰ τὶς σχέσεις Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας καὶ ὅτι ἤδη ὑποδεικνύεται καὶ συνιστάται ἀπὸ πολλοὺς τὸ σύστημα τοῦ χωρισμοῦ Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας, μὲ τὸ ὁποῖο μερικοὶ συνδέουν καὶ τὸν ἐξοβελισμό ἐκ τῶν σχολείων τοῦ μαθήματος τῶν Θρησκευτικῶν ἢ σὲ πρῶτο στάδιο τῆ συρρίκνωση καὶ φαλκίδευσι αὐτοῦ. Χαρακτηριστικὸν εἶναι, ὅτι ἀθηναϊκὴ ἐφημερὶς —παρὰ τὸ γεγονός ὅτι ἡ δημοσιευθεῖσα ἀπὸ αὐτὴν σχετικὴ δημοσκόπησις, ποὺ ἐγίνε ἀπὸ τὴν Ἑταιρεία ALKO, ὠδήγησε στὸ συμπέρασμα, ὅτι «ἡ Θρησκεία ἀποτελεῖ ἀναπόσπαστο κομμάτι τῆς ἐθνικῆς μας ταυτότητας» καὶ ὅτι «ἡ συντριπτικὴ πλειοψηφία τῆς κοινῆς γνώμης —ποσοστὸ 80,2%— συμφωνεῖ μὲ τὴν ὑπαρξὴ τῶν Θρησκευτικῶν ὡς ὑποχρεωτικὸ μαθῆματος στὴ Μέση Ἐκπαίδευση»⁷⁰ — ἔκρινε σκόπιμον, ἴσως πρὸς ἕναρξὶ διαλόγου, νὰ δημοσιεύσῃ ἄρθρον τοῦ Ὁμοτίμου Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἰωαννίνων κ. Εὐτ. Μπιτσάκη ὑπὸ τὸν τίτλο «Τὸ κράτος θὰ ὀφείλε νὰ εἶναι θρησκευτικὰ οὐδέτερο»⁷¹, τὸ ὁποῖο ἄρθρο, ἐπαναλαμβάνοντας ἀπρηχαιωμένη καὶ ξεπερασμένη ἀφελῆ καὶ δοκησίσοφον «σοβιετικὸν τύπου» ἐπιχειρηματολογία, τροχοδρομεῖται προφανῶς στὶς περὶ Θρησκευτικῶν ἀπόψεις τοῦ κ. Δ. Τσάτσου καὶ ὄλων τῶν ὁπαδῶν τοῦ κοσμοθεωρητικῶ καὶ βιοθεωρητικῶ ἀποχρωματισμοῦ τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ.

β) Ὅλα αὐτὰ δείχνουν ὅτι εἶναι ἀναγκαῖα ἡ ἐπαγρύπνησις ἐν σχέσει πρὸς τὸ μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν. Στὴν ὁμιλία τοῦ γράφοντος, ἡ ὁποία τὴν 6η Φεβρουαρίου 1982 μὲ ἀπόφασιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐγίνε στὸ Διορθόδοξο Κέντρο τῆς Ἐκκλησίας, παρὰ τῆ Ἱ. Μονῆ Πεντέλης, ἐξ ἀφορμῆς τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς μνήμης τοῦ ἱεροῦ Φωτίου, ὑπεμνήσθησαν, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, ὅσα εἶπαμε σχετικῶς σὲ συνέντευξίν μας στὴν ἐφημερίδα «Τὸ Βῆμα» ἤδη τὴν 15η Φεβρουαρίου 1979. Ἐτονίσσαμε τότε, ὅτι ἐὰν τυχὸν γίνῃ τὸ λάθος νὰ ἐπιβληθῇ τὸ σύστημα πλήρους χωρισμοῦ Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας, «θὰ ἦταν πλῆγμα κατὰ τῆς Ἑλληνικῆς Παιδείας, ἐὰν —ἐν ὀνόματι τοῦ "χωρισμοῦ"— ἐπιδιωκόταν ὁ ἐξοβελισμὸς τοῦ

μαθήματος τῶν Θρησκευτικῶν ἀπ' τὰ Σχολεῖα. Αὐτὸ μόνον μία στρατευμένη ἀθεϊστικὴ κυβέρνησις θὰ μπορούσε νὰ τὸ διανοηθῇ. Τὸ μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν βοηθεῖ στὸν καθολικὸ ἀξιολογικὸ προσανατολισμὸ καὶ στὴν ὀλοκλήρωσιν τῆς προσωπικότητος, γιὰτὶ ἀνταποκρίνεται στὰ αἰτήματα τῆς "ἀγωγῆς τοῦ ὄλου" καὶ ἱκανοποιεῖ θεμελιώδεις προδιαθέσεις τοῦ ἀνθρώπινου ὄντος καὶ εἰδικώτερον τὶς βαθύτερες ἀνησυχίαι τῆς νεανικῆς ψυχῆς, ποὺ ἀπεχθάνεται τὸν "νιχιλισμὸν" καὶ ἀναζητεῖ πάντοτε τὴν ὑψίστη Ἀξία καὶ τὸ ὑψιστὸ Ἀγαθόν. Ἐπὶ πλέον τὸ μάθημα τοῦτο, ποὺ φέρνει σ' ἐπαφὴ μὲ τὴν μακραίωνα πολιτιστικὴ παράδοσιν τοῦ Γένους, ὀξύνει τὴν κριτικὴν σκέψιν, ὀδηγεῖ στὸν ἀξιολογικὸ ἔλεγχον τῶν διαφόρων ιδεολογιῶν, ἀναπτύσσει τὴν διαλογικὴν ἐπικοινωνίαν καὶ ὑποβοηθεῖ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς αὐτοτελείας καὶ τοῦ ὑπευθύνου αὐτοπροσδιορισμοῦ μὲ ἐλεύθερον κατάφασιν ἢ ἀπόρριψιν τῶν διδασκομένων. Ἡ πυροδότησις τῆς ἐλευθερίας εἶναι ἐγγυημένη, διότι τὸ μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν δὲν δείχνει τὸν δρόμον τῆς "ἡσσονος προσπαθείας", ἀλλὰ τὴν ὁδὸν τῆς ἀντιστάσεως ἐναντίον τοῦ ὀφελιμισμοῦ, τοῦ ἀτομισμοῦ καὶ τοῦ ἡδονισμοῦ, πρᾶγμα ποὺ μπορεῖ νὰ ἐπιτευχθῇ μόνον μὲ ἡρωϊκὴν πάλην καὶ ἐλεύθερον προτίμησιν τοῦ "κρείττονος" ἀντὶ τοῦ "χειρόνος"»⁷².

γ) Στὴ συνέχεια πρέπει νὰ ἐξετάσωμε δι' ὀλίγων τὰ χρησιμοποιούμενα ἐπιχειρήματα ἐναντίον τοῦ μαθήματος τῶν Θρησκευτικῶν, ἀφ' ἑτέρου νὰ θίξωμε τὸ ζήτημα τῆς ποιότητος αὐτοῦ, ἢ ὁποία ἀναμφιβόλως ἔχει ἀνάγκην βελτιώσεως καὶ ἀναβαθμίσεως καὶ τρίτον νὰ ἐξετάσωμε μερικὰ ἄλλα σημεῖα τῆς συνεντεύξεως, ποὺ συναρτῶνται πρὸς παραμέτρους τοῦ ὑπὸ ἀναθεώρησιν Συντάγματος καὶ τοῦ δημοκρατικοῦ ιδεώδους.

(Συνεχίζεται)

70. Ἐφημερὶς Δ. Θεοδώρου, Τὸ μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν, Ἀθήνα, 1982, σσ. 25-26.

70. Ἐφημερὶς «Τὰ Νέα», 19 Μαΐου 1995, σ. 12.

71. Ἐνθ' ἄνωτ.

ΕΠΙΚΗΔΕΙΟΣ ΛΟΓΟΣ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΝ πρ. ΑΥΣΤΡΙΑΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΝ*

«Ὅτι δόκιμος γενόμενος, λήψεται τὸν στέφανον τῆς ζωῆς, ὃν ἐπηγγείλατο ὁ Κύριος τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτὸν» (Ἰακ. 1,12).

Ἀπὸ τῆς νυκτὸς τοῦ Σαββάτου, 1ης Ἀπριλίου, κοιμάται ἡσυχῶς τὸν ὕπνον τῶν δικαίων καὶ τῶν μακάρων ὁ Μητροπολίτης πρ. Αὐστρίας Χρυσόστομος ὁ Τσίτερ.

Ὁ Δεσπότης τῆς Βιέννης ἀπέθανε. Μέσα εἰς τὰς λέξεις αὐτὰς δὲν κλείεται μόνον τὸ «ὄντως φοβερῶτατον τοῦ θανάτου μυστήριον» ἢ τὸ κοινὸν τέλος τῶν ἀνθρωπίων ἢ τὸ μέγεθος ἐνὸς θλιβεροῦ γεγονότος, ἀλλὰ ὁ ἐπιλογος ἐνὸς βιβλίου ζωῆς καὶ τὸ τέλος τῆς ἱστορίας μιᾶς μεγάλης καὶ λαμπρᾶς προσωπικότητος.

Ἄπνους καὶ ἄφωνος κεῖται ἐν τῷ μέσῳ τοῦ Καθεδρικοῦ τούτου Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Ἁγίας Τριάδος ὁ πολὺς καὶ πολυσέβαστος Γέροντας, ὁ Δεσπότης τῆς Βιέννης. Ναί, ὁ σεβαστὸς καὶ πολὺς Γέροντας ἐπλήρωσε τὸ κοινὸν τοῦ βίου χρέος καὶ ἤδη ἀναπαύεται ἀπὸ τῶν κόπων αὐτοῦ, διὰ πρώτην φορὰν εἰς τὴν πολυκύμαντον καὶ πολυτάλαντον ζωὴν του, ζωὴν πλήρη «μακρότητος ἡμερῶν», πλουσίαν εἰς ἔργα καὶ δαψιλῶς εὐλογηθεῖσαν παρὰ Θεοῦ ἐν παντί.

Σεβασμιώτατε Πατριαρχικῆ Ἐκπρόσωπε!
Σεβασμία τῶν Ἱεραρχῶν Χορεία!
Λαὲ πενθηφόρε καὶ τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά!

Ὁ Μητροπολίτης Χρυσόστομος Τσίτερ δὲν

* Ἐξεφανίσθη ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Αὐστρίας κ. Μιχαήλ, ὅστις ἔφερε καὶ τὸ πένθος τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας, κατὰ τὴν Ἐξόδιον Ἀκολουθίαν τοῦ Μητροπολίτου πρ. Αὐστρίας κυροῦ Χρυσοστόμου, ψαλεῖσαν ἐν τῷ Καθεδρικῷ Ἱερῷ Ναῷ τῆς Ἁγίας Τριάδος ἐν Βιέννῃ, τῇ 4ῃ Ἀπριλίου 1995, προεξάρχοντος τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Θυατείρων καὶ Μεγάλης Βρετανίας κ. Γρηγορίου, συμπαραστατομένου ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἰταλίας κ. Σπυρίδωνος καὶ τῶν Θεοφ. Ἐπισκόπων Κρατείας κ. Γενναδίου καὶ Θεσμῶν κ. Δημητρίου. Τὴν Α.Θ. Παναγιότητα καὶ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἐξεπροσώπησεν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Γαλλίας κ. Ἰερεμίας. Ὑπὸ συνεπτυγμένην μορφήν ἐξεφανίσθη καὶ κατὰ τὴν πρὸ τῆς ἐν Ἀμαρουσίῳ ταφῆς ψαλεῖσαν Δέσην ἐν τῷ Ἱερῷ Μητροπολιτικῷ Ναῷ τῶν Ἀθηνῶν, τῇ 6ῃ Ἀπριλίου 1995, προεξάρχοντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Γέροντος Ἐφέσου κ. Χρυσοστόμου, συμπαραστατομένου ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Περιστερίου κ. Χρυσοστόμου, ἐκπροσωπῶσαντος τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος, καὶ τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Νεοχωρίου κ. Παύλου, συμπροσευχηθέντων τῶν Θεοφ. Ἐπισκόπων Νύσσης κ. Ἐλευθερίου, Τράλλων κ. Ἰσιδώρου καὶ Μαραθῶνος κ. Μελίτωνος.

Ὁ Μητροπολίτης πρ. Αὐστρίας
Χρυσόστομος Τσίτερ (1903-1995)

εὐρίσκειται πλέον ἐν τῷ μέσῳ ἡμῶν καὶ ὁ θάνατος του ἔθλιψε τὸν Παναγιώτατον Οἰκουμενικὸν Πατριάρχη μας καὶ τὴν σεπτὴν Ἱεραρχίαν τοῦ Θρόνου, ὅπως δὲ ἰδιαίτερος τὸν Ἱερὸν Κλήρον, τὸ Ποίμνιον καὶ τὸν Ποιμενάρχη τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Αὐστρίας, διότι «ἀνὴρ μέγας κεκοίμηται».

Μὴ ἐπιθυμῶν κατὰ τὴν ἱεράν ταύτην στιγμήν νὰ ἐπιτείνω τὴν κρατοῦσαν γενικὴν θλίψιν καὶ μὴ δυνάμενος νὰ ἀποκρύψω τὴν προσωπικὴν σύγχυσιν καὶ συγκίνησιν τῆς τρωθείσης εὐγνωμονούσης υἱικῆς καρδίας μου, δὲν πρόκειται νὰ μακρυγορήσω, ἀλλὰ μόνον ἐν συντομίᾳ νὰ σχηματῶ τὴν ζωὴν καὶ τὸ ἔργον τοῦ ἐκλιπόντος καὶ πρὸ τῆς σεπτῆς σοροῦ τοῦ λευκοῦ γέροντος Ἱεράρχου νὰ καταθέσω τὰ ταπεινὰ ἄνθη τῆς αἰδίου εὐγνωμοσύνης, τιμῆς καὶ ἀγάπης ὅλων ἡμῶν.

Ἡ βίβλος ζωῆς τοῦ αἰοδίου Ἱεράρχου ἤνοιξε τὴν 1ην Νοεμβρίου 1903 εἰς τὴν Τριγλίαν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Γεννήτορες του ὁ ἐξ υἰοθεσίας ἀπόγονος τῆς παλαιᾶς Σαλτοβουργιανῆς οἰκογενείας Τσίττερερ (Zitterer) Ἱρακλῆς Τσίτερ καὶ ἡ Ἐριφύλη Καλαφάτη, αὐταδέλφη τοῦ ἀπὸ Δράμας Ἐθνομάρτυρος Μητροπολίτου Σμύρνης Χρυσόστομου, ὅστις ὑπῆρξε καὶ ὁ ἀνάδοχός του. Ὑπὸ τὴν μαρτυρικὴν σκιὰν καὶ τὴν φιλόστοργον προστασίαν τοῦ μεγάλου Χρυσόστομου Καλαφάτη, ὁ νεαρὸς Χρυσόστομος φοιτᾷ κατὰ σειρὰν εἰς τὰ Σχολεῖα τῆς Τριγλίας, τὰ Εὐγενίδεια Ἐκπαιδευτήρια Προύσης, τὴν Πατριαρχικὴν Μεγάλην τοῦ Γένους Σχολὴν ἐν Φαναρίῳ, τὴν περίπυστον Εὐαγγελικὴν Σχολὴν τῆς Σμύρνης καὶ τέλος εἰς τὴν Ἱερὰν Θεολογικὴν Σχολὴν τῆς Χάλκης, τὴν φοίτησίν του εἰς τὴν ὁποίαν ἀναγκάζεται νὰ διακόψῃ εἰς τὸ πρῶτον ἔτος τῶν ἐν αὐτῇ σπουδῶν του, λόγῳ τῶν ὀδυνηρῶν γεγονότων τοῦ 1922 τὰ ὁποῖα τὸν ὠδήγησαν πρόσφυγα εἰς τὰς Ἀθήνας.

Ἐμεγάλωσε καὶ ἠνδρώθη ἐντὸς τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, τὸ πνεῦμα τῆς ὁποίας ὑπῆρξεν ἡ πηγὴ τῶν ἐμπνεύσεων καὶ τῶν προσανατολισμῶν του. Ἀναγκασθεὶς ἐκὼν ἄκων νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν πατρῶαν γῆν καὶ τὰς αὐλὰς τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας, ἐκόμισε μεθ' ἑαυτοῦ, παντοῦ καὶ πάντοτε, τὴν εὐγένειαν τοῦ πνεύματος τοῦ Φαναρίου καὶ τὴν οἰκουμενικῶν διαστάσεων μαρτυρίαν τοῦ Θρόνου.

Τὸ ἔτος 1924 ἀποφοιτᾷ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ τὸ ἴδιον ἔτος χειροτονεῖται Διάκονος καὶ διορίζεται Καθηγητῆς εἰς τὴν Μέσσην Ἐκπαίδευσιν. Ὑπηρετεῖ εἰς τὴν Ξάνθην, τὸν Πειραιᾶ, τὴν Ἀττικὴν καὶ τὰς Ἀθήνας καὶ γίνεται «τὰ πάντα τοῖς πάσι» διὰ νὰ κερδίῃ, καὶ κερδίζει, τὴν ἀγάπην τῶν μαθητῶν του πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν, τὴν ὁποίαν ἐκπροσωπεῖ ρασοφορῶν ἐπὶ τῆς ἕδρας.

Αἱ ὑψηλαὶ ἀνησυχίαι καὶ ἀναζητήσεις του τὸν φέρουν εἰς ἐπαφὴν μὲ ἐκλεκτοὺς πνευματικούς κύκλους τῶν Ἀθηνῶν, ὅπου γνωρίζεται καὶ συνδέεται διὰ στενῆς ἰσοβίου φιλίας μὲ τὸν τότε Ἐξαρχον τοῦ Παναγίου Τάφου καὶ μετέπειτα μέγαν ἐν Πατριαρχίαις Ἱεροσολύμων Βενέδικτον.

Ἄνθρωπος ἐκ φύσεως εὐπροσήγορος καὶ κοινωνικός, παρέμεινε πάντοτε πλησίον τῶν ἀδελφῶν καὶ συγγενῶν του, συμπαρασταθεὶς ἰδιαίτερως τὴν πολυβασανισθεῖσαν μητέρα του,

τὴν ὁποίαν ἐθαύμαζε καὶ ὑπερηγάπα.

Ἐφῆσις δι' ἀνωτέρας σπουδᾶς εἰς τὸ ἔξωτερικὸν ὀδηγοῦν τὸν ἀπὸ τοῦ Ἀπριλίου 1936 Ἀρχιμανδρίτην Χρυσόστομον, τὸν Ὀκτώβριον τοῦ ἰδίου ἔτους, εἰς τὴν Βιέννην, ὅπου διορίζεται Ἱερατικῶς Προϊστάμενος τῆς ἐνταῦθα ἱστορικῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος τῆς Ἁγίας Τριάδος. Τὸ 1939 ἀνακηρύσσεται Διδάκτωρ τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Βιέννης, ὅπου ἀπὸ τὸ 1938 καὶ ἐπὶ εἰκοσαετίαν ὄλην χρηματίζει Λέκτωρ τῆς Νεοελληνικῆς.

Ἐρχόμενος εἰς τὴν Βιέννην εὐρίσκει τὴν Ὀμογένειαν ἐν παρακμῇ, φέρουσαν, ὅμως, ἀξιοπρεπῶς τὸ βᾶρος τῆς κληρονομίας ἐνδόξου ἱστορικοῦ παρελθόντος. Εὐθύς ἀμέσως ἀποσπᾷ τὴν ἐκτίμησιν καὶ ἐμπιστοσύνην τῶν Κοινοταρχῶν, οἱ ὁποῖοι ἐπενδύουν εἰς τὸν ἐνθουσιασμὸν τοῦ νέου πνευματικοῦ αὐτῶν πατρός. Ἀναζωογόνησις τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ καὶ ἐθνικοῦ φρονήματος, ἀναδιοργάνωσις τοῦ φιλανθρωπικοῦ ἔργου καὶ πλαισίωσις τῆς Ἐκκλησίας ὑπὸ τῆς σπουδαζούσης νεότητος, χαρίζουν παλμούς νέας ζωῆς εἰς τὸ ὁμογενειακὸν στοιχεῖον ἐνταῦθα, τὸ ὁποῖον ζεῖ τὴν ἀγωνίαν τοῦ μεσοπολέμου καὶ τῆς ἐπερχομένης χιτλερικῆς λαίλαπος.

Αἱ χιλιάδες τῶν ἐργατῶν ἐξ Ἑλλάδος κατὰ τὸν Β' Παγκόσμιον Πόλεμος θὰ εὑρουν εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ «Πάτερ Τσίτερ» τὸν πρόθυμον βοηθὸν καὶ συναντιλήπτορα καὶ οἱ εἰς στρατόπεδα συγκεντρώσεως κρατούμενοι Ἕλληνες Ἀξιωματικοὶ τὸν ἐμπιστον συνδετικὸν κρῖνον μετὰ τῆς ἐξορίστου Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Ἀντιστάσεως. Ὁ μεταπολεμικὸς πολιτικὸς διχασμὸς εἰς τὴν Ἑλλάδα δὲν εὐρίσκει πρόσφορον τὸ ἔδαφος διὰ νὰ ὑπείσέλθῃ εἰς τοὺς κόλπους τῆς ἐδῶ Ὀμογενείας, διότι ὁ Χρυσόστομος Τσίτερ ἐγνώριζε νὰ ἐνώνῃ τὰ διεστώτα, μέχρι καὶ ἐπὶ τῆς ἐπιθανατίου κλίνης του.

Ἀναγνώρισιν τῆς πολυσχιδοῦς δράσεώς του ἀπετέλεσεν ἡ προαγωγή αὐτοῦ, τὸν Νοέμβριον 1955, ἐπὶ Πατριαρχου Ἀθηναγόρου, εἰς Βοηθὸν Ἐπίσκοπον τῆς Ἱεράς Ἀρχιεπισκοπῆς Θυατείρων καὶ Ἐξαρχίας Κεντρῶας καὶ Δυτικῆς Εὐρώπης, μὲ τὸν ψιλὸν τίτλον Θεομῶν καὶ μὲ ἀρμοδιότητα ἐπὶ τῶν Κοινοτήτων καὶ Ἐνοριῶν τῆς Αὐστρίας καὶ τῆς Γερμανίας, καταστάς πολῦτιμος συνεργάτης καὶ συμπαραστάτης τοῦ μεγαλοπνόου Ἀρχιεπισκόπου Θυατείρων Ἀθηναγόρου τοῦ Καββάδα.

Ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία, ἀμείβουσα ἐκ νέου

τους κόπους και την εϋορκον διακονίαν του, ἐξέλεξεν αὐτόν, τὸ 1963, πρῶτον Μητροπολίτην Αὐστρίας καὶ Ἐξαρχον Ἰταλίας, Ἑλβετίας καὶ Οὐγγαρίας, ἐνῶ, ἀπὸ τοῦ Ἰουνίου 1968 ἕως καὶ τοῦ Νοεμβρίου 1969, ποιμαίνει ταῦτοχρόνως, κατ' ἀνάθεσιν, ὡς Πατριαρχικὸς Ἐπίτροπος, καὶ τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν Γερμανίας, ὑπὸ συνθήκας ἀνωμάλους καὶ περιστάσεις δυσχερεστάτας, λόγῳ τῆς τότε πολιτικῆς καταστάσεως ἐν Ἑλλάδι.

Ποιμαντικὸν ἔργον καὶ διοικήσιν ὀριοθετοῦν τὴν δρᾶσιν τοῦ ἀειμνήστου Ἱεράρχου. Ἐπισκέπτεται πλουσίους καὶ πτωχοὺς, παρηγορεῖ τοὺς ἀδυνάτους, ἀνακουφίζει μὲ τὴν ἐγνωσμένην φιλόανθρωπον διάθεσίν του τὸν πόνον τῶν ἐνδεῶν, τῶν ἀναξιοπαθούτων καὶ τῶν ἀσθενῶν, ἀγκαλιάζει πατρικῶς τὴν νεολαίαν καὶ τοὺς φοιτητάς, γίνεται ὁ μέντωρ καὶ προστάτης τῶν νέων καὶ ἐκκολλημένων καλλιτεχνῶν, ἀναδεικνύεται εἰς ἀκαταπόνητον ἐργάτην καὶ ρέκτην παντὸς καλοῦ καὶ ὠραίου καὶ συμμερίζεται τὴν χαρὰν καὶ τὴν λύπην τοῦ Ποιμνίου του, τὸ ὁποῖον, στηρίζει, νουθετεῖ, εὐλογεῖ καὶ ἀγιάζει.

Εἰς τὴν Βιέννην γίνεται σύμβολον ἐκκλησιαστικὸν καὶ κοινωνικὸς παράγων καὶ τὸ ὄνομά του ταυτίζεται μὲ τὴν ὀρθόδοξον ἐκκλησιαστικὴν παρουσίαν.

Συγχρόνως, ὅμως, ὡς σοφὸς καὶ δεξιὸς οἰκονομὸς, ἐπαγρυπνεῖ διὰ τὴν περιφρούρησιν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ καὶ ἐθνικοῦ χαρακτήρος τῶν Κοινοτήτων καὶ τὴν προαγωγὴν τῶν συμφερόντων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, ἢ ἀφοσίωσις καὶ ὑποταγὴ του πρὸς τὸν Ὅποῖον ὑπῆρξεν ἀπόλυτος, ἀδιάπτωτος καὶ παρομιώδης. Μᾶς ἐδίδασκεν, ὅτι τὸ Πατριαρχεῖον εἶναι ὁ δείκτης τῆς εὐαισθησίας τοῦ Γένους μας, τὸ κέντρον τῆς οἰκουμενικότητος τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος, τὸ δένδρον, τὸ ριζωμένον εἰς τὰς ψυχὰς μας, ἢ ἀτιμόσφαιρα καὶ ἡ πνοὴ καὶ ὁ αἶθηρ τῆς Ρωμοσύνης.

Ἄλλὰ καὶ ὁ Θρόνος περιέβαλλεν αὐτὸν μετὰ πολλῆς ἐκτίμησεως, ἐμπιστευθεὶς κατὰ καιροὺς εἰς τὴν σοφίαν, τὴν σύνεσιν, τὴν πείραν καὶ τὴν διάκρισιν αὐτοῦ πλείστας ὅσας ἐπισήμους καὶ ὑπευθύνους ἀποστολάς.

Τύπος ἐκ φύσεως ἀνήσυχος καὶ ἀποφασιστικὸς, δὲν ἠρέσκετο εἰς τὴν ἐπιδερμικὴν ἀντιμετώπισιν τῶν προβλημάτων, ἀλλ' ἐπεδίωκε τὴν ριζικὴν ἐπίλυσιν τούτων, ἀντιμαχόμενος διὰ τὸ ὑψιστον συμφέρον τῆς Ἐκκλησίας, μετ' ὀλίγων

ἢ καὶ μόνος τοὺς πολλοὺς, ὡς σύγχρονος Λεωνίδας πρὸ τῶν Θερμοπυλῶν, τὰς ὁποίας ἐγνώριζε νὰ φυλάττη.

Ἄν καὶ εἰς τὴν καρδίαν του ἰδιαιτέραν θέσιν κατεῖχον αἱ ἐνταῦθα ἠγαπημένα του ἱστορικαὶ Κοινότητες τῆς Ἁγίας Τριάδος καὶ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, ἡ ποιμαντικὴ φροντίς του ὑπῆρξεν ἄοκνος καὶ πρὸς ὅλας τὰς ἄλλας Κοινότητας καὶ Ἑνορίας τῆς κανονικῆς δικαιοδοσίας του ἐν Αὐστρίᾳ, Ἰταλίᾳ καὶ Ἑλβετίᾳ, πλὴν τῆς Οὐγγαρίας, ὅπου, λόγῳ τοῦ τότε καθεστώτος, ἦτο ἀδύνατος ἡ ἐξάσκησις τῶν ποιμαντικῶν καθηκόντων του.

Ἄλλὰ καὶ τὰ συμφέροντα τῶν ἄλλων ἀδελφῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν ἐνταῦθα σθεναρῶς υπερέσπιζε καὶ τὰς μετ' αὐτῶν σχέσεις προήγαγε, καὶ διὰ τὴν διδασκαλίαν τῆς Ὀρθόδοξου Θεολογίας εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τοῦ Γκράτς ἐμόχθησεν, ἐν ἀπολύτῳ ἐπιγνώσει τῆς εὐθύνης αὐτοῦ, ὡς Ἐκπροσώπου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

Ἀπέσπασε τὴν ἐκτίμησιν τοῦ πολιτικοῦ, ἐπιστημονικοῦ, δημοσιογραφικοῦ καὶ καλλιτεχνικοῦ κόσμου τῆς πεπολιτισμένης, εὐγενοῦς καὶ φιλοξένου ταύτης Χώρας καὶ κατέστη ὁ πρέσβυς τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος εἰς τὴν Αὐστρίαν καὶ τοῦ αὐστριακοῦ πολιτισμοῦ εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Ἐπιστέγασμα τοῦ ἔργου του ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Γένους ὑπῆρξεν ἡ ἐν ἔτει 1967 διὰ νόμου ἐπίσημος ἀναγνώρισις τῆς Ὀρθόδοξου Ἐκκλησίας ἐν Αὐστρίᾳ, νόμον, τὸν ὁποῖον ὁ τότε Ὁμοσπονδιακὸς Καγκελλάριος Dr. Josef Klaus εἶχε χαρακτηρίσει ὡς Lex Tsiter.

Ὁ Γέροντας πολλάκις ἐδοκιμάσθη ἀλλὰ δὲν ὑπεχώρησε, παρεξηγήθη ἀλλὰ δὲν ἐδειλίασεν, ἐπικράνθη ἀλλὰ δὲν ἐπτοήθη, κατεδιώχθη ἀλλὰ δὲν ἐκάμφθη, γενόμενος θρῦλος «ἔτι ζῶν».

Ἐπιγραμματικῶς ἐχαρακτηρίσθη ὁ κοιμηθεὶς Ἱεράρχης ὑπὸ ἐπιφανῶν συγχρόνων Ἐκκλησιαστικῶν ἀνδρῶν, «πολυπαθὴς Ὀδυσσεύς», «ἀριστοκράτης τὸ φρόνημα», «πρίγκηψ τῆς Ἐκκλησίας», «προσωπικότης φωτεινὴ καὶ συμπαθὴς», καὶ «ὁ τελευταῖος τῆς παλαιᾶς φρουρᾶς».

Eminenz, Hochwürdigster Herr Kardinal!

Liebe Trauergemeinde!

Wir verabschieden uns in tiefer Trauer und mit großer Ehrfurcht auch vom ökumeniker Metropolit Dr. Chrysostomos Tsiter. In seiner Aufgeschlossenheit und Weitsicht betrachtete er

die Kirche Christi in ihrer großen Weite und in ihrer Universalität, unabhängig von Konfession und traditioneller Vielfalt und ohne die konkrete Existenzform der Ortskirche zu ignorieren. Seinen ökumenischen Grundsatz formulierte er so: Wichtig ist der Respekt voreinander und die Bemühung um Einheit und um Liebe. Sicherlich soll jeder in seiner Tradition leben, aber nicht vermauert. Und über die ökumenische Situation in Österreich sagte Metropolit Tsiter: «Wir brauchen keine Einheit herbeizuschaffen. Wir erleben sie hier».

Der verewigte Metropolit war überzeugt von der ökumenischen Gesinnung des Kardinals Dr. Franz König und von der Wichtigkeit der Stiftung Pro Oriente bzw. von dem ökumenischen Willen der Verantwortlichen der christlichen Kirchen in Österreich. Er war immer bei den vielfältigen ökumenischen Veranstaltungen dabei und er nahm sehr oft aktiven Anteil an den theologischen Diskussionen mit sehr interessanten, dynamischen und unkonventionellen Wortmeldungen.

Mit dem Tod des Metropoliten Tsiter geht eine Legende zu Ende. Sechzig Jahre lang hat er in Wien und von Wien aus segensreich gewirkt. Wien und Österreich wurde zu seiner dritten Heimat. Seine Verdienste, besonders um das Orthodoxengesetz, wurden anerkannt und gewürdigt. Er war ein großer Botschafter des griechischen Geistes in Österreich und der österreichischen Kultur in Griechenland. Respektvoll und mit Dankbarkeit verneigen wir uns vor ihm und versprechen in seinem Sinne weiterhin zu arbeiten. Schließlich danke ich Ihnen, Eminenz, und allen, die ihm Treue und Freundschaft geschenkt haben.

Hier mochte ich als offizielle Verabschiedung seitens des Österreichischen Staates das Beleidstelegramm des Staatsoberhauptes vorlesen:

Seiner Eminenz, Erzbischof Michael Staikos, Metropolit von Austria, 1010 Wien.

Zum Tod des Alt-Metropoliten der Griechisch-Orientalischen Kirche in Österreich, Erzbischof Dr. Chrysostomos Tsiter, entbiete ich Ihnen im Namen unserer Republik und im eigenen Namen mein tiefempfundenes Beileid. In den fast 30 Jahren seines segensreichen Wirkens an der Spitze der neuerrichteten Metropolis von Austria war der Verstorbene weit über

seinen Einsatz als Seelsorger hinaus massgeblich am Entstehen und erstarken des ökumenischen Dialoges mit den anderen christlichen Kirchen beteiligt. Erzbischof Tsiter trat immer auch für einen Ausgleich der Gegensätze in Staat und Gesellschaft ein und hat in seinem langen Priesterleben wesentliche Beiträge zur sozialen Integration in unserem Land geleistet. Die tiefe Menschlichkeit und Toleranz des Metropoliten werden allen, die ihn näher kennenlernen durften, unauslöslich in Erinnerung bleiben. Dr. Thomas Klestil, Bundespräsident.

Πενθηφόρος ὁμήγουρις!

Ὅταν «ἤλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου» καὶ τὰ ἔτη «ὡσεὶ φορτίον βαρὺ ἐβαρύνθησαν ἐπ' αὐτόν», ὁ μακαριστὸς Γέροντας ἐπεδειξάτο καὶ πάλιν ἀνδρείαν ψυχικὴν καὶ ἀνωτερότητα πνευματικὴν καὶ σθένος Φαναριωτικὸν καὶ ἀπεσύρθη οἰκειοθελῶς τῆς ἐνεργοῦ ὑπηρεσίας, ὑπὲρ τοῦ πνευματικοῦ ἀναστήματος καὶ τεκνίου του. Σχολάζων δέ, παρὰ τὸ βαθὺ γῆρας του, ἐσυνέχισε νὰ προσέρχεται εἰς τὰς Ἱερὰς Ἀκολουθίας καὶ δὲν ἔπαυσε νὰ ἐνδιαφέρεται, νὰ σκέπτεται, νὰ προβληματίζεται καὶ νὰ ἀναλύη, μὲ τὴν γνωστὴν σύνεσιν, πραότητα, νηφαλιότητα καὶ κριτικὴν διάθεσιν τὰ καθ' ἡμᾶς ἐκκλησιαστικὰ καὶ ἄλλα πράγματα καὶ νὰ συμβουλευῆ τὸν ὁμιλοῦντα τὴν στιγμὴν αὐτὴν διάδοχόν του, πρὸς τὸν ὅποιον μίᾳ καὶ μοναδικῇ ἤτο ἡ διαθήκη του: Ἐφοσίωσις εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸν Θρόνον, ἄνευ ὄρων καὶ ὁρίων.

Μικρὸς τὸ δέμας ὁ ἀποιχόμενος Ἱεράρχης, ἀλλὰ μέγας μαχητὴς, διακριθεὶς ἐκάστοτε καὶ ἐκασταχοῦ ὡς ἄξιος κληρονόμος μεγάλης οἰκογενειακῆς ἱστορίας, καλὸς δέκτης τῶν μηνυμάτων τῶν καιρῶν, ταπεινὸς λειτουργὸς τοῦ Ὑψίστου, πιστὸς φορεὺς ἀκραιφνοῦς ἐκκλησιαστικοῦ ἠθους καὶ φρονήματος, ὀρθὸς ἐρμηνευτὴς τοῦ πνεύματος καὶ τῶν παραδόσεων τοῦ Φαναρίου καὶ ὀλοπρόθυμος διάκονος τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Γένους, ἐτιμήθη διὰ τὴν ἀξιοζήλευτον καὶ ἀξιομίμητον δρᾶσιν του δ' ὑψηλῶν τιμητικῶν διακρίσεων ἀπὸ μέρους τῆς Ἐκκλησίας, τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας, τῆς Αὐστριακῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Πόλεως τῆς Βιέννης, τὴν ὁποίαν ἠγάπησεν ὡς πατρίδα του.

Ἔστιν οὖν καὶ ἄλλα πολλὰ, ἄξια μνείας καὶ λόγου περὶ τοῦ ἀνδρός, ἀλλ' αἰσθάνομαι τὴν ἀνάγκην νὰ τερματίσω ἐνταῦθα τὸ ἐγκώμιον αὐτοῦ.

Ο ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ ΚΑΙ ΑΓΙΟΥ ΒΛΑΣΙΟΥ ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ (†)*

«Τελειωθεὶς ἐν ὀλίγῳ ἐπλήρωσε χρόνους μακροὺς»
(Σοφ. Σολομώντος δ' 13)

Σεβασμία τῶν Ἱεραρχῶν χορεία,
πενθηφόρε λαὸ τοῦ Κυρίου,

Ἄλγος βαθὺ καὶ ὀδύνην βαρεῖαν ἐνεποίησεν εἰς τὸ πανελλήνιον τὸ θλιβερὸν ἄγγελμα τῆς πρὸς Κύριον αἰφνιδίας ἐκδημίας τοῦ μακαριστοῦ ἤδη Μητροπολίτου Ναυπάκτου τοῦ Ἁγίου Βλασίου κυροῦ Νικοδήμου. Καὶ τὸ γεγονός τοῦτο ἐπιτείνεται καὶ καθαιμάσει τὰς καρδίας τοῦ

Τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Διαυλείας κ. ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΥ
Ἀρχιεραματέως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

φιλοχρίστου λαοῦ τῆς ἱστορικῆς ταύτης καὶ παλαιφάτου Μητροπόλεως Ναυπάκτου καὶ Ἁγίου Βλασίου ὅτι ἐστερήθη πνευματικοῦ πατρὸς καὶ παραστάτου μόλις πρὸ πενήκοντα ἡμερῶν ἀναλαβόντος τοὺς οἴακας τῆς Ἱερᾶς ταύτης Ὀλκάδος. Βαρὺ ὅμως τὸ πλήγμα καὶ διὰ τὴν σεπτὴν Ἱεραρχίαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὅτι στερεῖται τοῦ νεωτέρου τῆ ἡλικία τῶν ἐν ἐνεργεῖα

* Λόγος ἐπικήδειος ἐκφωνηθεὶς τῆ 24ῃ μηνὸς Μαΐου 1995 ἐν τῷ Ἱερῷ Μητροπολιτικῷ Ναῷ Ἁγίῳ Δημητρίου Ναυπάκτου, κατὰ τὴν ἐξόδιον ἀκολουθίαν τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου Ναυπάκτου καὶ Ἁγίου Βλασίου κυροῦ Νικοδήμου.

Πολυσέβαστε, τιμώτατε καὶ πολυφίλητε Γέροντα!

Ἀπὸ τριῶν ἡμερῶν στερούμεθά, ἤδη, τῶν πατρικῶν λόγων σου καὶ δὲν θὰ ἀκούσωμεν πλέον τὰς σοφὰς σκέψεις, τοὺς φιλοσοφικοὺς στοχασμοὺς καὶ προβληματισμοὺς καὶ τοὺς ὑψηλοὺς ὄραματισμοὺς σου. Καθεύδεις ἡρέμως, διότι διὰ τῶν ἱερῶν κόπων καὶ ἔργων σου κατεδείχθης ἄξιός τῶν προσδοκιῶν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Γένους καὶ δόκιμος ἐν πᾶσι, δικαιούμενος νὰ λάβῃς «τὸν στέφανον τῆς ζωῆς, ὃν ἐπηγγείλατο ὁ Κύριος τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν».

Πεφιλημένοι συνάδελφοί σου Ἱεράρχαι, Ἄρχοντες καὶ Ἐπίσημοι, Κλήρος καὶ Λαός, τὰ πνευματικά σου τέκνα καὶ τὸ Πλήρωμα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας, σὲ προσπέμπομεν εἰς τὴν αἰωνιότητα, σοῦ ὑποσχόμεθα φύλαξιν τῆς παρα-

καταθήκης σου καὶ σοῦ εὐχόμεθα καλὸν παράδεισον, ἀνάπαυσιν καὶ ἀνάστασιν.

Γέροντα καὶ Δεσπότη μου!

Κοιμήσου ἡσυχος καὶ βέβαιος, ὅτι μόνον τὸ σῶμα σου θὰ ἀναπαύεται εἰς τὴν ἀπτικὴν γῆν, διότι τὸ πνεῦμα σου θὰ μείνῃ ἐδῶ, κοντὰ μας καὶ πλησίον μου, εἰς τὴν Βιέννην, εἰς τὸ Φλαίμαρκετ, διὰ νὰ μᾶς εὐλογῇ καὶ νὰ μᾶς φωτίσῃ, διὰ νὰ μᾶς καθοδηγῇ καὶ νὰ μᾶς ἀναπαύῃ.

Αἰωνία σου ἡ μνήμη, αἰοίδιμε Μητροπολίτα Χρυσόστομε!

Αἰωνία σου ἡ μνήμη, τιμημένε καὶ κατηξιωμένε Ἱεράρχα τῆς Μεγάλῃς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας!

Αἰωνία σου ἡ μνήμη, σεπτέ, πολυφίλητε καὶ πολυσέβαστε Γέροντα καὶ Δεσπότη μου!

Μητροπολιτών της, ἑνὸς εὐέλπιδος κληρικοῦ καὶ Ἀρχιερέως, μὲ ἀκμαίαν ἐκκλησιαστικὴν συνειδησὶν καὶ πολλὴν ἀφοσίωσιν εἰς ὅ,τι ἡ Ἐκκλησία τοῦ ἐνεπιστεύθη.

Ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ, ὁ καλὸς καὶ συνετὸς ὀπλίτης τῆς παρατάξεως Κυρίου, ὁ πρᾶος καὶ εἰρηνικὸς Ἱεράρχης, ὁ ἀκάματος ἐργάτης τοῦ θείου Λόγου καὶ τῶν ἔργων εὐποΐας, ὁ χαμογελαστὸς καὶ ταπεινὸς Μητροπολίτης Ναυπάκτου, «ἐν ἀκμῇ δυνάμεων», ὄλως ἀδοκῆτως τὴν πρωΐαν τῆς παρελθούσης Κυριακῆς μετέστη πρὸς Κύριον, ἵνα μετᾶσχη τῆς ἐν οὐρανοῖς τελουμένης «Ἀναστασίμου» Εὐχαριστίας καὶ περιβεβλημένος τὸν λευκὸν χιτῶνα τὸν ἀγγελικὸν δορυφορούμενος ὑπὸ στρατιάς οὐρανοῦ, συναντήσῃ τὸν Μέγαν Ἀρχιερέα Χριστόν, ὅτι «τελειωθεὶς ἐν ὀλίγῳ ἐπλήρωσε χρόνους μακροὺς» καὶ δόκιμος ἐγένετο παρὰ Κυρίῳ.

«Νωπῆ» ἡ θεία Χάρις ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, ἥτις κατέστησεν αὐτὸν «ἄγγελον» τῆς κατὰ Ναύπακτον Ἐκκλησίας λίαν συντόμως ἐκάλεσεν αὐτόν, ἐν τῇ ἀνεξιχνίαστῳ Αὐτῆς Βουλήσει, ἵνα ἐναποθέσῃ ἐπ' αὐτοῦ «τὸν στέφανον τῆς ζωῆς ὃν ἐπηγγείλατο Κύριος τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν» (Ἰακ. 1,12).

Προπέμποντες τὸν ἀοίδιμον Ἱεράρχην εἰς τὴν αἰωνιότητα μετὰ δυσκολίας συγκρατοῦνται τὰ δάκρυά μας εἰς τὰς πηγὰς τῶν, ἀπὸ τὴν προσδοκίαν τῆς κοινῆς Ἀναστάσεως καὶ ἀπὸ τὴν παρήγορον σκέψιν, ὅτι κατέρχεται εἰς τὸν τάφον «ὥστε σῖτος ὄριμος, κατὰ καιρὸν αὐτοῦ θεριζόμενος ἢ ὥσπερ θυμωνία ἄλωνος καθ' ὥραν συγκομισθεῖσα» κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Κυρίου μας. Πενθοῦμεν βεβαίως διὰ τὸν χωρισμόν, μακαρίζομεν ὅμως τὸν ἀποιχόμενον Ἱεράρχην διὰ τὴν ἐκ τῶν λυπηρῶν καὶ προσκαιρῶν πρὸς τὰ αἰώνια καὶ εὐφρόσυνα μετᾶστασίν του, ἐπισφραγίζουσιν ἕνα σύντομον μὲν ἐπίγειον βίον, πλὴν ὅμως μεστὸν χριστιανικῆς πραότητος, πολυμεροῦς καὶ ἀθορύβου φιλανθρωπίας, ἀνεπιδεικτιάστου φιλεργίας καὶ εὐγενείας ψυχῆς.

Γεννηθεὶς μόλις πρὸ 43 ἐτῶν, κατὰ Ἰούνιον τοῦ ἔτους 1952, ἐν Πλωμαρίῳ τῆς ἀγιολόκου καὶ ἱεροτόκου νήσου Λέσβου, ὁ μακαριστὸς Ἱεράρχης, κατὰ κόσμον Γεώργιος Ζαλούμης ἀνετράφη ὑπὸ τῶν εὐσεβῶν αὐτοῦ γονέων Δημητρίου καὶ Βενετίας «ἐν παιδείᾳ καὶ νοουθεσίᾳ Κυρίου». Ἀποπερατώσας ἐν τῇ γενετείρᾳ αὐτοῦ τὰς ἐγκυκλίους σπουδὰς του ἀπῆλause τῆς στοργῆς

καὶ τοῦ ἐνδιαφέροντος ἱκανοῦ πνευματικοῦ πατρὸς τοῦνομα Εὐστρ. Μανωλέλλης, ὅστις εὐπαθῆς δέκτης τῶν μηνυμάτων τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς, διεΐδε εἰς τὸ πρόσωπον καὶ τὴν καρδίαν τοῦ νεαροῦ Γεωργίου, τὸ αὐριανὸν στέλεχος τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐκαλλιέργησεν εἰς αὐτὸν τὸν ἱερόν πόθον. Τῇ εὐλογίᾳ οὕτω καὶ παροτρύνσει αὐτοῦ ἐγγράφεται εἰς τὸ διετὲς Φροντιστήριον τῆς Ριζαρείου Σχολῆς. Μετὰ τὴν ἀποφοίτησίν του κατατάσσεται εἰς τὰς τάξεις τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ καὶ ὑπηρετεῖ τὴν στρατιωτικὴν αὐτοῦ θητείαν εἰς Θήβας. Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον ἡ Πρόνοια τοῦ Θεοῦ, μετεφύτευσεν αὐτὸν εἰς τὴν βιοιωτικὴν γῆν διὰ νὰ ἐλαφρύνῃ τοὺς κατοίκους τῆς ἐκ τῆς ψυχικῆς κοπώσεως τὴν ὁποῖαν δημιουργοῦν οἱ βιωτικὰ μέριμνα. Ἐκτοτε ἐντάσσεται οὐσιαστικῶς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ τότε Μητροπολίτης Θηβῶν καὶ Λεβαδείας κ. Νικόδημος ἀναθέτει αὐτῷ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Οἰκοτροφείου Ἀρρένων τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως, διακονίαν τὴν ὁποῖαν ἐκτελεῖ ἐπὶ τετραετίαν ὅλην (1974-1978) ἐν εὐσυνειδησίᾳ πολλῇ καὶ πνεύματι θυσίας πρὸς τοὺς νέους τοὺς ὁποίους ἐνεπιστεύθη αὐτῷ ἡ τοπικὴ Ἐκκλησία.

Ἀποφοιτήσας σὺν τῷ χρόνῳ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν ὁ νεαρὸς ἱεροσπουδαστὴς τὴν 30ὴν Δεκεμβρίου 1977 «ἀποθέμενος τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον» κείρεται μοναχὸς τῆς ἐν Στεiriῳ Βοιωτίας Ἱεράς Μονῆς Ὁσίου Λουκά καὶ τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1978 λαμβάνει διὰ χειρῶν τοῦ σήμερον βαρυαλοῦντος πολιοῦ Μητροπολίτου πρ. Θηβῶν καὶ Λεβαδείας κ. Νικοδήμου τὸν πρῶτον τῆς ἱερωσύνης βαθμόν, ὑπηρετήσας ὡς Ἀρχιδιάκονος καὶ Ἱεροκήρυξ τῆς Μητροπόλεως Θηβῶν καὶ Λεβαδείας καὶ ὑπεύθυνος πολλῶν τομῶν τῶν πνευματικῶν δραστηριοτήτων τῆς. Ἐπισυμβάσης ἐν τῷ μεταξύ κατὰ Ὀκτώβριον 1981 τῆς ἐκλογῆς καὶ καταστάσεως ἐν τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει Θηβῶν καὶ Λεβαδείας τοῦ μέχρι τότε Πρωτοσυγκέλλου αὐτῆς καὶ Ἀρχιγραμματέως τῆς Ἱ. Σ. Σεβασμιωτάτου κ. Ἱερωνύμου, ὁ Ἱεροδιάκονος Νικόδημος χειροτονεῖται ὑπ' αὐτοῦ τῇ πρώτῃ τοῦ ἔτους 1982 πρεσβύτερος προχειρισθεὶς ἅμα εἰς ἀρχιμανδριτήν. Οὕτως ὁ νεαρὸς ἀρχιμανδριτῆς, ἡ πρώτη χειροτονία τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Θηβῶν καὶ Λεβαδείας κ. Ἱερωνύμου, καθίσταται καὶ ὁ πρῶτος συνεργάτης αὐτοῦ ἐν τῇ διαποιμάνσει τῆς λαχούσης αὐτῷ ἐπαρχίας, διὰ τῆς ἀναθέσεως εἰς αὐτὸν παραλλήλως πρὸς τὰ καθήκοντα τοῦ Ἱεροκήρυκος, τῆς

ήγουμενίας τής ιστορικής Βυζαντινής Μονής του Όσιου Λουκά, ήτις προνοία του οικείου Άρχιερέως και άκαμάτω φροντίδι του νέου ήγουμένου της άνασυγκροτεΐται πνευματικώς και έξωραΐζεται εις τὸ «άρχαιον κάλλος», καθίσταται δὲ πόλος έλξεως χιλιάδων προσκυνητών, οί όποιοι άπολαμβάνουν «ξενίας ήγουμενικής» άπεδεχόμενοι παρ' αὐτοῦ άγιασμόν, παρηγορίαν, θάρρος και προστασίαν.

Τὸ έτος 1987, έκτιμηθέντων τών διοικητικών προσόντων και τής άπεριορίστου πρὸς αὐτὸν άγάπης του βιωτικου λαου άνατίθενται εις αὐτὸν καθήκοντα Πρωτοσυγγέλλου τής Ίεράς Μητροπόλεως έν ή θέσει ευδοκίμως ύπηρετεΐ άχρι τής ως Άρχιερέα άναδειξεώς του. Κατὰ τήν διαρρευσασαν είκοσαετη ύπηρεσίαν αὐτοῦ εις τήν Έκκλησίαν τής Βοιωτίας διήλθεν ευεργετών, κηρύττων, διδάσκων, προσφέρων, ύποστηρίζων τὸ δίκαιον, παραμυθούμενος τούς θλιβομένους, οϊκτεϊρων και έλεων, τρέφων και ποτίζων. Διήλθεν ευεργετών τὸν πάσχοντα, θεραπεύων τὸν άπορον, τὰ όρφανά, χειραγωγών τήν νεότητα. Διήλθεν δημιουργών, άνεγειρών, ιδρύων, διασώζων και συντηρών ιερά σκηνώματα, ευαγή ιδρύματα, άσυλα του πόνου, καταρτίζων μοναστικās άδελφότητας, με έναν και μοναδικὸν σκοπὸν τήν έξυπηρέτησιν και διακονίαν του ανθρώπου, ιδία δὲ του ταλαιπωρουμένου. Άπόδειξις ή άγάπη, ίνα μη είπω ή πρὸς αὐτὸν λατρεία, και έμπιστοσύνη του ιερου κλήρου, τών μοναστικών άδελφοτήτων, του άπλου λαου τής Βοιωτίας, ως αὐται έξεδηλώθησαν κατὰ τήν εις Έπίσκοπον πρόσφατον έκλογήν του και έπ' έσχάτων άμα τῷ άγγέλματι του αίφνιδίου θανάτου του. Όλαι δὲ αί εκασταχοῦ εκδηλώσεις πρὸς τὸ πρόσωπόν του έν Λεβαδεία και ένταῦθα έχουν άξίαν και σημασίαν διότι είναι γνήσiai και αυθόρμητοι, όπως γνήσιος και άνεπιτήδευτος και ειλικρινής ύπήρξε πάντοτε ο ίδιος, είναι δὲ αί εκδηλώσεις εκείναι ή φωνή του λαου του Θεου, ο όποιος γνωρίζει να τιμά τούς άξιους ήγέτας του. Και ως εκείνος διεκήρυττε εις τὸν ένθρονιστήριον λόγον του τή 2α παρρησιόλογον μηνός Άπριλίου, έν τῷ ιερῷ τούτῳ τεμένει «δέν φιλοδοξῶ τόσο να ένθρονισθῶ σε χρυσοποίκιλτους και μεγαλόπρεπους άρχιερατικούς θρόνους αλλά έχω τήν πνευματική φιλοδοξία να ένθρονισθῶ... στη καρδιά του καθ' ενός σας», σήμερα ένθρονίζεται ο ύπέρροχος οὔτος Ίεράρχης εις τās καρδίας του Ναυπακτιακου

λαου κατὰ τὸν πλέον ένδοξον και μεγαλοπρεπή τρόπον, κατακτήσας κυριολεκτικῶς με τήν άγάπην και τὸ χαμόγελον, τήν ταπεινότητα και άνεξικακίαν, τήν άπλότητα και τήν ειλικρίνειαν τὸν θρόνον τής καρδίας ενός εκάστου. Σήμερα ένθρονίζεται εις τὸν θρόνον τής Αϊωνίου μακαριότητος, πλησίον του Άρχιποίμενος Χριστου, ο ποιμην «ὸ καλὸς» τών λογικών Αὐτου άρνίων.

Σήμερα, μετὰ τήν εις Έπίσκοπον εκλογήν και χειροτονίαν αὐτοῦ, τήν θείῳ Πνεύματι γενομένην, κατὰ Ίανουάριον του τρέχοντος έτους, ή Έκκλησία συνοδεύει τὸν νεαρὸν Άρχιερέα εις τὸν «ήτοιμασμένον» αὐτῷ θρόνον, ίνα έν τή μελλούσῃ ζωή και βασιλεία λάβῃ παρὰ του μισθαδαποδότη Θεου τὸν στέφανον τής αϊωνίου δόξης, ως ο «κρυφὸς» εκείνος μαθητης του Κυριου, τὸ όνομα του όποίου τόσο επιτυχῶς έφευγεν ο μεταστās Ίεράρχης. Αί πενήκοντα ήμέραι διαπομάνσεως του ευγενους τούτου λαου τής Ναυπάκτου και ή μετ' αὐτοῦ συναναστροφή του ήσαν ίκαναί δια να καταστήσουν αὐτὸν εις τήν συνείδησιν όλων άξιον και μέγαν.

Άείμνηστε άδελφέ, συλλειτουργέ και φίλε,

Σύσσωμος ή Έκκλησία, κληρος και λαός, έν βαθεία συγκινήσει σε συνοδεύει εις τὸν ύστατον τόπον τής επιγειου αναπαύσεως σου, έν ευγνωμοσύνη πολλή δια τήν λαμπράν και ύπέρροχον πρὸς αὐτήν προσφοράν σου.

Σύσσωμος ή Ίεραρχία τής Έκκλησίας τής Ελλάδος τὸν επιτάφιόν σοι ύμνον προσφέρει συνοδεύουσα τιμητικῶς τήν ιεράν σωρόν σου.

Ο Μακαριώτατος Άρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Σεραφείμ και οί βαρναλγούντες πνευματικοί προστάται Σου Σεβασμιώτατοι Νικόδημος και Ίερώνυμος κατῶδνον παρακολουθοῦσι τήν εκβασιν τής ιεράς πορείας σου πρὸς Εκείνον τὸν όποιον έξ απαλῶν όνύχων ήγάπησεν ή εύλογημένη καρδιά σου και δόξαν και αίνον προσφέρουσιν Αὐτῷ τῷ οὔτω σοφῶς τὰ κατὰ σε οικονομήσαντι.

Τεθλιμμένοι όλοι όσοι σε έγνωρίσαμεν από έγγύς, όσοι απηλαύσαμεν τής ευεργετικής άγάπης και φιλίας σου, όσοι έγεύθημεν του άπειρου μεγαλειου τής καρδίας σου συγκλονισμένοι σοι άπονέμομεν τὸν ύστατον χαιρετισμόν.

Οί λόγοι τής έν τῷ ένθρονιστηρίῳ λόγω σου τελευταίας ύποθήκης πρὸς τὰ πνευματικά σου τέκνα ζωηρά ήχοῦσι εις τὰ ὦτα όλων μας' «χαίρετε, καταρτίζεσθε, παρακαλεισθε, ειρηνεύτετε, τὸ αὐτὸ φρονεΐτε, και ο Θεός τής άγάπης και τής ειρήνης εἶσται μεθ' υμῶν».

Αϊωνία Σου ή μνήμη, άγαπητὲ άδελφέ!

Η ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑ ΤΟΥ ΘΕΟΦ. ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΜΑΡΑΘΩΝΟΣ κ. ΜΕΛΙΤΩΝΟΣ*

Η ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΣΕΒ. ΖΑΚΥΝΘΟΥ
κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

Αισθάνομαι τὸ βάρος τῆς τιμῆς καὶ τῆς εὐθύνης, Θεοφιλέστατε ἐψηφισμένε Ἐπίσκοπε Ἅγιε Μαραθῶνος, εὐρισκόμενος εἰς τύπον ἐκείνου ὁ ὁποῖος θὰ ἤθελε σήμερα νὰ εἶναι ὁ προεξάρχων τῆς προσωπικῆς σου Πεντηκοστῆς, τοῦ Σεπτοῦ Προκαθημένου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ ἀρχηγοῦ μας κ.κ. Σεραφεῖμ, σεπτῇ ἐντολῇ τοῦ ὁποῖου προεξάρχω ὁ ἐλάχιστος ἐγὼ τῶν ἀδελφῶν μου Ἁγίων Ἀρχιερέων Μητροπολίτου Ἱεραπόλεως καὶ Ἐξάρχου τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων κ. Εἰρηναίου, Μητροπολίτου Θήρας, Ἀμοργοῦ καὶ Νήσων κ. Παντελεήμονος, Ἀρχιεπισκόπου Ἄλμα Ἄτα κ. Ἀλεξίου τοῦ Πατριαρχείου τῆς Ρωσίας καὶ τῶν θεοφιλεστάτων Ἐπισκόπων Διαυλείας κ. Δαμασκηνοῦ, Κερνίτσης κ. Λεοντίου καὶ Νεοχωρίου κ. Παύλου, διὰ νὰ σοῦ δώσωμεν τὸν τρίτον βαθμὸν τῆς Ἱερωσύνης, τὸν ὑψηλὸν τῆς Ἀρχιερωσύνης βαθμὸν, μετὰ ἀπὸ μακρὰν δοκιμασίαν τριακονταετοῦς διακονίας εἰς τὴν Ἁγίαν τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίαν.

Εἶναι γνωστὸν ὅτι προσέφερες μεγάλες ὑπηρεσίες εἰς τοὺς Ἁγίους Τόπους, εἰς τὰ προκχωρημένα ἐκεῖνα φυλάκια τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ τῆς Ὁρθοδοξίας, εἰς τὸ Ἑλληνορθόδοξον Πατριαρχεῖον τῶν Ἱεροσολύμων καὶ ἀκόμη εἶναι γνωστὸν ὅτι ὀκτῶ ἔτη τώρα προσφέρεις τὰς ποικίλας ὑπηρεσίας σου εἰς τὴν Ἱερὰν Ἀρχιεπισκοπὴν Ἀθηνῶν, ὡς ἐφημέριος τοῦ Ἱεροῦ τούτου Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου Ἀκαδημίας Πλάτωνος, ἐνορίαν τὴν ὁποῖαν μετὰ κόπων καὶ μόχθων ἀνέδειξες καὶ σήμερον σύσσωμος πανηγυρίζει ἐπὶ τῇ δικαίᾳ προαγωγῇ σου, ἀλλὰ καὶ ὡς ἰδιαίτερος γραμματεὺς παρὰ τῷ Μακαριωτά-

τῷ Ἀρχιεπισκόπῳ Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος, πατρὶ ἡμῶν κ.κ. Σεραφεῖμ.

Εἶχα τὴν εὐκαιρία νὰ γνωρίσω τὰ πολλὰ σου προσόντα καὶ τὰ χαρίσματά σου. Νὰ ἀπολαύσω τὴν συνεργατικότητά σου καὶ τὴν ἀφοσιώσιν σου εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸν πρῶτον Αὐτῆς, τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος, κατὰ τὴν διακονίαν σου. Μία διακονία ποτισμένη ἀπὸ ἦθος, ἐργατικότητα καὶ προθυμία.

Ἡ Ἁγία μας Ἐκκλησία, θεοφιλέστατε καὶ ἀγαπητέ μου ἀδελφέ, εἶναι γνωστὸν τοῖς πᾶσι, ὅτι διέρχεται, ὅπως καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι θεσμοί, τὴν δικὴν τῆς κρίσιν καὶ εἰς αὐτὴν τὴν περίοδον τῆς κρίσεως, καλεῖσαι νὰ ἀγωνιστῆς ἀπὸ ὑψηλότερας σκοπιᾶς, τῆς σκοπιᾶς ἐκείνης ποῦ θὰ εἶσαι πλέον ὁ λύχνος ὁ φέγγων πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ, θὰ εἶσαι ὁ Ἐπίσκοπος ποῦ θὰ λαμβάνης καὶ ἐσὺ τὸ μήνυμα, ἀλλὰ θὰ δέχεσαι καὶ τίς βολές.

* Δημοσιεύομεν εἰς τὸ παρὸν τεῦχος τὴν προσφώνησιν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ζακύνθου κ. Χρυσοστόμου καὶ τὴν ἀντιφώνησιν τοῦ ἐψηφισμένου Ἐπισκόπου Μαραθῶνος κ. Μελίτωνος, κατὰ τὴν εἰς Ἐπίσκοπον χειροτονίαν τοῦ δευτέρου, γενομένην τῇ 29ῃ Ἰανουαρίου 1995 ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ Ἁγίου Γεωργίου – Ἀκαδ. Πλάτωνος.

Μὴ φοβηθῆς! Διότι τὸ Πανάγιον Πνεῦμα ποῦ ὄλον συγκροτεῖ τὸν θεσμόν τῆς Ἐκκλησίας θὰ σὲ στηρίξῃ στὴν δύσκολη καὶ ὑψηλὴν σου Διακονίαν. Θὰ σὲ στηρίζουν οἱ εὐχὲς καὶ ἡ ἀγάπη τῶν Σεβασμιωτάτων ἀρχιερέων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ ὄχι μόνον, ἀφοῦ καὶ ἡ Ἐκκλησία τῶν Ἱεροσολύμων σὲ τιμοῦσε καὶ σὲ τιμᾷ καὶ μετὴν παρουσία τοῦ ἀδελφοῦ, τοῦ Ἁγίου Ἱεραπόλεως, συνεχίζει τὴν προσευχὴν τῆς καὶ συμμετέχει εἰς τὴν χαρὰν τὴν ἰδικὴν σου καὶ εἰς τὴν χαρὰν τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας σήμερα, στὴν προσωπικὴν σου Πεντηκοστήν.

Ἐμεῖς εὐχόμεθα νὰ μείνης ἔτοι ὅπως σὲ γνωρίσαμε, πρόθυμος, εὐγενικός, μαχητικός, ὅπου χρειάζεται, διὰ νὰ δυνηθῆς νὰ σταθῆς εἰς αὐτὴν τὴν ἐποχὴ, ποῦ τὴ διακρίνει ἄλλοτε ἢ πνευματικὴ βαρυνειμωνιά καὶ ἄλλοτε ὁ καύσων τῆς Σαχάρας. Θὰ μείνης μακρὰ ἀπὸ προσωπολατρείες καὶ πιστὸς εἰς τὴν Ἁγίαν μας Ἐκκλησίαν, εἰς αὐτὸν τὸν ἅγιον θεσμόν, τὸν αἰώνιον, τὸν ἀκατάλυτον, ὁ ὁποῖος καὶ ὅταν ἀκόμη κλυδωνίζεται δὲν καταποντίζεται, διότι ἔχομεν πλοηγόν, ἔχομεν τιμονιέρη, Ἐκεῖνον τὸν Μεγάλῃς βουλῆς Ἄγγελον, τὸν θαυμαστὸν Σύμβουλον, τὸν ἐξουσιαστήν, τὸν Ἄρχοντα τῆς Εἰρήνης καὶ τῆς Ἀγάπης, τὸν Λυτρωτὴν μας Ἰησοῦν, εἰς τύπον καὶ εἰς τόπον τοῦ ὁποῖου μετ' ὀλίγον θὰ ἴστασαι.

Θαρσεῖν χρῆ διὰ νὰ μπορέσης, καὶ εἴμαστε βέβαιοι καὶ τὸ εὐχόμεθα, νὰ ἀνταποκριθῆς εἰς αὐτὴν τὴν ὑψηλὴν ἀποστολὴν σου, τὴν νέαν σου Διακονίαν ἐν τῇ Ἀγιωτάτῃ ἡμῶν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίᾳ.

Η ΑΝΤΙΦΩΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΧΕΙΡΟΤΟΝΟΥΜΕΝΟΥ

Σεβασμιώτατε Μητροπολίτα Ζακύνθου κ. Χρυσόστομε, ἐκπρόσωπε τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Σεραφεῖμ, Σεβασμιώτατοι Ἅγιοι Ἀρχιερεῖς, πατέρες καὶ ἀδελφοί, εὐλογημένε λαὸ τοῦ Θεοῦ.

Ὑπάρχουν στιγμὲς εἰς τὴν ζωὴν μας κατὰ τίς ὁποῖες προετοιμαζόμεθα δι' ὅ,τι δῆποτε πρόκειται νὰ πράξωμεν ἢ καὶ νὰ εἴπωμεν. Ὑπάρχουν ὁμως καὶ στιγμὲς κατὰ τίς ὁποῖες, τελείως

ξαφνικά, ἀλλάζουν τὰ πάντα καὶ ὁ ἄνθρωπος εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ ἀκολουθήσῃ καὶ νὰ χρησιμοποιήσῃ πολὺ περισσότερο ἀπὸ τὸ μυαλό του, τὴν καρδιά του. Ὅταν θέλουμε νὰ ἐπιβληθούμε σὲ οἰεσδήποτε καταστάσεις χρησιμοποιούμε πολὺ τὸ μυαλό μας. Σκεπτόμεθα, σχεδιάζομεν, προγραμματίζομεν, προδιαγράφομεν καταστάσεις ἢ καὶ ἀναζητῶμεν λύσεις. Ὅταν ὁμως θέλομεν νὰ ἐκφράσωμεν, ἀδελφοί μου, τὴν ἔντασιν, τὴν δύναμιν τῆς ἀγάπης ἢ τῆς εὐγνωμοσύνης, τότε παύει ὁ νοῦς καὶ κτυπάει ἡ καρδιά, ἐκφράζεται μὲ τὸν ἰδικόν της τρόπον. Οἱ σφυγμοί της, οἱ κτύποι της εἶναι τόσο πολλοὶ καὶ σύντομοι καὶ πολλὰς φορὰς εἶναι ἀδύνατον εἰς τὸν ἄνθρωπον νὰ βρῆ λόγια, νὰ ἐκφρασθῇ ὅπως θὰ ἤθελε, ἢ νὰ περιγράψῃ ἔστω, ὅ,τι καὶ τὸ πλέον τέλειον μηχανήμα τῆς ἠλεκτρονικῆς μας ἐποχῆς καὶ τεχνολογίας θὰ ἀδυνατοῦσε νὰ περιγράψῃ, ἔστω καὶ συνθηματολογικά.

Εἰς αὐτὴν τὴν δύσκολην στιγμὴν εὐρίσκομαι καὶ ἐγὼ τώρα, Ἅγιοι Πατέρες.

Δὲν ἐπιθυμῶ νὰ γίνω καταχραστής τοῦ χρόνου, ἀλλὰ ἀκόμη περισσότερον τῆς καλοσύνης ὄλων αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων ποῦ σήμερα εὐρέθησαν ἐδῶ, γύρω μου.

Εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ σας λόγια. Ἀναγνωρίζω ὁμως ἓνα πρᾶγμα, ὅτι δὲν ἔχω κάνει τίποτε ἀπολύτως περισσότερον, ἀπὸ ὅ,τι ἡ ἱερατικὴ μου συνείδησις μοῦ ὑπέβαλε καὶ μετ' ἰδιαιτέρας χαρᾶς φέρω ἐπάνω μου σημάδια τῆς ἱεραποστολικῆς καὶ ἐθνικῆς διακονίας μου. Ἡ Γάζα, ἡ Ἱερουσαλήμ, μένουν εἰς τὴν καρδιά μου. Οἱ ἄνθρωποι τῆς Παλαιστίνης, οἱ πρόσφυγες, ἡ Κύπρος εἶναι μπροστά μου. Τριάντα ὀλόκληρα χρόνια ἔκλεισα εἰς τὴν Ἱερουσύνην, ἐκ τῶν ὁποίων 22 χρόνια πιστὴ διακονία εἰς τὸ Ἑλληνορθόδοξον Πατριαρχεῖον τῶν Ἱεροσολύμων, εἰς τὸν Πανάγιον Τάφον, εἰς τὴν γεραρὰν Ἀγιοταφιτικὴν Ἀδελφότητα, τὴν ὁποίαν οὐδέποτε θὰ παύσω νὰ εὐγνωμονῶ. Παιδιόθεν μὲ ἀνέθρεψεν, μὲ ἀνέδειξεν, μὲ ἐσπούδασεν καὶ ἔσπειρεν μέσα στὴν καρδιά μου δύο πράγματα· «πίστιν εἰς τὸν Χριστὸν καὶ εἰς τὴν Πατρίδα» καὶ ἀφοσίωσιν εἰς τὴν ἰδέαν τῆς μετ' αὐταπαρνήσεως διακονίας τῆς Ἐκκλησίας, ὑπακοὴν καὶ ταπεινώσιν εἰς τὸν Προκαθήμενον Αὐτῆς.

Μὲ αὐτὴν τὴν παιδείαν, πρὸ ὀκτώ ἐτῶν ἡ Θεία Πρόνοια ὀδήγησε τὰ βήματά μου καὶ πάλιν εἰς τὴν γενέτειράν μου πόλιν τῶν Ἀθηνῶν, πλησίον τοῦ Σεπτοῦ Προκαθημένου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, νὰ τὸν ὑπηρετήσω, νὰ τὸν διακονήσω, νὰ ἀντλήσω ἀπὸ τὴν καρδιάν του βάλαμον παρηγορίας καὶ πατρικῆς ἀγάπης, ὅ,τι δὲν μπόρεσα νὰ ἀντλήσω ἀπὸ ἄλλους.

Αὐτὸν τὸν μεγάλο παρεξηγημένο, ὁ ὁποῖος δίδει πολλὰ καὶ λαμβάνει ὀλίγα, δίδει MANNA καὶ λαμβάνει ΧΟΛΗΝ, τὸν Πατέρα καὶ Ἀρχιεπίσκοπον ἡμῶν κ.κ. Σεραφεῖμ ἐπὶ ὀκτὼ ἔτη διακονῶ καὶ θὰ τὸν ὑπηρετῶ καὶ θὰ τὸν διακονῶ ὅσον ἡ δύναμις τῆς καρδιᾶς μου ἀντέχει, διότι εἶναι ὁ προστάτης μου, εἶναι ὁ Δεσπότης καὶ αὐθέντης μου, εἶναι ὁ ἀρχηγὸς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἡ ὁποία Ἐκκλησία σήμερον μὲ καλεῖ εἰς μίαν νέαν Πεντηκοστήν, ἐπὶ μιᾶς ἄλλης «ΝΕΑΣ ΣΙΩΝ».

Γνωρίζω, σεβάσιμοι πατέρες, ὅτι ὅταν ἐτοιμαζόμεθα διὰ μίαν διάλεξιν πανεπιστημιακοῦ ἐπιπέδου, πρέπει καταλλήλως καὶ ἀπὸ διφθέρως νὰ ὀμιλῶμεν. Ὅταν ὅμως ὁ ἄνθρωπος καλεῖται νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν γνόφον τῆς Ἐκκλησίας, τότε ὅση δύναμις αὐτῷ φθέγγεται, καθ' ὅτι εἶναι ἡ καρδιά ἡ ὁποία πάλλει. Διὰ τοῦτο συγχωρήσατέ μου τὴν ἔκρηξιν τῆς ψυχῆς μου καὶ τὸ ἡφαίστειον τῶν λόγων.

«Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ὁ ἐγείρων ἀπὸ γῆς πτωχὸν καὶ ἀπὸ κοπρίας ἀνυψῶν πένητα».

Τέκνον πολυμελοῦς καὶ ἀπόρου οἰκογενείας. Μεγάλωσα μὲ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν φιλανθρωπίαν τῆς Ἐκκλησίας. Μὲ τὴν συμπαράστασιν τοῦ Ἐνοριακοῦ Φιλοπτώχου Ταμείου τῆς Ἐνορίας τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων Ἀττικῆς, ὅπου καὶ ἐγεννήθηκα. Ὁ Θεὸς ὅμως μοῦ ἔδωσε καλοὺς καὶ ἀγαθοὺς κατὰ σάρκα καὶ πνευματικοὺς γονεῖς καὶ διδασκάλους. Ἦτο καλὸν τὸ δένδρον καὶ ἔδωσε καρποὺς καὶ κάτω ἀπὸ τὸν ἴσκιό του ἀναπαύθηκε καὶ ἀναπαύεται ὁλόκληρος ἡ οἰκογένεια.

Ὁ πατέρας ἐκοιμήθη καὶ σήμερα ἀπὸ ἐκεῖ ψηλὰ βλέπει νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ μεγάλη του ἐπιθυμία. Ἡ μάνα τώρα δίπλα μου, βλέπει τὸ ὄνειρό της νὰ γίνεται πραγματικότης. Πάντοτε μὲ ἐρωτοῦσε ἀπὸ τότε: (Τί δύσκολα χρόνια,

Θεέ μου, γιὰ ὅλη τὴν οἰκογένεια, ποῦ μὲ ὑπομονὴ καὶ ἐλπίδα ἐδέχετο τὸ δεινὰ τοῦ Ἰώβ) θέλεις νὰ γίνῃς ἱερέας; Καὶ ἐγὼ μαθητῆς τότε τῆς Σχολῆς Κορίνθου, τῆς ἔλεγα: «Ναί, θέλω». Ἐκείνη ἔκλαιγε, διότι χρήματα δὲν ὑπῆρχαν. Καὶ ἔδινε τὸ αἷμα τῆς στὸν «Εὐαγγελισμό», γιὰ νὰ μοῦ πληρώνη τὰ δίδακτρα τῆς Σχολῆς.

Εὐλογημένη νὰ εἶσαι MANA. Βλέπε τὸ αἷμα τῆς καρδιᾶς σου. Σήμερα ἀπλώνεται καὶ χύνεται μπροστὰ στὸ θυσιαστήριό τῆς Ἐκκλησίας, στὸν Γολγοθὰ τῆς Ἐκκλησίας, θυσία εὐπρόσδεκτος. Τὸ ἔδωσες γιὰ τὴν Ἐκκλησία καὶ Αὐτὴ μὲ καλεῖ σήμερα σὰν Ἐπίσκοπο, ὄχι σὰν Δεσπότη, κοσμικῆς ἐξουσίας ἄρχοντα, ἀλλὰ νὰ τὴν διακονήσω σὲ νέους ἀγῶνες σὰν Ἐπίσκοπος, σὰν συνεχιστῆς τοῦ μαρτυρίου, τῆς ὁμολογίας τῆς πίστεως, τῆς σκυτάλης ἐκείνης, τῆς παραδόσεως τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων, τὸ τέλος τῶν ὁποίων ἦτο μαρτύριο, αἷμα, δόξα Θεοῦ...

[...] Τέλος, φθάνοντας πρὸ τῆς μεγάλης στιγμῆς τῆς ζωῆς μου, ἔμπροσθεν τοῦ ἱεροῦ Θυσιαστηρίου, ἂν κάποιον ἔβλαψα ἢ ἐπίκρανα ἢ ἐστενοχώρησα ἢ μὲ οἰονδήποτε τρόπον ἔγινε αἰτία λύπης, συγχωρήσατέ με.

Προσευχηθεῖτε ἀδελφοί μου, διότι οἱ ἀτέλειες εἶναι πολλές, ὁ Γολγοθὰς δύσκολος, οἱ πειρασμοὶ πάμπολλοι.

Συγχωρήσατέ με καὶ ἐπιτρέψατέ μου νὰ γονατίσω ἔμπροσθέν σας ἑξαιτούμενος, ὅπως λάβω ἐκ τῶν ἁγίων καὶ τιμίων χειρῶν σας τὴν ὑψηλὴν παρακαταθήκην, τὴν μεγάλην εὐλογίαν τῆς χάριτος, ἐὰν καὶ ἕως τὴν στιγμὴν αὐτὴν μὲ κρίνετε ἄξιον τοῦ ὑπουργήματος τῆς Ἀρχιερωσύνης.

**ΕΠΙΣΗΜΟΙ ΔΟΞΟΛΟΓΙΑΙ
ΜΕΓΑΛΩΝ ΕΟΡΤΩΝ, ΕΠΕΤΕΙΩΝ
ΚΑΙ ΤΕΛΕΤΩΝ**

Ἐνα ιδιαίτερα εὐχρηστο βοήθημα γὰ τοὺς κληρικούς καὶ ἱεροψάλτες μας. Στὴν προσεγμένη, δέχομη καὶ χρυσόδετη αὐτὴ ἐκδόσή μας, περιέχονται πλήρεις Δοξολογίες γὰ: Νέον Ἔτος, Κοπή Βασιλόπιπτας, Λιτάνευση ἱερῶν Εἰκόνων, 25ῆ Μαρτίου, Τελετὴ Σταυροπροσκυνήσεως, Ἡμέρα Ἐνόπλων Δυνάμεων (15 Αὐγούστου), Ὑψωση Τιμίου Σταυροῦ, Ἅγιο Ἀρτέμιο (προστάτη Ἑλλ. Ἀστυνομίας), Νικητήρια (28ῆ Ὀκτωβρίου), Ἐθνικὴ Ἀντίσταση. Σχῆμα 17Χ24, σελ. 48.

ΟΔΟΠΟΡΙΚΟΝ ΕΙΣ ΕΛΛΗΝΟΡΘΟΔΟΞΑ ΚΕΝΤΡΑ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ*

35. Ἡ Ἑλληνικὴ Ὀρθόδοξος Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Ἀποστόλου Ἀνδρέου

Ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Αὐστραλίας κ. Στυλιανὸς μᾶς ἔδειξε τὶς αἰθουσες διδασκαλίας καὶ τοὺς κοιτῶνες τῶν φοιτητῶν, οἱ ὅποιοι εἶναι οἰκότεροι, καὶ μᾶς ἐνημέρωσε γιὰ τὴν ἱστορία καὶ τὸν τρόπο λειτουργίας τῆς Σχολῆς. Ὁ δραστηριώτατος Ἱεράρχης ἀνέλαβε μὲ ἄοκνες προσπάθειες τὴν ὑπερπήδησι τῶν δυσκολιῶν πρὸς ὑλοποίησι τοῦ ὁράματος καὶ προηγουμένων πνευματικῶν Ἡγετῶν τῆς Ὀρθοδόξου Ἑλ-

Τοῦ κ. ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ

Ὁμοτ. Καθηγητοῦ τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν

ληνικῆς Ἐκκλησίας τῆς 5ης Ἡπείρου γιὰ ἴδρουσι Θεολογικῆς Σχολῆς. Τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1986 ἔγινε κατορθωτὴ ἡ λειτουργία αὐτῆς σὲ χώρους τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Αὐστραλίας. Ἡ Σχολή, ἡ ὁποία εἶναι ἀναγνωρισμένη ἀπὸ τὸ Αὐστραλιανὸ Ὑπουργεῖο Παιδείας ὡς Σχολὴ ἰσότητος πρὸς τὶς λοιπὰς Πανεπιστημιακὰς Σχολὰς, εἶναι μέλος τοῦ Συνδέσμου Θεολογικῶν Σχολῶν τοῦ Σύδνεϋ (Sydney College of Divinity). Ἐπίσης ἔχει ἀναγνωρισθῆ ὡς ἰσότητος πρὸς τὶς Θεολογικὰς Σχολὰς τῶν Πανεπιστημίων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης. Τὸ προεδρευόμενον ἀπὸ τὸν Σεβασμιώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀκαδημαϊκὸν Συμβούλιον τῆς Σχολῆς εἶχε τότε ὡς μέλη τὸν διδάσκοντα τὴν Βυζαντινὴν Μουσικὴν Αἰδεσιμολογίαν Πρωτοπρεσβύτερον π. Μιλτιάδην Χρυσανγῆ, τὸν διδάσκοντα Πατρολογία καὶ Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία καὶ Ἀναπληρωτὴν Κοσμήτορα Ἱερολογιώτατον Πρωτοδιάκονον π. Ἰωάννην Χρυσανγῆ καὶ τοὺς κ.κ. Ἀλέξανδρον Καμπίτογλου καὶ Ἐμμανουὴλ Ἀρώνη, ἐπιφανεῖς Καθηγητὲς τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Σύδνεϋ. Πολλοὶ Ὁμογενεῖς προσφέρουν μὲ αὐτοθυσίαν ὑπηρεσίαις γιὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν οἰκονομικοτεχνικῶν ζητημάτων τῆς Σχολῆς. Ἐστὼ ὡς παράδειγμα ὁ Sir Ἀθανάσιος Τζωρτζιάτος, ὁ ὁποῖος εἶναι μέλος τῆς Ἐφορείας καὶ Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπι-

τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῆς Ἐπιτροπῆς Συντηρήσεως Κτιρίων.

Τὰ μέλη τοῦ Διδακτικοῦ Προσωπικοῦ ἦσαν, ἐκτὸς τοῦ Κοσμήτορος Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου κ. Στυλιανοῦ, ποὺ διδάσκει τὰ μαθήματα τῆς Συνστηματικῆς Θεολογίας, ὁ τότε Ἀναπληρωτὴς Κοσμήτωρ Πρωτοδιάκονος π. Ἰωάννης Χρυσανγῆς, B. D. (Hons), Th. M., ποὺ δίδασκε Πατρολογία καὶ Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία· ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Ἀπολλωνιάδος κ. Σεραφεῖμ, B. D. (Hons), Th. M. (γιὰ τὴν Λειτουργικὴν)· ὁ Μοναχὸς π. Θεμιστοκλῆς Ἀδαμόπουλος, B. A., Dip. Ed., B. Th., M.T.S., Th. M., Ph. D. (Canad) (γιὰ τὴν Παλαιὰ καὶ Καινὴ Διαθήκη)· ὁ Πρωτοπρεσβύτερος π. Μιλτιάδης Χρυσανγῆς, B. A. (Hons), M. A. (γιὰ τὴν Βυζαντινὴν Μουσικὴν)· ὁ Πρωτοπρεσβύτερος π. Gabriel Popescu, Lic. Th., D. D. (γιὰ τὴν Ποιμαντικὴν)· Phil. Sc. (γιὰ τὴν Φιλοσοφίαν)· ὁ Dr. John Lee (University of Sydney) (γιὰ τὴν Γλῶσσα τῆς Καινῆς Διαθήκης)· ὁ Rev. Alan Galt (γιὰ τὴν Ποιμαντικὴν Ψυχολογίαν)· ὁ Rev. Dr. Ray Williamson (γιὰ τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Ἱστορίαν)· ὁ Dr. W. Jobling (University of Sydney)· ἡ δὲ Νίκη Παπαδοπούλου, B. A. (Hons) (γιὰ τὰ Ἑλληνικά)· ὁ κ. Γεώργιος Βασιλειάδης, B. D. (Hons) (γιὰ Ἑλληνικά καὶ Κανονικὸν Δίκαιον) καὶ ὁ κ. Ἀντώνιος Ἀριστοδήμου, Dip. Byz. Mus. (γιὰ τὴν Βυζαντινὴν Μουσικὴν).

Ἀπὸ τῆς Σχολῆς ἐκδίδεται ἀγγλιστὶ ἐτησίαν θεολογικὴ ἐπιθεώρησις. Διευθυντὴς συντάξεως εἶναι ὁ Dr. Guy Freeland. Στὴν ἐπετηρίδα αὐτῆς, τῆς ὁποίας ἤδη ἔχουν ἐκδοθῆ ἑπτὰ τόμοι, ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος κ. Στυλιανὸς ἔδωσε τὸ χαρακτηριστικὸ ὄνομα «Phronema» (Φρόνημα), γιὰ νὰ τονίσῃ ὅτι ἡ ἐκδίδουσα αὐτὴν Σχολὴ ἀποβλέπει στὴ δημιουργίαν ὑγιῶν φρονήματος, συμφώνου πρὸς τὴν ἑλληνορθόδοξον παράδοσιν.

Κατὰ τὴν ξενάγησιν, τὴν ὁποία μᾶς ἔκαμεν ὁ Σεβασμιώτατος στοὺς χώρους τῆς Πνευματικῆς αὐτῆς Σχολῆς Εὐελπίδων τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Αὐστραλίας, τὰ μάτια τοῦ ἔλαμπαν καὶ ἀκτινοβολοῦσαν, καθὼς μᾶς παρουσίαζε τοὺς ὁραματισμοὺς τοῦ γιὰ τὸ μέλλον τῆς Σχολῆς, τὴν ὁποία ἐμψυχώνει ἢ συνεχῆς μέριμνά του γι' αὐτὴν καὶ

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 355 τοῦ ὑπ' ἀρ. 8 τεύχους.

Καθηγητές και φοιτητές στο προαύλιο της Θεολογικής Σχολής του 'Αποστόλου 'Ανδρέου (1993).

ή ανωτάτης ποιοτικής στάθμης δαφιλής προσωπική διδακτική και ακαδημαϊκή προσφορά του.

Για τους όραματισμούς του και για το βεληνεκές των στόχων της Έλληνικής Όρθοδόξου Θεολογικής Σχολής του 'Αγίου 'Ανδρέου ο Σεβ. 'Αρχιεπίσκοπος κ. Στυλιανός ήδη την 23η Φεβρουαρίου 1986 στην ιστορική όμιλία του κατά τὰ επίσημα Θυρανοξία της Σχολής στον 'Ιερό Καθεδρικό Ναό του Εὐαγγελισμού (Σύδνεϋ) είχε τονίσει, ἐκτός των ἄλλων, και τὰ ἐξής, τὰ ὁποῖα ἀποκαλύπτουν τὰ νεανικά βιώματά του στην 'Ιερά Θεολογική Σχολή Χάλκης και τις φωτεινές ιδέες του για τὴ δεοντολογία τῶν προσπαθειῶν πρὸς ἀνάδειξι τῆς ταυτότητος τῶν καθ' ὅλου ὀρθοδόξων θεολογικῶν σπουδῶν:

«'Η ἴδρυσις — εἶπε — τῆς πρώτης Όρθοδόξου Θεολογικῆς Σχολῆς εἰς τὸ Νότιον Ἡμισφαίριον δὲν εἶναι, και δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ εἶναι, ἀπλῶς ἐπίτευγμα μιᾶς ἐθνικῆς ομάδος ἢ μιᾶς Όμολογίας. 'Η Όρθοδοξία δὲν ἀντιπροσωπεύει ἓνα ἀριθμὸ Χριστιανῶν, ἀπλῶς ἓνα τμήμα τοῦ ιστορικοῦ Χριστιανισμοῦ, ἢ μία ἰδεολογία ὑπαγορευθεῖσα ἀπὸ γεωγραφικούς, φυλετικούς ἢ πολιτικούς ὄρους. Όρθοδοξία εἶναι ἢ πιστὴ συνέχεια τῆς ἀδιαρέτου Χριστιανικῆς 'Εκκλησίας τῆς πρώτης χιλιετίας, ὅπως ἀποφασιστικὰ ἐξεφράσθη εἰς τὰς Οἰκουμενικὰς Συνόδους. 'Η

Όρθοδοξία εἶναι μιὰ ἀκριβὴ κληρονομία δι' ὅλους μας. Ός τοιαύτη ἀνήκει εἰς ὅλους τοὺς Χριστιανούς και, μέσω αὐτῶν, εἰς τὴν ὅλην ἀνθρωπότητα. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἢ σπουδαιότης τῆς Σχολῆς, τὴν ὁποῖαν σήμερον ἐγκαινιάζομεν, δὲν ἐκφράζεται τόσο διὰ τοῦ ἐπιθέτου "Θεολογική" ὅσον διὰ τοῦ χαρακτηρισμοῦ "Όρθόδοξος".

»'Υπογραμμίζοντες τὰ θεμελιώδη αὐτὰ χαρακτηριστικά ἐνός τοιοῦτου ἰδρύματος, ἐπ' οὐδενὶ ἐπιθυμοῦμεν νὰ χαρακτηρίσωμεν τοὺς ἀδελφούς και τὰς ἀδελφάς μας εἰς ἄλλας Χριστιανικὰς 'Εκκλησίας. 'Απλῶς ἐπιθυμοῦμεν νὰ παρουσιάσωμεν και κατὰ τὴν ἐπίσημον αὐτὴν ὥραν τὰ "διαπιστευτήριά" μας, ὥστε ὁ καθεὶς νὰ γνωρίζῃ τί ὀφείλομεν νὰ εἴμεθα και τί δύναται νὰ ἀναμένῃ ἀπὸ ἡμᾶς διὰ τὴν πολιτιστικὴν και πνευματικὴν ζωὴν τῆς χώρας μας ἐνταῦθα.

»'Η Ἑλληνορθόδοξος 'Αρχιεπισκοπὴ Ἀυστραλίας εἶχε πρὸ πολλοῦ ἀντιληφθεῖ ὅτι οἱ πιστοὶ αὐτῆς δὲν θὰ ἦτο δυνατόν νὰ διαπομιανθοῦν πρεπόντως, μήτε νὰ ἐνσωματωθοῦν δημιουργικῶς εἰς τὴν ἐδῶ πολνεθνικὴ και πολυπολιτιστικὴ κοινωνία, ἐὰν δὲν ἰδρῦετο ἰδικὴ μας Θεολογικὴ Σχολή. Καὶ ὅμως ἢ πραγματοποιήσις μιᾶς τόσοσ ἱεράς φιλοδοξίας εὐρίσκετο τόσο πολὺ πέραν τῶν οἰκονομικῶν και ἄλλων δυνατοτήτων μας, ὥστε θὰ μπορούσε κανεὶς νὰ χαρα-

κτηρίση ως θαύμα τὸ γεγονός πὸ ἀπολαμβάνομεν σήμερον...

»Θὰ ἤθελα νὰ ἐπιμείνω λίγο περισσότερο εἰς τὴν ἀποστολὴ καὶ τοὺς σκοποὺς τῆς Σχολῆς μας. Οὐδόλως εἶναι ἐπιθυμία μας νὰ δημιουργήσωμεν ἀπλῶς ἓνα ὁμολογιακὸν κέντρον διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ Κλήρου καὶ τῶν διδασκάλων τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς μας. Πολὺ περισσότερο ἀισθανόμεθα τὴν ἀνάγκην νὰ καλλιιεργήσωμεν διὰ τῆς Σχολῆς αὐτῆς τοὺς καλύτερους δυνατοὺς δεσμοὺς μὲ ὀλόκληρο τὸ πολιτιστικὸ περιβάλλον τῆς χώρας μας.

»Καὶ θὰ ἐπιτύχωμεν αὐτὸ τὸ ἀληθῶς φιλόδοξον πρόγραμμα, βαθαίνοντας εἰς αὐτοὺς πρωτίστως τοὺς πιστοὺς μας τὴν γνώσιν ὡς πρὸς τὴν Ἑλληνορθόδοξην κληρονομία, καὶ συγχρόνως ἐξασφαλίζοντας ἓνα ἀνοικτὸ βῆμα διὰ διομολογιακὰς καὶ πολιτιστικὰς συζητήσεις. Εἶναι καιρὸς πλέον οἱ Ἑλληνικῆς καταγωγῆς πολῖτες αὐτῆς τῆς εὐλογημένης χώρας νὰ συμβάλουν εἰς τὴν πνευματικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ πληθυσμοῦ τῆς μὲ κάτι πῶ οὐσιαστικὸ καὶ πῶ ἐποικοδομητικὸ ἀπὸ ὅ,τι εἶναι τὸ Βαλκανικὸ φολκλόρ καὶ τὰ κοσμικὰ ἐπιτεύγματα τῆς συγχρόνου Ἑλλάδος.

»Εἰς τὴν Καινὴν Διαθήκην ὑπάρχει τὸ χαρακτηριστικὸ χωρίον ὅπου Ἕλληνες ἦλθαν νὰ συναντήσουν τὸν Ἰησοῦν, καὶ ὁ Κύριος ἐδήλωσεν ὅτι: "ἐλήλυθεν ἡ ὥρα, ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου" (Ἰωάν. 12,13). Ἴσως δὲν εἶναι ἄσχετον πρὸς τὸ γεγονός τῆς σημερινῆς ἡμέρας τὸ νὰ ὑπενθυμίσωμεν ὅτι οἱ περισσότεροι ἐξηγηταὶ ἐρμηνεύουν τὸ σχόλιο αὐτὸ τοῦ Κυρίου ὡς μίαν ὑπογράμμισιν τῆς σπουδαιότητος πὸ ἐπρόκειτο νὰ ἔχη εἰς τὸ μέλλον διὰ τὸν παγκόσμιον Χρι-

στιανικὸν πολιτισμὸν ἢ σύζευξις τῆς Ἑλληνικῆς παιδείας καὶ τῆς πνευματικότητος τοῦ Εὐαγγελίου. Ἐφ' ὅσον τὰ Ἑλληνικὰ δὲν ἦσαν ἀπλῶς τὸ γλωσσικὸν ὄργανον ἑνὸς ἐπὶ μέρους ἔθνους, ἀλλ' ἡ δυναμικὴ προϋπόθεσις γενικῶς πάσης Εὐρωπαϊκῆς φιλοσοφίας καὶ ἀνθρωπιστικῆς παιδείας, ἦτο πολὺ φυσικὸν ὅτι σ' αὐτὴν τὴν γλώσσαν ἡ Χριστιανικὴ σκέψις θὰ εὗρισκε τὴν κλασσικὴν καὶ αἰωνίαν ἐκφρασίαν τῆς, καὶ θὰ ἐδημιούργει διὰ τὸν ἀνθρώπο τὴν ὑψίστην θέαν ἢ ὅποια, εἰς τὴν Πατερικὴν ὀρολογίαν ὀνομάσθη **εὐχαριστιακὴ θέασις τοῦ κόσμου.**

»Καὶ ἡμεῖς οἱ σύγχρονοι πολῖται μιᾶς κοινωνίας ὀδυνομένης κάτω ἀπὸ πλῆθος ρυπάνσεων καὶ σχετικὰ προβλήματα οἰκολογίας, ἔχομεν ἴσως τὸ πικρὸν προνόμιον νὰ εἴμεθα εἰς θέσιν νὰ ἐκτιμῆσωμεν ὅλας τὰς συνεπειὰς πὸ συνεπάγεται δι' ὀλόκληρον τὴν ἀνθρωπότητα ἡ ἀπώλεια τῆς εὐχαριστιακῆς θεάσεως τοῦ κόσμου.

»Ἡ ἠθικὴ καὶ διανοητικὴ πειθαρχία τῆς Ἑλληνικῆς σκέψεως ἐκφράζεται θαυμάσια εἰς τὸ γεγονός ὅτι μὲ τὸν αὐτὸν ὄρον "λόγος" χαρακτηρίζονται ἀμφότερα: τὸσον τὸ περιεχόμενον τῆς διανοίας ἀφ' ἑνός, ὅσον καὶ τὸ περιεχόμενον τῆς ὀμιλουμένης γλώσσης ἀφ' ἑτέρου. Μία τοιαύτη ἀπόλυτος ταύτισις τῶν δύο αὐτῶν ἰκανοτήτων τοῦ ἀνθρώπου, ἦτοι τῆς σκέψεως καὶ τῆς ὀμιλίας, δὲν ἀπαντᾷ σὲ κανένα ἄλλο ἀπὸ τὰ γνωστὰ ἔθνη τοῦ κόσμου. Εἰς αὐτὸ τὸ ἀνθρωπολογικὸν φαινόμενον θὰ πρέπει ἴσως νὰ ἀναγνωρίσωμε τὴν πλέον αὐθόρμητον προϋπόθεσιν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως πρὸς τὸ θεολογεῖν. Καὶ συνειδητοποιοῦμε τὴν συγκλονιστικὴν αὐτὴν ἀνταπόκρισιν μεταξὺ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπου ὅταν

Ἀπὸ τὴν τελετὴν τῆς καθοσίωσης ἀποφοίτων τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ἀποστόλου Ἀνδρέου.

Οἱ φοιτητὲς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς συμπάλλοντες στὸ Παρεκκλήσι τῆς Σχολῆς «Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος».

Σεμινάριο στη Θεολογική Σχολή τοῦ Ἀποστόλου Ἀνδρέου.

σκεφθοῦμε ὅτι καὶ τὸ μέσον πρόσωπον τῆς Ἀγίας Τριάδος φέρει ἐπίσης τὸ πολὺ χαρακτηριστικὸν ὄνομα "Λόγος". Ὁ κεκρυμμένος Θεὸς (Deus absconditus), ὁ ὁποῖος πάντοτε ὑπῆρξε τὸ πρόβλημα τῶν φιλοσόφων, δὲν θὰ ἐγίνετο ὁ Θεὸς ὁ ἀποκεκαλυμμένος (Deus revelatus) ποῦ εἶναι πάντοτε ἡ παρηγορία τῶν πιστῶν, ἐὰν δὲν ἦτο ὁ Λόγος ὡς περιγράφεται εἰς τὸν πρόλογον τοῦ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγελίου.

»Τὸν Λόγον τοῦτον καλοῦμεθα νὰ συναντήσωμεν καὶ νὰ ἀπολαύσωμεν εἰς τὴν θεολογίαν καὶ εἰς τὴν λατρείαν ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς Θεολογικῆς μας Σχολῆς. Ἡ θεολογία εἰς τὸν Χριστιανισμὸν δὲν δύναται νὰ εἶναι ἀντικείμενον ἀτομικῆς σκέψεως καὶ δράσεως. Ἡ θεολογία εἶναι ἡ βαθύτερα ἀναπνοὴ ὁλοκλήρου τοῦ σώματος τῆς Ἐκκλησίας φωτιζομένου ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τὸ ὁποῖον ὑπεσχέθη ὁ Κύριος μόνον εἰς τὸν πληθυντικὸν τῆς ἐκκλησιαστικῆς κοινωνίας καὶ ὄχι εἰς τὴν ἀπομόνωσιν τοῦ ἀτόμου ὡς ἐπιστήμονος. Κατὰ ταῦτα ἡ θεολογία μας εἶναι **παραδοσιακῆ, βιβλικῆ, λειτουργικῆ**, καὶ μὲ μίαν λέξιν: **ἐκκλησιαστικῆ**. Ἄλλως, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ θεωρηθῆ καρπὸς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Θεωρίες ἐπὶ μέρους θεολόγων οἱ ὁποῖοι δὲν ἐπικοινωνοῦν δι' ὅλης τῆς ὑπάρξεώς των μὲ τὴν προσευχομένην ἐκκλησιαστικὴν κοινότητα δύναται νὰ καταλήξουν εἰς κοσμικὴν φιλοσοφίαν ἢ ἀκόμη καὶ εἰς μυθιστορήματα. Ὁ ἀείμνητος διαπρεπὴς Ρωμαιοκαθολικὸς θεολόγος K. Ranner εἶχε κάποτε εἶπει ὅτι ἡ σύγχρονος θεολογία εἶναι ἀνίσχυρος νὰ πείσῃ τοὺς ἀνθρώπους, διότι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἶναι θεολογία καθημένη καὶ ὄχι γονυπετούσα.

»Μὲ ὅλα αὐτὰ τὰ σχόλια θέλω ἀπλῶς νὰ εἴπω ὅτι αἱ θεολογικαὶ σπουδαὶ ὀφείλουν νὰ εἶναι μία κοινωνία μὲ ὅλους τοὺς αἰῶνας τῆς ἐκκλη-

σιαστικῆς ἱστορίας καὶ ζωῆς, καὶ ἐν ταυτῶ συν-εργασία μὲ ὅλους τοὺς συγχρόνους καλῆς θελήσεως, προκειμένου ταπεινῶς νὰ ὑπηρετηθῆ τὸ αἰώνιο σχέδιο τῆς Θεῆς Προνοίας. Καὶ ἐλπίζομεν νὰ ἰκανωθῶμεν νὰ λειτουργήσωμεν ὡς Θεολογικὴ Σχολὴ ὑπὸ τοιοῦτον πνεῦμα, διότι ὡς Ἐκκλησία εἴμεθα λαὸς Παραδόσεως καὶ λαὸς Διαθήκης, **εὐχαριστιακὸν σῶμα Χριστοῦ**. Ὅλα αὐτὰ τὰ χαρακτηριστικὰ μαρτυροῦν τὸν ἱερὸν δυναμισμὸν ὁ ὁποῖος προέρχεται ἀπὸ τὰς παραδεδομένας εἰς χεῖρας μας ἀξίας τοῦ καθηγιασμένου παρελθόντος τοῦ ἀδιαίρετου Χριστιανισμοῦ. Μόνον εἰς αὐτὸ τὸ παρελθόν, καθὼς πιστεύομεν, δυνάμεθα νὰ σώσωμεν τὸ παρὸν μας καὶ συγχρόνως νὰ ἐπενδύσωμεν τὸ μέλλον μας.

»Μὲ ὅλας αὐτὰς τὰς πνευματικὰς προϋποθέσεις ἐλπίζομεν νὰ ἰκανωθῶμεν νὰ ὑπηρετήσωμεν δημιουργικῶς ὄχι μόνον τὴν Ἐκκλησίαν μας, ἀλλὰ καὶ τὴν Αὐστραλίαν καὶ τὴν παγκόσμιον κοινωνίαν διὰ εἰρήνην, καταλλαγὴν, δικαιοσύνην καὶ ἁγιασμόν, ποῦ εἶναι τὸ ἔσχατον θέλημα τοῦ Θεοῦ δι' ὁλόκληρον τὸν κόσμον».

Εἶναι εὐχάριστον, ὅτι ἔχει εὑρεθῆ ὁ χώρος γιὰ τὴν ἀνέγερσιν καταλλήλου οἰκοδομήματος πρὸς στέγασιν τοῦ Οἰκοτροφείου τῶν σπουδαστῶν τῆς Σχολῆς, οἱ ὁποῖοι καὶ τώρα ἀπολαμβάνουν τὴ θαλπωρὴ τῆς ὠραίας ἐκκλησιαστικῆς ἀτμοσφαιρας μέσα στοὺς φιλοξένους χώρους τοῦ κυρίου τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ στὸν παρακείμενον ὠραῖο Ἱ. Καθεδρικὸ Ναό.

Λυπηθήκαμε, διότι ἔνεκα τῶν θερινῶν —γιὰ τὴν Αὐστραλία— διακοπῶν δὲν εἶχαμε τὴν εὐκαιρία νὰ γνωρίσωμε τὴ λειτουργία τῆς Σχολῆς καὶ τὴν ὠραία λειτουργικὴ τῆς ἀτμόσφαιρα, στὴ δημιουργία τῆς ὁποίας συντελεῖ ἡ χορωδία τῶν φοιτητῶν, ποῦ ἐμφυχνώνει τὴν καθημερινὴ λατρεία τους καὶ δημιουργεῖ ὠραία μυσταγωγικὴ καὶ ἀναγωγικὴ ἀτμόσφαιρα, ἀνάλογη πρὸς ἐκείνην, τὴν ὁποία ζοῦσε κάποτε ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος κ. Στυλιανὸς ὡς σπουδαστῆς στὴν Ἱ. Θεολογικὴ Σχολὴ Χάλκης, γιὰ τὴν ὁποία πάντοτε ἐκφράζεται μὲ ἐκδηλὴ συγκίνησι. Χαρακτηριστικὸν εἶναι, ὅτι ἐπανειλημμένως μᾶς διηγήθηκε πτυχῆς ἀπὸ τὴν ζωὴ τῶν ἐκεῖ διδασκάλων του καὶ ἰδιαίτερος γιὰ τὸν ἀείμνηστο Μητροπολίτη Ἱκονίου Ἰάκωβο.

Ἄλλ' ἡ ἴδια ἡμέρα ἦταν γεμάτη καὶ ἀπὸ πολλὰς ἄλλες ἐντυπώσεις καὶ βιώματα, τὰ ὁποῖα θὰ ἀναφέρωμε στὴ συνέχεια.

(Συνεχίζεται)

Ο ΚΑΤ' ΕΠΙΓΝΩΣΗ ΣΕΒΑΣΜΟΣ ΣΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ*

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ: ΕΙΣΑΓΩΓΗ. Ι. Ο ΚΑΛΟΣ ΠΟΛΙΤΗΣ. ΙΙ. Η ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥ. ΙΙΙ. ΟΙΚΕΙΩΣΗ ΜΕ ΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ. ΙV. ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΑΣΚΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ ΕΚ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ. V. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ. VI. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ.

Τὰ ὄργανα καὶ τῶν τριῶν λειτουργιῶν τοῦ Κράτους, πρὶν ἀναλάβουν καὶ γιὰ ν' ἀναλάβουν τὴν ἀσκηση τῶν ὑπηρεσιακῶν τους καθηκόντων, δίδουν τὸν ὄρκο πὸν καθορίζουν τὸ Σύνταγμα μὲν γιὰ τὸν Πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας (ἄρθρο 33 παρ. 2), καθὼς καὶ τοὺς Βουλευτὲς (ἄρθρο 59 παρ. 1), τὸν ὁποῖο δίδουν καὶ ὁ Πρωθυπουργός, οἱ Ὑπουργοὶ καὶ οἱ Ὑφυπουργοί, οἱ νόμοι δὲ γιὰ τοὺς δικαστικοὺς λειτουργοὺς καὶ τοὺς

IV. ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΑΣΚΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ ΕΚ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

Ἡ προσπάθεια νὰ νοηθεῖ, ὅσο γίνεται περιοσσότερο, ΤΟ ΚΑΤΑ ΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΔΕΟΝ, ἐπιτρέπει νὰ συναχθοῦν καὶ νὰ συνάγονται, ἀπ' αὐτό, γενικὲς ἢ κατευθυντήριες ἀρχὲς ἀσκήσεως τῆς κρατικῆς ἐξουσίας, τόσο μὲ τὴν νομοθέτηση ὅσο καὶ μὲ τὴν ἐφαρμογὴ τῶν νόμων, οἱ ὁποῖες ἐξασφαλίζουν μιὰ καθολικὴ τελολογικὴ ἐνότητα αὐτῆς καὶ παραλλήλως παραδειγματίζουν, παιδαγωγοῦν καὶ ἐθίζουν καὶ τοὺς λοιποὺς πολίτες στὴν ἐνσυνείδητη τήρηση τῶν νόμων, ὅπως οἱ κατωτέρω:

— Ἡ νομοθέτηση πρέπει νὰ ἔχει ὡς γνώμονα τὴν προστασία καὶ τὴν ἀνάπτυξη τῆς προσωπικότητας τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν ἀτομικῶν καὶ τῶν κοινωνικῶν δικαιωμάτων καὶ ὡς σημεῖο ἀναφορᾶς τὴν προαγωγή τοῦ κοινωνικοῦ, τοῦ ἐθνικοῦ καὶ τοῦ γενικοῦ συμφέροντος. Ὑπὸ τὸ πνεῦμα τοῦτο καὶ τὴν θεώρηση τῶν ὑφισταμένων διατάξεων, τῶν σχετικῶν μὲ τις ὑπὸ θέσπιση, ἢ νομοπαρασκευαστικὴ διαδικασία πρέπει νὰ διεξάγεται μὲ ἀνεση καὶ μὲ διερεῦνηση τῆς πραγματικῆς ἀνάγκης τῆς νέας ρυθμίσεως, ὡς αὐτοτελοῦς ἢ συμπληρωματικῆς ἢ τροποποιητικῆς ἢ καταργητικῆς ἄλλης, ὥστε νὰ ἐπιτυγχάνεται συστηματικὴ καὶ τελολογικὴ ἐνότητα τῶν διαφορῶν σχετικῶν διατάξεων, ἰδίως, μὲ τὴν πληρότητα τῆς, ὑπὸ θέσπιση, νέας καὶ τὴν κατάργηση τῶν παραλλήλων.

— Τὰ ὄργανα τοῦ Κράτους (καὶ τοῦ ὅλου δημοσίου τομέα) πρέπει νὰ εἶναι ἄξια (ὀργανικὰ) μέλη τοῦ κατ' ἐξοχὴν ἠθικοῦ νομικοῦ προσώπου του. Ὡς τοιαῦτα πρέπει ν' ἀπολαύουν τῆς ἀπαιτουμένης, ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Δημοσίας Ὑπηρεσίας, ἀναγνωρίσεως καὶ τιμῆς καὶ ν' ἀσκοῦν τὴν ἐξουσία ὅπως ὀρίζουν τὸ Σύνταγμα καὶ οἱ σύμφωνοι πρὸς αὐτὸ Νόμοι.

— Ἡ ἀξία καὶ ἡ συνείδηση τῆς ἀποστολῆς τῶν ὀργάνων τοῦ Κράτους καθιστοῦν τὴν ἀσκηση τῆς ἐξουσίας εὐπρεπῆ, προσηνή, διαφανή, δίκαιη καὶ συνεπῶς περιοσσότερο ἀνετη, ἀποδεκτὴ καὶ ἐπιτυχῆ.

Τοῦ κ. ΚΩΝ/ΝΟΥ ΧΡ. ΤΡΑΚΑ

Ἀντιπροέδρου τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου

δημοσίου ὑπαλλήλους, πολιτικοὺς καὶ στρατιωτικούς.

Ἡ ἀποδοχὴ τῆς ἐκλογῆς ἢ τοῦ διορισμοῦ στὸ δημόσιο ἀξίωμα ἢ λειτούργημα δηλοῦται μὲ τὴν ὀρκωμοσία, ἀπὸ τὴν ὁποία καταρτίζεται ἢ ἐννομη ὑπηρεσιακὴ σχέση (βουλευτικὴ, ὑπαλληλικὴ κ.λπ.) καὶ ἐπιτρέπεται ἢ ἀνάληψη τῆς ἀσκήσεως τῶν καθηκόντων (βλ. ἄρθρα 57 καὶ 58 τοῦ π.δ. 611/1977, περὶ τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος).

Σημεῖο ἀναφορᾶς τῆς δράσεως τῶν ὀργάνων τοῦ Κράτους, καθὼς καὶ ὅλου τοῦ δημοσίου τομέα, εἶναι ἡ προστασία καὶ ἡ προαγωγή τοῦ γενικοῦ ἢ δημοσίου συμφέροντος (ἄρθρο 106).

Τέλος, τὸ ἰσχύον Σύνταγμα μᾶς, καθορίζει καὶ ρητῶς τὴν ἰεράρχηση τῶν κανόνων τοῦ δικαίου, πὸν περιέχονται, κατὰ σειρά, στοὺς νόμους, στοὺς γενικῶς ἀναγνωρισμένους κανόνες τοῦ Διεθνοῦ Δικαίου, καθὼς καὶ στὶς διεθνεῖς συμβάσεις ἀπὸ τὴν ἐπικύρωσή τους μὲ νόμο καὶ τὴ θέση τους σὲ ἰσχύ (ἄρθρα 28 παρ. 1 καὶ 36 παρ. 2), περαιτέρω, στὸ Σύνταγμα, μετὰ δὲ τὴν ἐνταξὴ τῆς Ἑλλάδος στὴν Ἐυρωπαϊκὴ Ἐνωση, τελικῶς, στὸ Δίκαιο Αὐτῆς (ἀδιακρίτως: πρωτογενὲς — τῆς Συνθήκης, δευτερογενὲς ἢ παράγωγο, γενικὲς ἀρχὲς, νομολογία τοῦ Ἐυρωπαϊκοῦ Δικαστηρίου).

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 358 τοῦ ὑπ' ἀρ. 8 τεύχους.

Τὸ ὄργανο τοῦ Κράτους ποὺ παραβιάζει τὸ Σύνταγμα ἢ τὸν Νόμο οὐσιαστικῶς ἀποκόπτει τὴν ἔννομη ὑπηρεσιακὴ του σχέση καὶ καθίσταται ἀντέκθετο τῆς νομιμότητος, εὐθυνόμενο γιὰ τὴν παράνομη συμπεριφορὰ (πράξη ἢ παράλειψη) του.

Ἐν τούτοις, ὡς πρὸς τὸ κατὰ τὸ Σύνταγμα δέον, πρέπει δυστυχῶς, νὰ ἐπισημανθεῖ καὶ τὸ παρατηρούμενο βλαπτικὸ γιὰ τὴν ἠθικὴ καὶ δημοκρατικὴ ὑπόσταση τοῦ Κράτους, ἀλλὰ καὶ τὴν ἔθνικὴ οἰκονομία, παρα-δέον, μάλιστα, ἀπ' αὐτὴ τὴν (κατ' ἀξίαν ὑψηλοτάτη) νομοθέτηση, ἢ ὁποία παραβιάζει τὶς τρεῖς βασικὲς ἀρχὲς τοῦ κοινοβουλευτικοῦ συστήματος, ἤτοι, τῆς ἀντιπροσωπεύσεως, τῆς διατηρήσεως τῶν λειτουργιῶν καὶ τῆς νομιμότητος ἢ τοῦ κράτους δικαίου, κυρίως, μὲ τὴν, διὰ νόμων α) παραγραφὴ τελεσθέντων ἐγκλημάτων κατὰ τοῦ ἱεροῦ δημοσίου χρήματος, β) «νομιμοποίηση» δημοσίων δαπανῶν, γενομένων κατὰ παράβαση ὑφισταμένων διατάξεων νόμων, ἀλλὰ καὶ τοῦ Συντάγματος (ἄρθρον 80 παρ. 1 καὶ 98 παρ. 1 ἐδ. δ') καὶ γ) «νομιμοποίηση» διορισμῶν γενομένων κατὰ παράβαση ὑφισταμένων διατάξεων νόμων, ἀλλὰ καὶ τοῦ Συντάγματος (ἄρθρον 80 παρ. 1 καὶ 103 παρ. 2).

V. ΕΠΣΚΟΠΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

Μετὰ τὴν προηγηθεῖσα σύντομη ἐρμηνευτικὴ ἐνασχόληση ἐπιχειρεῖται ἡ ἀνεύρεση τῆς ἀληθοῦς ἐννοίας διατάξεων τοῦ Συντάγματος, ποὺ παρουσιάζουν γενικὸ ἢ ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον.

Α) Κατὰ τὴν ἔννοια τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 4 παρ. 1 καὶ 5 παρ. 1, ποὺ κατοχυρώνουν, ἀπ' ἐνός, τὴν ἰσονομία καί, ἀπ' ἐτέρου, τὴν ἐλευθέρη ἀνάπτυξη τῆς προσωπικότητος καὶ τὴ συμμετοχὴ στὴν κοινωνικὴ, οἰκονομικὴ καὶ πολιτικὴ ζωὴ τῆς Χώρας, ὁποιαδήποτε ἀτομικὴ ἢ συλλογικὴ προσπάθεια καὶ δράση πρέπει νὰ μὴν παρακωλύει τὴν δυνατότητα τῆς ἴσης συμμετοχῆς τῶν ἄλλων ἢ ν' ἀξιώνει τὴν ἀποκλειστικὴ παραγωγὴ καὶ προσφορὰ ἀγαθῶν ἢ ὑπηρεσιῶν τῆς καὶ μάλιστα νὰ δεσμεύει τὴν ἐλευθερίαν τῆς βουλήσεως τῶν ἀγοραστῶν, ὡς πρὸς τὴν ἐλευθέρη ἐπιλογή ἢ τὴν ἐπιμέλεια τῶν ἰδίων ὑποθέσεων των, μὲ ἀπλὴ ἢ ἀόριστὴ ἐπίκληση ἢ προβολὴ γενικοῦ συμφέροντος ἢ ἐιδικοῦ ἐνδιαφέροντος, πού, χωρὶς, πράγματι, νὰ συντρέχει, προσβάλλει τὴν οὐσία τοῦ ἀτομικοῦ δικαιώμα-

τος τῆς ἰσονομίας ἢ τῆς ἐλευθέρης ἀναπτύξεως τῆς προσωπικότητος. Ὡς γενικὸ παράδειγμα τοιαύτης παραβιάσεως τοῦ Συντάγματος, ἢ ὁποία προκαλεῖ καὶ ἀνάσχεση στὴν ὑποδεικνυμένη καὶ ἐπιδιωκομένη ἀπὸ τὸ Σύνταγμα οἰκονομικὴ καὶ κοινωνικὴ ἀνάπτυξη τῆς Χώρας (ἄρθρο 106 παρ. 1), δύναται νὰ ἐπισημανθεῖ ἡ ἀπαγόρευση σὲ ἰδιωτικὴ ἐπιχείρηση τῆς παροχῆς ἀγαθῶν ἢ ὑπηρεσιῶν καλυτέρας ποιότητος καὶ σὲ μικροτέρα τιμῆ, ἔναντι τῆς οἰκείας δημοσίας ἐπιχειρήσεως ἢ καὶ τῆς ἀπλῆς κοινοπραξίας, ὅπως, ἀντιστοίχως, τῆς ΔΕΗ καὶ τῶν ΚΤΕΛ. Ὡς ἐιδικὸ παράδειγμα παρομοίας παραβιάσεως τοῦ Συντάγματος δύναται νὰ ἐπισημανθεῖ ἡ, κατὰ τὸ ἄρθρο 42 τοῦ ν.δ. 3026/1954 «περὶ τοῦ Κώδικος Δικηγόρων» ὑποχρεωτικὴ παράσταση δικηγόρου καὶ δὴ ἐνός γιὰ κάθε συμβαλλόμενο, ἀκόμη καὶ γιὰ τὸν πωλητὴ(!), κατὰ τὴ σύνταξη συμβολαίων μεταβιβάσεως ἀκινήτων ἀξίας ἀνωτέρας τῶν 300.000 δραχμῶν, στὴν περιοχὴ δὲ τῶν Δικηγορικῶν Συλλόγων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς, ἀνωτέρας τῶν πέντε ἑκατομμυριῶν δραχμῶν (ποῦ ἔχει ὀρισθεῖ μὲ τὶς ἀντίστοιχες ἀποφάσεις τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης ἀριθ. 125403/1954, ἢ ὁποία κυρώθηκε μὲ τὸν ν. 3149/1955 καὶ 63337/1975) καὶ τῆς Θεσσαλονίκης τῶν ἑπτακοσίων χιλιάδων(!). Ἡ καταθλιπτικὴ αὐτὴ ὑποχρέωση, ἢ ὁποία ἐξικνεῖται καὶ ἐπὶ συνενώσεως ἀκινήτων, ἀνηκόντων στὴν αὐτὴ οἰκογένεια, γιὰ τὴν ἐπωφελεστέρα ἀξιοποίησίν των, προκαλεῖ δυσμενεῖς ἐντυπώσεις καὶ ἐπιδράσεις, ὅπως α) καθυστέρηση στὴ σύνταξη καὶ στὴ μεταγραφή τῶν συμβολαίων, β) καταπιεστικὴ ἐπιβάρυνση τῶν συμβαλλομένων, ἀκόμη, καὶ ἐκείνων ποῦ οἱ ἴδιοι ἐλέγχουν τοὺς τίτλους ἰδιοκτησίας, ὅπως οἱ δικαστικοὶ λειτουργοί, γ) αὔξηση τοῦ κόστους τῶν οἰκοδομῶν καὶ δ) μείωση τῆς οἰκοδομικῆς δραστηριότητος, πρὸς βλάβη, ἰδίως, τῶν οἰκονομικῶς ἀσθενεστέρων οἰκοδόμων, οἱ ὁποῖοι, συνήθως δὲν ἀπολάβουν τὸ βασικὸ ἀγαθὸ τῆς ζωῆς καὶ τοῦ ἐπαγγέλματός των, τῆς καλῆς κατοικίας.

Συνεπῶς οἱ διατάξεις τῶν νόμων καὶ τῶν κανονισμῶν διοικητικῶν πράξεων, οἱ ὁποῖες ὀρίζουν τ' ἀντίθετα, ὡς πρὸς τ' ἀναφερθέντα θέματα, ἐλέγχονται ὡς ἀντισυνταγματικῆς.

Β) Οἱ σχετικὲς διατάξεις τῶν ἄρθρων 4 παρ. 5 καὶ 78 παρ. 4, ἐπίσης, 4 παρ. 6 καὶ 25 παρ. 4 ὀρίζουν, ἀντιστοίχως, τὰ ἑξῆς: «Οἱ Ἕλληνες πολῖτες συνεισφέρουν χωρὶς διακρίσεις στὰ δημόσια βάρη, ἀνάλογα μὲ τὶς δυνάμεις τους». «Τὸ

άντικείμενο τής φορολογίας, ό φορολογικός συντελεστής, οί άπαλλαγές ή εξαιρέσεις άπό τή φορολογία και ή άπονομή τών συντάξεων δέν μποροϋν ν' άποτελέσουν άντικείμενο νομοθετικής έξουσιοδοτήσεως». «Κάθε Έλληνας πού μπορει νά φέρει όπλα είναι ύποχρεωμένος νά συντελεΐ στήν άμυνα τής Πατρίδας, σύμφωνα με τούς όρισμούς τών νόμων». «Τό Κράτος δικαιούται νά άξιώνει άπό όλους τούς πολίτες τήν έκπλήρωση τού χρέους τής κοινωνικής και έθνικής άλληλεγγύης». Άπό τόν συνδυασμό τών άνωτέρω διατάξεων προκύπτουν, μεταξύ άλλων, τά έξής:

α. Ό άπαιτούμενος, άπό τό Σύνταγμα, τυπικός (και μόνο) νόμος (όχι κανονιστική διοικητική πράξη: προεδρικό διάταγμα ή ύπουργική άπόφαση, έκδιδόμενη βάσει ειδικής έξουσιοδοτικής διατάξεως τυπικού νόμου, κατά τό άρθρο 43 παρ. 2) για τήν έπιβολή φόρου, δέν δύναται νά έξαιρει ή άπαλλάσσει, έν όλω ή έν μέρει, άπό τήν φορολογία όποιοιδήποτε Έλληνα πολίτη, έστω ήρωα, άξιωματούχο, λειτουργό, επενδυτή. Δύναται μόνο νά όρίζει, γενικώς, ως άφορολόγητο, ένα ποσό έκ τού έτησίου εισοδήματος, ως άπαραίτητο για τήν διαβίωση τού φορολογουμένου και τών μελών τής οικογενείας του, κατά τόν αριθμό αυτών, καθώς και νά έκπίπτει έκ τού ύπολοίπου φορολογητέου εισοδήματος όρισμένες άναγκαΐες οικογενειακές δαπάνες, κυρίως νοσηλείας, ιατροφαρμακευτικής περιθάλψεως, περιθάλψεως πασχόντων ύπερηλίκων ή άλλων (μελών τής οικογενείας) κατά τήν έννοια τών άναφερθεισών διατάξεων τών άρθρων 21 και 78 παρ. 4. Η έκπτωση, άπό τό εισόδημα τού φορολογουμένου, τών άναγκαίων οικογενειακών δαπανών ύγείας και άλλων σχετικών δέν άποτελεΐ (άπαγορευμένη άπό τό Σύνταγμα) έμμεση άπαλλαγή έκ τής φορολογίας, αλλά τó μόν λογική συνέπεια έκ τής πληρωμής τών δαπανών αυτών και συνεπώς τής ίσοπόσου μειώσεως τού πραγματικού εισοδήματος, τó δέ ενεργό εκδήλωση τής, κατά τó άρθρο 21, κοινωνικής πολιτικής τού Κράτους, ιδίως, «ύπέρ τής οικογενείας, πού άποτελεΐ τó θεμέλιο τής συντηρήσεως και τής προαγωγής τού Έθνους». Η λογική τού Δικαίου τών διατάξεων τού άρθρου 21 παρέχει τó κατάλληλο κριτήριο τής άξιολογήσεως και τής, κατά σειράν, κατατάξεως τών κοινωνικών δαπανών, όπως και ή λογική τού Δικαίου τών διατάξεων τών άρθρων 25 παρ. 2 και 106 παρ.

1, παρέχει τó όμοιο κριτήριο τών παραγωγικών τού εισοδήματος δαπανών, κατά τó μέτρο τής συμβολής των «στήν άνάπτυξη τών τομέων τής έθνικής οίκονομίας» και συνεπώς «στήν πραγματοποίηση τής κοινωνικής προόδου μέσα σέ έλευθερία και δικαιοσύνη». Έπί παραδείγματι, ή μεγάλη δαπάνη τής διαφημίσεως δέν είναι παραγωγική και συνεπώς έκπεστέα έκ τού εισοδήματος τού διαφημιζομένου έπιτηδευματία κ.λπ., α) έν τó ποσόν αυτης είναι, κατά τήν κοινή άντίληψη και πείρα, ύπερβολικό, έκ τής ύπερπαναλήψεως της και β) έν ενσωματώνεται στό κόστος διαθέσεως τού προϊόντος ή παροχής τής ύπηρεσίας και συνεπώς έπιρρίπτεται στήν κατανάλωση, με όλες τίς, έν συνεχεία, άλληλένδετες δυσμενείς έπιδράσεις, όπως τήν αύξηση τού πληθωρισμού και τήν άνάλογη μείωση τής αγοραστικής άξίας τής δραχμής, με βλάβη κυρίως τών μισθωτών και τών συνταξιούχων, πού δέν έχουν τήν εύχέρεια, περαιτέρω μετακυλίσεως τής αύξήσεως στήν άξία τών παραγομένων αγαθών ή τών παρεχομένων ύπηρεσιών των.

Συνεπώς, ή αναζήτηση τής σχέσεως τού λόγου τής ύπό θέσπιση διατάξεως νόμου με τόν λόγο τής άντιστοίχου διατάξεως τού Συντάγματος και ή όρθοτόμηση τού δευτέρου για τήν μετάδοσή του στόν πρώτο και έτσι τήν τελολογική σύναψη τών νοημάτων των, άποτελεΐ τόν γνώμονα και τó όριο τής νομοθετήσεως και, ως έκ τούτου, τήν *άσφαλή μέθοδο* αυτης (της νομοθετήσεως), όπως και εισαγωγικώς αναφέρεται.

Η αυτη σειρά ιδεών άρμόζει και επί άλλων, πλην τού εισοδήματος, άντικειμένων τής φορολογίας.

Όσάκις ή φύση τής εργασίας ή τής ύπηρεσίας (ή φύση τού πράγματος) ή τó γενικό συμφέρον ύπαγορεύουν στόν νομοθέτη τήν διαφοροποίηση μερικών εισοδημάτων είναι δυνατή ή αύξηση αυτών ή ή παροχή διευκολύνσεων στήν παραγωγική δραστηριότητα, άντι τής γενικώς άπαγορευομένης έξαιρέσεως ή άπαλλαγής έκ τής φορολογίας.

(Συνεχίζεται)

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΚΩΝ/ΝΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΤΟΥ ΕΞ ΟΙΚΟΝΟΜΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΝ ΤΟΥ 1821*

Εἰς τὰς §§ Α'-ΙΑ', μετὰ σύντομον ἀναφορὰν εἰς τὸν προκείμενον νεκρὸν «τὸν ξένον, εἰς ξένην γῆν»²²⁶, ἀλλὰ «ἐνδοξὸν τοῦτον νεκρὸν»²²⁷ καθὼς καὶ εἰς τοὺς παρευρισκομένους ἐπισήμους καὶ τὸν ἀνώνυμον λαὸν τῆς Ὁδησσοῦ, ἀναφέρεται εἰς τὸν τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον τὸ Ἅγιον Πνεῦμα «ζωγραφίζει ὅλους τοὺς νικηφόρους καὶ δεδοξασμένους Ἡρώας τῆς Ἀρετῆς»²²⁸. Ἀκολούθως ἀναφέρεται εἰς τὴν γέννησιν, τὴν ζωὴν, τὰ προσόντα, φυσικά τε καὶ πολλῶ μᾶλλον πνευματικά, τοῦ Πατριάρχου, κα-

τοὺς κόπους τοὺς ὁποίους κατέβαλεν εἰς τὴν ἀσκησιν τοῦ ὑψίστου αὐτοῦ λειτουργήματος. «Πόσους ἰδρωτάς ἔχυσε», σημειοῖ ὁ Κ. Οἰκονόμος, «νὰ διατηρήσῃ τὰ προνόμια τῆς Ὁρθοδοξίας, μὲ τὰ ὁποῖα καὶ εἰς τὴν κοσμικὴν δουλείαν τὴν περιχαράκωσεν ἡ πρόνοια τοῦ Ὑψίστου. Ἀνήγειρεν ἐκ βάθρων τὸ Πατριαρχεῖον μὲ τὴν ἐνδεχομένην λαμπρότητα. Συνέστησεν ἐν αὐτῷ τυπογραφεῖον... ἐξέδωκε θεσπίσματα καὶ τόμους συνοδικούς»²³²... «ἐγένετο ὡς ἀστὴρ ἑωθινὸς ἐν μέσῳ νεφέλης, καὶ ὡς Ἥλιος ἐκλάμπων ἐν ναῶ Κυρίου»²³³.

Τοῦ κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΠΟΥΓΑΤΣΟΥ

θὼς καὶ εἰς τὰς σπουδὰς του. Ἰδιαιτέραν ἀναφορὰν κάμνει εἰς τὸ γεγονός τῆς εἰσόδου αὐτοῦ εἰς τὰς τάξεις τῶν Λειτουργῶν τῆς Ἐκκλησίας. «Ὁ Γρηγόριος εἰς τὴν Σμύρνην», σημειοῖ ὁ Κ. Οἰκονόμος, «ἐναγκαλίζεται τὴν ἀνωτάτην Φιλοσοφίαν, ἐνδύεται τὸ ἀγγελικὸν σχῆμα, χειροτονεῖται διάκονος, προχειρίζεται Ἱερεὺς καὶ μετ' ὀλίγον προοιβάσκει εἰς τὴν Μητρόπολιν τῆς Σμύρνης, διὰ νὰ ὑπηρετήσῃ δημοσίως τὸν Θεόν, τὸν ὁποῖον ἠγάπα... Ὡς ἄλλος Σαμουήλ, ἀφιερωμένος ἐκ βρέφους εἰς τὸν Θεόν, ἐνθουσιᾷ καὶ νὰ εὐαρεστήσῃ τὸν Θεόν. Διδάσκει, συμβουλεύει, ἐλέγχει, παρακαλεῖ, γίνεται τὸ πᾶν εἰς τὸ ποιμνιὸν του, διὰ νὰ ἐκπληρώσῃ τοῦ ὑψηλοῦ του ἐπαγγέλματος τὰ καθήκοντα»²²⁹. Τέλος, ἀφοῦ σημειώσῃ, ὅτι ὁ Γρηγόριος «ἐνδοξὸς διὰ τὰς ἀρετὰς του, ἐδοξάζετο καὶ διὰ τὴν διόρθωσιν τῶν σφαλμάτων του»²³⁰ ἀναφέρεται εἰς τὴν ἀνοδὸν αὐτοῦ εἰς τὸν Πατριαρχικὸν θρόνον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τὸν ὁποῖον ἐκόσμισε κατὰ τὰς τρεῖς Πατριαρχεῖαί του²³¹, καθὼς καὶ εἰς

Εἰς τὰς §§ ΙΒ'-ΙΔ' ἀναφέρεται εἰς τὴν μεγάλην συμβολὴν τοῦ Πατριάρχου εἰς τὸν Ἀγῶνα τοῦ Γένους ἡμῶν, τὴν σύλληψιν αὐτοῦ ὑπὸ «τῶν ὑπηρετῶν τῆς ἀσεβείας»²³⁴ εἰς τὸ φοβερὸν αὐτοῦ καὶ τῶν ἄλλων Ἀρχιερέων μαρτύριον, καθὼς καὶ εἰς τὸν διασυρμόν, μετὰ τὸν θάνατόν των, τῶν ἱερῶν αὐτῶν λειψάνων εἰς τὰς ὁδοὺς τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Εἰς τὰς §§ ΙΕ'-ΙΣΤ' γίνεται λόγος περὶ τῆς περισυλλογῆς τοῦ ἱεροῦ λειψάνου τοῦ Πατριάρχου ἐκ τῆς θαλάσσης ὑπὸ τοῦ εὐσεβοῦς ἀγωνιστοῦ Σκλάβου²³⁵ ὅπου τὸ εἶχον ἀπορροῦπει οἱ βασιανισαί, περὶ τῆς μεταφορᾶς αὐτοῦ εἰς τὴν Ὁδησσὸν καθὼς καὶ περὶ τῶν ἐξαιρέτων τιμῶν τῶν ὁποίων ἔτυχεν «ὁ ἱερώτατος οὗτος νεκρὸς»²³⁶ ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ὑπερασπιστοῦ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας κραταιοτάτου Αὐτοκράτορος τῆς Ρωσίας Ἀλεξάνδρου Α' Παυλίδου. «Δοξάζου λοιπὸν ἀείμνηστε Γρηγόριε», σημειοῖ ὁ Κ. Οἰκονόμος, (§ ΙΖ') «καὶ εἰς τὴν γῆν καθὼς εἰς τοὺς οὐρανοὺς. Ἀναπαύου μὲ τὸ ἱερόν σου λείψανον εἰς τὴν Ὁδησσὸν, καὶ μὲ τὴν ἁγίαν σου ψυχὴν εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν»²³⁷.

Ἐν τέλει, καλεῖ πάντας, ἰδίως ταύτην τὴν στιγμὴν, νὰ ἐνθυμηθοῦν τὰ καθήκοντά των ἔ-

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 362 τοῦ ὑπ' ἀρ. 8 τεύχους.

226. Ἐπιτ., σ. 1.

227. Αὐτόθι.

228. Ἐπιτ., σ. 2.

229. Ἐπιτ., σ. 4.

230. Ἐπιτ., σ. 6.

231. Αἱ τρεῖς πατριαρχεῖα τοῦ Γρηγορίου Ε' ἦσαν α) 19/4/1797 - 17/12/1798. β) 23/9/1806 - 10/9/1808. γ) 14/12/1818 - 10/4/1821.

232. Ἐπιτ., σ. 7-8.

233. Σοφ. Σειράχ, ε', 6.

234. Ἐπιτ., σ. 10.

235. Περὶ τοῦ Ι. Σκλάβου ἰδ. Τσαούση Σ. Θ., Σκλάβος Ἰωάννης Μαρκῆς Νικόλαος, ΜΕΕ, τ. ΚΑ', σ. 939.

236. Ἐπιτ., σ. 13.

237. Ἐπιτ., σ. 14.

ναντι του ιερού έθνικού Άγώνος (§ ΙΗ'). Όλοκληρώνει δέ τον «Έπιτάφιόν» του δια θερμοτάτης προσευχής (§ ΙΘ').

Την 1 Όκτωβρίου του 1821 επέμφθη προς τους Έλληνας ό «Προτρεπτικός»²³⁸ του Λόγος, όπου ό Κ. Οικονόμος άνασκευάζει τās κατηγορίας εκείνων, οι όποιοι έδυσφήμιζον και έφεγον πικρώς τον έλληνικόν Άγώνα, προτρέπει δέ και συμβουλεύει τους Έλληνας να έχουν την πίστιν και την άρετήν, δι' ών θα ύπερισχύσουν τών μαιφόνων και άγρίων έχθρών, άναδεικνυόμενος συγχρόνως βαθύς γνώστης τών Άνατολικών και Ευρωπαϊκών πραγμάτων και τής πολυκυμάντου του έλληνικού έθνους ιστορίας.

Ειδικώτερον «ούτος ό Λόγος πρώτον πάντων γραφείς επέμφθη προς τους Έλληνας τώ 1821 Όκτωβρ(ιου) α'»²³⁹. Έν τέλει δέ του Λόγου δηλούνται: «Έκ Φιλαδελφείας, τή α' Όκτωβρίου αωκα', πρώτω έτει τής έλληνικής έλευθερίας»²⁴⁰. Φέρει τον τίτλον «Προτρεπτικός προς τους Έλληνας» και άποτελείται εκ ΛΣΤ' παραγράφων.

Είς τās §§ Α'-Δ', μετά τον χριστιανικόν χαιρετισμόν «χαίρετε έν Κυρίω»²⁴¹ και την διαβεβαίωσιν ότι όλος ό παλαιός και νέος κόσμος έχει τὰ βλέμματα προσηλωμένα είς τους άγώνας τών Έλλήνων, δηλοϊ, ότι δια του Λόγου αυτού δέν κοπιάζει να άπαντήση προς τους κατηγορους τής έλληνικής άνδρείας. Άλλά εκφράζει τὰ δικαιώματα τών Έλλήνων μάλλον δια τους Έλληνας παρά δια τους μισέλληνας²⁴².

Είς τās §§ Ε'-ΚΑ' άντικρούει τās θέσεις τών συνηγόρων του Σουλτάνου, αί όποια συμπυκνούνται είς την φράσιν «ό Μωαμεθανός έ-

ξουσιαστής τής Έλλάδος, είναι Νόμιμος Μονάρχης, διότι έχει τὸ δικαίωμα τής συνεχούς και πολυχρονίου κατακτήσεως καθωσιωμένων δια τοσούτων χρόνων υπό τής καθ' όλην την Ευρώπην άποδοχής και έπικυρώσεως του κράτους του Σουλτάνου»²⁴³. Λαμβάνων ως δεδομένο την άρχην «ότι, ή κατάκτησις άν μέλλει να άποβή νόμιμος και σταθερά, πρέπει να θεμελιώνηται είς τὰ μέγιστα έθνικά και άνθρωπικά δικαιώματα τών κατακτηθέντων»²⁴⁴ καταδεικνύει ότι ό Τουρκος δέν έχει κανέν δικαίωμα έξουσίας ή κατακτήσεως ή δορικτησίας. «Ό κατακτητής δέν έχει κανέν δικαίωμα είς τὸ έθνος, όταν αυτός καταπολεμή τὰ κυριώτατα του έθνους δικαιώματα»²⁴⁵. Τὰ δικαιώματα παντός έθνους «άσφάλεια ζωής, άσφάλεια κτημάτων και χρημάτων, υπεράσπισις τιμής, υπεράσπισις θρησκείας, βοήθεια έν ανάγκαις»²⁴⁶ τὰ έχει καταπατήσει ό Σουλτάνος.

Προσέτι καταδεικνύει ό Κ. Οικονόμος ότι ό «Νόμιμος αυτός Μονάρχης», ως όνομάζουν την τουρκικήν δυναστείαν όσοι φθονούν την Έλλάδα, έχει τέσσαρα κυρίως θεμέλια τής πολιτικής του. Τόν θρησκευτικόν φανατισμόν²⁴⁷, τὸ πολύπλοκον δίκαιον τής βίας²⁴⁸, την Δεσποτικήν παγκτησίαν και παγκληρίαν²⁴⁹, και τελευταίον θεμέλιον αυτής τὸ ώνιον τών άρχών²⁵⁰, ήτοι την έξαγοράν τών δημοσίων ύπουργιων και τών πολιτικών έπαγγελιων και έξουσιων. «Είς τοιαύτας άρχάς», σημειοϊ ό Κ. Οικονόμος, «έπιστηρίζεται ή πολιτική του Σουλτάνου, τον όποιον ό συνήγορος, δέν ήξεύρω κατά ποίους νόμους άνθρωπί- νους ή άλλης τινός φύσεως, όνομάζει Νομιμώτατον Μονάρχην»²⁵¹. Συγχρόνως καταδεικνύει και τὸ άναληθές του ίσχυρισμού ότι ή «έξουσία τούτου του Δυναστού είναι πολυχρόνιος, τεσσάρων σχεδόν αιώνων»²⁵².

(Συνεχίζεται)

238. Ίδ. Κ. Οικονόμου, Λόγοι Έκκλησι..., ένθ' άνωτ., σ. 221-310.

Πρότερον ό Κ. Οικονόμος είχεν εκφωνήσει έτερον σύντομον Λόγον «Αύτοσχέδιον Προτρεπτικόν προς τους έν Όδησσώ Γραικούς, περί συμφώνου συνεισφοράς» όστις περιλαμβάνεται είς τον Α' τόμον τών Φιλολογικών Συγγραμμάτων του Κ. Οικονόμου (σ. 364-370). Παρέχεται δέ και ή έξής πληροφορία υπό του εκδότου αυτών, Σοφοκλέους Οικονόμου. «Έξεφωνήθη δέ ό Προτρεπτικός ούτος τώ αωκα' Ιουνίου α' συνεδριαζόντων διαφόρων εκλεκτών όμογενών τής έν Όδησσώ Έλληνικής κοινότητος και διασκεπτομένων περί τών Έλληνικών πραγμάτων, διχονοούντων όμως και φειδωλευομένων, ως αυτός μαρτυρεί. Μνημονεύει δέ του λόγου τούτου ό φιλόπατρις Ι. Φιλήμων, κάίπερ μη πάνυ τὰ κατά τους χρόνους ακριβών. (Ίδ. Ιωάννου Φιλήμονος, Δοκίμιον περί τής Έλλην... ένθ' άνωτ., τ. Δ' σ. 23).

239. Προτρ., σ. 221.

240. Προτρ., σ. 310.

241. Φιλίπ., γ, 1.

242. Πρβλ. Προτρ., σ. 222.

243. Προτρ., 223.

244. Προτρ., 225.

245. Αυτόθι.

246. Αυτόθι.

247. Προτρ., σ. 249-252.

248. Προτρ., σ. 252-256.

249. Προτρ., σ. 256-257.

250. Προτρ., σ. 257-259.

251. Προτρ., σ. 259.

252. Προτρ., σ. 260.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

«Ἀποστολικὴ Ἐποχὴ» ἐν Κορέα

Τὸ ἀπανταχοῦ τῆς γῆς Ὁρθόδοξον Χριστεπώνυμον πλήρωμα μετὰ συγκινήσεως καὶ χαρᾶς παρηνκολούθησε διὰ τοῦ Τύπου καὶ τῆς Τηλεοράσεως τὴν ἐπίσκεψιν τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Σεπτοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἱεραποστολικὴν Ἐκκλησίαν τῆς Κορέας, ἣτις Ἐκκλησία ἀναπτύσσεται ὁλοκλήρως καὶ περισσότερον ὑπὸ τὴν πεφωτισμένην καθοδήγησιν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Νέας Ζηλανδίας κ. Διονυσίου καὶ διὰ τοῦ ἀκαταπονήτου ἱεραποστολικοῦ ζήλου καὶ τῆς ρηξικελεύθου μεθοδικῆς ἐργασίας τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Ζήλων κ. Σωτηρίου.

Ὁ Παναγιώτατος διὰ τῆς ἐπιβλητικῆς μορφῆς του, διὰ τῆς ἀπλότητος τῶν ἐκδηλώσεών του καὶ διὰ τοῦ εὐστόχου, συναρπαστικοῦ καὶ «πάντοτε ἐν χάριτι, ἄλατι ἠρτυμένου» λόγου του (Κολ. δ' 6) κατέκτησε τὰς καρδίας τῶν ἐπισήμων ἐκπροσώπων τῆς Πολιτείας τῆς Κορέας καὶ ἐνίσχυσε τὸ ἐν αὐτῇ θαλερόν, ἀκτινοβόλον καὶ ἐλπιδοφόρον ὀρθόδοξον ἱεραποστολικὸν φυτώριον. Ὡς εἶπεν ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης, ἀπευθυνόμενος πρὸς τοὺς Ὁρθόδοξους τῆς Κορέας, «διὰ τὸν Ὁρθόδοξον Χριστιανισμὸν τῆς Κορέας “Ἀποστολικὴ Ἐποχὴ” εἶναι ὁ διανύσιμος 20ὸς αἰὼν, κατὰ τὸν ὁποῖον ἡ Ὁρθοδοξία ἐφυτεύθη, ἐβλάστησε καὶ καρποφορεῖ διὰ τοῦ ἐπιτελουμένου ἐνταῦθα ἱεραποστολικοῦ ἔργου. Διὰ τοῦτο αἰσθανόμεθα σήμερον ὅτι ἔχομεν μεταφερθῆ εἰς τὴν ἐποχὴν τῶν Ἀποστόλων, ὅτι ἀναβαπτίζομεθα ἐντὸς τῆς γνησιότητος τοῦ ἀρχεγόνου Χριστιανισμοῦ...».

Διὰ τῶν Ὁρθόδοξων Κορεατῶν, κληρικῶν καὶ λαϊκῶν, οἱ ὁποῖοι, ὡς προσέθεσεν ὁ Παναγιώτατος, «εἶναι οἱ ἴδιοι ἀπόστολοι καὶ συνεργοὶ ἀποστόλων», ἡ μυστικὴ φωνὴ τῆς Ὁρθοδοξίας ἀπευθύνει πρὸς τὴν κορεατικὴν ψυχὴν «τὴν εἰρηνικὴν πρόσκλησιν “Ἐρχου καὶ ἰδὲ” ἔρχου καὶ ἰδὲ τὴν Ἐκκλησίαν, ἡ ὁποία ἐπιμένει νὰ παραμένῃ εἰς τὴν πρωταρχικὴν πίστιν τῆς ἀρχαίας ἀδαιμαρτέτου Ἐκκλησίας, νὰ διαφυλάττῃ ζῶσαν τὴν κοινὴν ἐκείνην Χριστιανικὴν πίστιν τῆς ἐποχῆς πρὸ τῶν μεγάλων σχισμάτων, τὰ ὁποῖα ὠδήγησαν εἰς τὸν παρόντα θλιβερόν καταταγματικὸν τῆς Χριστιανοσύνης...».

Μηνύματα ἐκ τῆς ἐπισκέψεως τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου εἰς τὴν Σιωνίτιδα Ἐκκλησίαν

Ἐν συνεχείᾳ πρέπει νὰ ἐξαρθῆ ὅπως ἰδιαιτέρως ἡ σημασία τῆς ἐπισήμου ἐπισκέψεως τοῦ Παναγιωτάτου Προκαθημένου τῆς Πρωτοθρόνου ἐν τῇ Ὁρθοδοξίᾳ Ἐκκλησίας τῆς Βασιλίδος τῶν πόλεων εἰς τὸ Σεπτὸν Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων, ἣτις συγχρόνως εἶχε καὶ προσκυνηματικὸν χαρακτήρα. Ἡ ἐπίσκεψις αὕτη, ἣτις εἶχεν ἀναβληθῆ ἔνεκα —εὐτυχῶς ἀρθέντων— ἐμποδίων, ἀφ' ἐνὸς διεκλήρουξε διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν τὴν ἀνάγκην τῆς ἐνότητος τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ ἀφ' ἑτέρου προέβαλε καὶ ἐνίσχυσε τὴν Μητέρα τῶν Ἐκκλησιῶν, ἣτις σήμερον, ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ Σεπτοῦ Προκαθημένου αὐτῆς Μακαριωτάτου Πατριάρχου κ. Διοδώρου, συνεχίζει τὴν λαμπρὰν παράδοσιν τοῦ ἔργου τοῦ ἁγίου Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου καὶ τῶν Προκαθημένων τῆς Σιὼν Κυρίλλου, Σωφρονίου, Δοσιθέου, Χρυσάνθου καὶ συμπάσης τῆς λαμπρᾶς πλειάδος τῶν προκατόχων τοῦ σημερινοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων.

Ἡ μετ' αὐτοῦ ἐγκάρδιος ἐπικοινωνία τοῦ Σεπτοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὸ νὰ ἐξαρθῆ τὸ γεγονός, ὅτι ὁ Προκαθημένος τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων ἐμφυχῶναι καὶ κατευθύνει τὴν Ἀγιοταφικὴν Ἀδελφότητα πρὸς συνεχῆ ἀναζωπύρησιν τοῦ ζήλου τῶν μελῶν τῆς καὶ πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς λαμπρᾶς ἀποστολῆς τῆς Σιωνίτιδος Ἐκκλησίας, ἣτις ἐν συνεργασίᾳ μετὰ συμπάσης τῆς Ὁρθοδοξίας προστατεύει τὰ μακροαίωνα κανονικὰ δικαιώματα αὐτῆς· φρουρεῖ ἀποτελεσματικῶς τὸν Πανάγιον Τάφον καὶ τὰ λοιπὰ Ἱερά Προσκυνηματα τῶν περιοχῶν, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἔστησαν οἱ ἄχραντοι πόδες τοῦ διὰ τῆς ἐνσάρκου παρουσίας Του ἐξαγιασάντος αὐτὰς Κυρίου· συνεργάζεται ἁρμονικῶς μετὰ τῶν ἐν τοῖς Ἁγίοις Τόποις παρευρισκομένων ἐκπροσώπων τῶν ξένων Ἐκκλησιῶν πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς ὑγιούς οἰκουμηνικῆς συνεργασίας, ἰδίως κατὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν τοπικῶν προβλημάτων· παρουσιάζει πιστοὺς μαθητὰς τοῦ Λυτρωτοῦ, οἱ ὁποῖοι μετ' αὐτοθυσίας, ἀνιδιοτελείας καὶ ἱεραποστολικοῦ πνεύματος καταβάλλουν πᾶσαν προσπάθειαν, διὰ νὰ μεταδίδουν τὴν ἱερὰν συγκίνησιν καὶ ἀ-

γαλλίασιν εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ἀναριθμητῶν προσκυνητῶν, οἱ ὅποιοι ἔρχονται εἰς ἐπαφὴν μετ' αὐτῶν· προάγει τὸν ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐνθαρρυνόμενον σάφρονα διαθηροσκαιακὸν διάλογον μετὰ τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ καὶ τοῦ Ἰσλάμ καὶ ὑποβοηθεῖ τὴν δημιουργίαν συνθηκῶν εἰρήνης ἐν τῇ πολυπαθεῖ Μέσῃ Ἀνατολῇ.

**Ὡς θεσμὸς sui generis
καὶ ὡς ἴδρυμα μὴ κυβερνητικὸν**

Ἰπὸ τοῦ Συνδέσμου Ἀνωτάτων καὶ Ἀνωτέρων Δικαστικῶν Λειτουργῶν καὶ Ἐνώσεως Εἰσαγγελέων Ἑλλάδος καὶ δι' ἀξιεπαίνου χορηγίας τῶν Ἐντιμολογιατῶν Ἀρχόντων τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας κ.κ. Ἰωάννου Παπαμιχαλάκη καὶ Σπυρίδωνος Κακλαμάνη ἐξεδόθη εἰς καλλιτεχνικὸν τεῦχος ἐκ 32 σελίδων μεγάλου σχήματος (28X21 ἐκ.) καὶ ἐπὶ πολυτελοῦς χάρτου μετὰ πολλῶν ἐγχρώμων φωτογραφιῶν ἢ θαυμασιὰ ὁμιλία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Γέροντος Ἐφέσου κ. Χρυσοστόμου (Κωνσταντινίδου), ἣτις ἔχει τὸν τίτλον «Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο καὶ Οἰκουμενικοὶ Πατριάρχαι ἀπὸ τὸ 1923 ἕως σήμερα».

Ἐν τῇ ὁμιλίᾳ ταύτῃ, ἣτις ὠργανώθη ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω Συνδέσμου τὴν 3ην Ὀκτωβρίου 1994, ἡμέραν τῆς μνήμης τοῦ Προστάτου τῶν φορέων τῆς Δικαιοσύνης ἁγίου Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτου, ὁ διεθνῶς γνωστὸς διακεκριμένος ὁμιλητῆς, ὅστις ὑπῆρξε καὶ Καθηγητῆς τῆς Ὁρθόδοξου Δογματικῆς ἐν τῇ Ἱ. Θεολογικῇ Σχολῇ Χάλκης, ἀναφερόμενος εἰς τὰς πρὸς τὰ ἔξω σχέσεις καὶ δραστηριότητος τοῦ Σεπτοῦ Κέντρου τῆς Ὁρθοδοξίας, κατέληξε γλαφυρῶς ὡς ἐξῆς:

«Τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο σὲ ὄλες τῆς παρουσίας του σὲ διεκκλησιαστικοὺς ὀργανισμοὺς (Παγκόσμιο Συμβούλιο Ἐκκλησιῶν, Συμβούλιο Ἐυρωπαϊκῶν Ἐκκλησιῶν κ.λπ.) ἢ σὲ διεθνεῖς τοιοῦτους (Συμβούλιο τῆς Εὐρώπης, ΕΟΚ κ.λπ.) καὶ φυσικὰ καὶ σὲ ὄλα τὰ συναφῆ συνέδρια, συνελεύσεις, διασκεψεῖς κ.λπ., ἐντάσσεται στὴν κατηγορία τῶν **“non-governmental bodies”**, δηλ. τῶν μὴ-κυβερνητικῶν ἰδρυμάτων. Αὐτὸ τοῦ δίνει τὴ δυνατότητα μιᾶς σωστῆς καὶ νομότυπης παρουσίας στὰ σημερινά, ἀνοικτὰ γιὰ ὄλους τοὺς ὑγιεῖς θεσμοὺς, διεκκλησιαστικὰ καὶ παγκόσμια **“fora”**.

»Ἄν σήμερα τὸ Πατριαρχεῖο δίνει τὸ ζωντανὸ **“παρῶν”** του σὲ ὀλόκληρο τὸ διορθόδοξο

καὶ διαχριστιανικὸ χῶρο, ἂν ἔχει βαρύνοντα λόγο σὲ κάθε παρουσιαζόμενη περίπτωση, ποὺ ἀπαιτεῖ ἢ δικαιολογεῖ τὴν παρουσία του, τὴ διατύπωση τῆς γνώμης του, τὴν προσφορὰ τῶν καλῶν του ὑπηρεσιῶν, τὴν παρέμβασή του, τὴν διαιτησία του καὶ τῆς καταλλακτικῆς του πρωτοβουλίας, ἂν, μετὰ τῆς κοσμογονικῆς ἀνακατατάξεως στὴν Εὐρώπη καὶ τὴν ἐμφάνιση νέων ιδεῶν καὶ νέων προβληματισμῶν, προωθεῖ δικῆς του πρωτοβουλίας σὲ χώρους ἠθικο-κοινωνικοῦς, ἀπὸ τὴν εἰρήνην ποὺ στηρίζει, τῆς φυλετικῆς διακρίσεως καὶ διαμάχης ποὺ καταδικάζει, τὴν ἀδελφοσύνην καὶ τὴ συναλληλία ποὺ διακηρύττει καὶ προωθεῖ, ἕως τὴν ἀκεραιότητα τῆς δημιουργίας καὶ τὴ διάσωση τοῦ περιβάλλοντος, ποὺ πρωτόβουλα δρομολογεῖ, καὶ ἕως τῆς διεργασίας τῆς Ἐνωμένης Εὐρώπης, ποὺ παρακολουθεῖ καὶ προάγει θετικὰ μὲ κάθε μέσο καὶ φυσικὰ καὶ μὲ τὸ μόνιμο γραφεῖο του, γιὰ τὴν ἐξυπηρέτηση τῶν πνευματικῶν καὶ ὑλικῶν συμφερόντων τοῦ εὐρωπαϊκοῦ ὁμογενοῦς ὀρθόδοξου ποιμνίου του, ὅσο καὶ εὐρύτερα ἂν, λοιπόν, ὄλα αὐτὰ καταγράφονται στὸ ἐνεργητικὸ του σὰν πνευματικῆς εὐθύνες καὶ πνευματικῆς μερίμνας τοῦ κατὰ βάση πνευματικοῦ θεσμοῦ ποὺ εἶναι, σημαίνει ὅτι ἢ ἀναγνώρισή του **σὰν θεσμοῦ sui generis** γιὰ τοὺς ἔσω καὶ σὰν **ἰδρυματος μὴ-κυβερνητικοῦ** γιὰ τοὺς ἔξω, ἀποτελεῖ τὴν πιὸ φυσικὴν δικαίωση τοῦ ἱστορικοῦ καὶ ἀδιαμφισβήτητου πνευματικοῦ χαρακτήρος του, ἐνὸς χαρακτήρος γιὰ τὸν ὁποῖο εἶναι ὑπερήφανο στὸ βαθμὸ ποὺ ἀποβαίνει θεσμὸς ἐπωφελῆς ὑπὲρ τοῦ συνόλου.

»Αὐτὸ ἀποτελεῖ τὸ **minimum** τῆς ἀναγνωρίσεως τῆς προσφορᾶς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου μέσα στὴ σημερινὴ διάρθρωση τῶν πραγμάτων.

»Μιᾶς προσφορᾶς διακονίας, πρὸς οἰκοδομὴν καὶ πρὸς εἰρηνικὴ συνύπαρξη μὲ ὄλους καὶ γιὰ ὄλους.

»Μιᾶς προσφορᾶς γιὰ τὴν Ὁρθοδοξία, τῆς ὁποίας εἶναι ἡ πρωτόθρονη καὶ οἰκουμενικῆς ἐμβέλειας πρώτη ἐκκλησία.

»Μιᾶς προσφορᾶς γιὰ τὸν Χριστιανισμό καὶ γιὰ κάθε θρησκευόμενο ἄνθρωπο, χωρὶς διάκριση ἐθνικῆ, φυλετικῆ, θρησκευτικῆ, γλωσσικῆ, ἰδεολογικῆ κ.λπ.

»Μιᾶς προσφορᾶς, τέλος, γιὰ τὴν ἀνθρωπότητα, τῆς ὁποίας θέλει καὶ ἐπιδιώκει τὴν εὐταξία, τὴν πρόοδο, τὴν εὐτυχία, τὴν ὀλοκλήρωση».

«Μετατροπή του περιθωρίου σε κέντρο του κόσμου»

Καθημερινώς ακούονται διαμαρτυρίες δια την ποιοτική υποβάθμιση της Τηλεόρασης. Ούτως, ως προσφάτως έπεσημάνθη λ.χ. υπό άθιναϊκής έφημερίδος, «ή νέα τηλεοπτική περίοδος χαρακτηρίζεται από την ένταση του ανταγωνισμού μεταξύ των μεγάλων καναλιών, ή όποια όδηγεί, σε όρισμένες περιπτώσεις, σε ύπερβολές. Είναι, δυστυχώς, πολλές οι τηλεοπτικές έκπομπές, πού δέν γίνονται με τόν άπαιτούμενο σεβασμό στην ανθρωπίνη αξιοπρέπεια και στην κοινωνία στο σύνολό της. Περισσότερη βία από ό,τι χρειαζόμαστε, ίσοπεδωτική προσέγγιση των ανθρωπίνων σχέσεων και του σέξ, ακρότητες, χυδαιότητες, μετατροπή του περιθωρίου σε κέντρο του κόσμου...

Η Έλληνική Τηλεόραση πρέπει να ξεφύγει από την παγίδα του έντυπωσιασμού και των άπαράδεκτα εύκόλων λύσεων για να διαφυλάξει και τη δική της προοπτική».

Ός έσημειώθη και υπό περιοδικού, «ή έμπορικός, ή όποια θέλει άνεβασμένους τους δείκτες θεαματικότητας, επιβάλλει έκπομπές αυτού του είδους, γεγονός τó όποϊόν δρα καταλυτικώς είς την κοινωνίαν και πρό παντός είς την οικογένειαν... Είναι καιρός πλέον ό τηλεθεατής να λάβη δραστικά μέτρα, δια να προφυλάξη την προσωπική του άκεραιότητα, να προλάβη την κοινωνική διάλυση και πρό παντός την όλοκληρωτική διαφθοράν της νεολαίας μας».

Ό Μοναχισμός έν τή Εύρώπη

Τό έξαιρετικής ποιότητας τριμηνιαϊόν περιοδικόν «Διάλογοι Καταλλαγής», όπερ εκδίδεται υπό της «Όρθόδοξου Άκαδημίας Κρήτης» και διευθύνεται υπό του διεθνώς γνωστου διακεκριμένου θεολόγου κ. Άλεξάνδρου Παπαδερού, δικαίως έν κυρίω άρθρω έξήρε τó γεγονός, ότι τó Συμβούλιον της Εύρώπης υϊοθέτησε ειδικόν πρόγραμμα υπό τόν τίτλον «Όι δρόμοι του Μοναχισμού», ένταχθέν είς τας «Πολιτιστικάς διαδρομάς».

Ός σημειοί έν τώ άρθρω τούτω ό κ. Παπαδερός, «Η Εύρώπη άναζητά την ψυχή της, έναγωνίως!... Είναι παρήγορο λοιπόν, τó γεγονός, ότι με τó παραπάνω πρόγραμμα, τó Συμβούλιο της Εύρώπης και οι συνεργαζόμενες στο πρόγραμμα χώρες, μεταξύ των όποιων και ή δική

μας, καταθέτουν μιá δίκαιη άναγνώριση, μιá θαρρετή όμολογία και μιá συνετή έπιλογή:

— Τήν άναγνώριση της προσφοράς του Μοναχισμού στον πολιτισμό της Εύρώπης κατά τη δισχιλιετή περίπου παρουσία στην ήπειρο έραστών του μονήρους βίου — άνδρών και γυναικών — άσκητών και όσίων και άγίων και έργατών του λόγου του Θεού, αλλά και του άγρου και της τέχνης και της παιδείας και της έπιστήμης και της φιλανθρωπίας και παντός άγαθοϋ.

— Τήν όμολογία, πώς ή είσοδος της Εύρώπης στην τρίτη μετά Χριστόν χιλιετία πρέπει να συνοδευθεί από όλες εκείνες τις δυνάμεις πού μπορούν να έξασφαλίσουν τόν πλούτο της ποιικιλίας, τó εύρος και τó βάθος του όράματος, αλλά και την άναγκαία άρμονία των αντίθέσεων, πού συμβάλλουν στην έκάστοτε σύνθεση πού τροφοδοτεί τη ζωή. Τό σχετικá πρόσφατο αίτημα του Προέδρου Jaques Delors, να δώσουν οι Έκκλησίες ψυχή, νόημα και πνευματικότητα στην Εύρώπη, άποτελεί παραδοχή και όμολογία ένός έλλείμματος πρώτου μεγέθους και έπείγουσας προτεραιότητας. Η στροφή προς τó Μοναχισμό σημαίνει διαδήλωση της πεποίθησης πώς αυτός είναι ό άσφαλέστερος δρόμος, πού μπορεί να όδηγήσει και páλι τους λαούς της Εύρώπης στο να ξαναβρουν την ψυχή τους, την πνευματικότητά τους και τó νόημα της ύπάρξεώς τους.

»Τέλος, ή πρόθεση του προγράμματος, να προσφέρει σε νέους και νέες της Εύρώπης την εύκαιρία βαθύτερης γνωριμίας με την παράδοση και τη σύγχρονη ζωή του Μοναχισμού, άποτελεί μιá συνετή παιδαγωγική έπιλογή, άξια να έπαινεθεί και να στηριχθεί από κάθε πλευρά.

»Φυσικά, ό Όρθόδοξος Μοναχισμός, συνεργαζόμενος συνειδητά, ενεργά και δημιουργικά σ' αυτό τó πρόγραμμα, έχει μιá μοναδική εύκαιρία όχι άπλώς "προβολής" (πράγμα πού θα ήταν ξένο πρός την παράδοση και τη νοοτροπία του), αλλά εύκαιρία να συμβάλει με τη δική του ιδιázουσα κληρονομία και πνευματικότητα στη χάραξη των μεγάλων εκείνων γραμμών, πάνω στις όποιες μπορεί και πρέπει να κινηθεί τó όχημα της Εύρώπης κατά την άρχόμενη νέα χιλιετία».

Ε.Δ.Θ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ίερά Σύνοδος τής Εκκλησίας τής Ελλάδος

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ

Τῆς Τετάρτης, 17ης Μαΐου 1995

1. Ἡ Ίερά Σύνοδος τής Εκκλησίας τής Ελλάδος, ἐπληροφορήθη μετὰ λύτης ἀπό τὰ Μέσα Ἐνημερώσεως, ὅτι ἡ «Πανελλήνια Ἱστορική καὶ Φιλοσοφική Ἑταιρεία», προεδρευομένη ὑπὸ τοῦ κ. Τάκη Ἀλεξίου, διοργανώνει συνέδριον, φαινομενικὰ μὲν μὲ θέμα «Ἐλευθερία τοῦ Πνεύματος», μὲ πραγματικὸν δὲ σκοπὸν τὴν δυσφήμειν τοῦ ποιμαντικοῦ ἔργου τῆς Εκκλησίας μας καὶ τὴν κάμψιν τῆς δραστηριότητος Αὐτῆς, ἐμφανιζομένης δῆθεν ὡς διώκτου τῶν ἐν Ἑλλάδι θρησκευτικῶν μειονοτήτων καὶ διακατεχομένης ὑπὸ «ρατσιστικοῦ» πνεύματος.

Ἡ Εκκλησία καταγγέλλει τοὺς ἀνυπόστατους αὐτοὺς ἰσχυρισμούς, οἱ ὅποιοι βλάπτουν καὶ τὰ ἔθνικὰ μας συμφέροντα, διὰ τῆς ἐκμεταλλεύσεώς των ἀπὸ τοὺς ποικιλιανύμους ἐχθροὺς τῆς Πατρίδος μας.

Ἐφιστὰ τὴν προσοχὴν τῶν Ἀρχῶν καὶ συνιστᾷ εἰς τοὺς πιστοὺς τῆς νὰ ἀποφύγουν τὴν συμμετοχὴν των εἰς τὸ ἐν λόγῳ συνέδριον.

2. Ἐπίσης ἡ Διαρκὴς Ίερά Σύνοδος ἐξ ἀφορμῆς φημολογουμένης ἐπισκέψεως τοῦ Πάπα Ἰωάννου - Παύλου τοῦ Β' εἰς Ἑλλάδα, ἔκρινε ὅτι δὲν ὠρίμασε εἰσέτι ὁ χρόνος μίᾳς τοιαύτης ἐπισκέψεως.

3. Ὡσαύτως ἡ Διαρκὴς Ίερά Σύνοδος ἐξ ἀφορμῆς τοῦ ἐπισυμβάντος ἐν Δυτ. Μακεδονία σεισμοῦ ἐξέφρασε τὴν συμπάθειαν τῆς Εκκλησίας πρὸς τοὺς χειμαζομένους ἀδελφοὺς καὶ ἀπεφάσισε τὴν ποικιλόμορφον ὕλικὴν συμπαρατάσασιν τῆς Ἱεράς Συνόδου, τῆς Ἱεράς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν καὶ τῶν Ἱ. Μητροπόλεων.

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου τῆς Ἱ. Συνόδου)

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Τῆς Πέμπτης 18 Μαΐου 1995

Κατὰ τὴ σημερινὴ τακτικὴ Συνεδρία τῆς Διαρκούς Ἱεράς Συνόδου τῆς Εκκλησίας ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ελλάδος κ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ, ἀναγνώσθηκε εἰσήγησις τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κερκύρας, Παξῶν καὶ Διαποντίων Νήσων κ. Τιμοθέου μὲ θέμα: «Ὁ εἰδικὸς ρόλος τῆς Εκκλησίας τῆς Ελλάδος εἰς τὴν Βαλκανικὴν Χερσόνησον καὶ τὴν Ἀνατολικὴν Εὐρώπην καὶ εἰς τὴν Ὑπερκαυκασίαν ὑπὸ τὴν προοπτικὴν τῶν σημερινῶν ἐξελίξεων», καὶ ἀποφασίσθηκε λόγῳ τῆς σοβαρότητος τοῦ θέματος καὶ τῶν γενομένων προτάσεων, ὅπως ἡ εἰσήγησις μελετηθεῖ ἀπὸ τὴ Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ Διορθοδόξων καὶ Διαχριστιανικῶν Σχέσεων γιὰ νὰ ἱεραρχήσῃ καὶ νὰ ὑλοποιήσῃ τις γενόμενες προτάσεις.

Παράλληλα ἀποφασίσθηκε μέσα στὸ πνεῦμα τῶν

προτάσεων αὐτῶν, Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ ἀποτελουμένη ἀπὸ τοὺς Σεβ. Μητροπολίτες Λαγκαδᾶ κ. Σπυρίδωνα, Θιβῶν καὶ Λεβαδείας κ. Ἰερώνυμο καὶ Κερκύρας καὶ Παξῶν κ. Τιμόθεο, συνοδευομένη ἀπὸ τὸν Γραμματέα τῆς Σ.Ε.Δ.Δ.Σ. Ἀρχιμ. Προκόπιο Πετριδῆ νὰ ἐπισκεφθεῖ τις παρεξείνιες περιοχὰς καὶ τὴ Γεωργία, γιὰ νὰ μελετήσῃ ἐπὶ τόπου τις δυνατότητες ἀναπτύξεως ἔργου ποιμαντικῆς συμπαραστάσεως ἀπὸ τὴν Εκκλησίαν τῆς Ελλάδος πρὸς τις περιοχὰς αὐτὰς.

Ἐπίσης ἀναγνώσθηκε ἡ εἰσήγησις τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Φλωρίνης κ. Αὐγουστίνου μὲ θέμα: «Ἡ ποιμαντικὴ διακονία τῆς Εκκλησίας τῆς Ελλάδος ἐν τοῖς νοσηλευτικοῖς καθιδρύμασι» καὶ ἀποφασίσθηκε νὰ ζητηθεῖ ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖο Ὑγείας - Πρόνοιας καὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ἡ προκήρυξις ὀργανικῶν θέσεων Ἱερέων στὰ Νομαρχιακὰ Νοσοκομεῖα τῆς χώρας καὶ νὰ παραπεμφθεῖ ἡ εἰσήγησις στὴ Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ Θείας Λατρείας καὶ Ποιμαντικοῦ Ἔργου, γιὰ νὰ τὴ μελετήσῃ καὶ νὰ διοργανώσῃ σχετικὴ Ἡμερίδα, στὴν ὁποία θὰ κληθοῦν νὰ συμμετάσχουν ἐκπρόσωποι τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων.

Σχετικὰ μὲ καθόβουλο καὶ συκοφαντικὸ δημοσίευμα τοῦ κ. Σ. Στάθη («ΤΑ ΝΕΑ» 18.5.1995) γιὰ τὴν συμπαρατάσασιν τῆς Εκκλησίας στὰ θύματα τῶν τελευταίων σεισμῶν τονίζεται: α) Τὸ ποσὸ τῶν 5.000.000 δρχ. στάλθηκε ὡς πρώτη δόση ἀπὸ τὴ Χριστιανικὴ Ἀλληλεγγύη τῆς Ἱεράς Ἀρχιεπισκοπῆς γιὰ τις πρώτες ἀνάγκες, ὅπως κατηγορηματικὰ ἀναφέρθηκε. β) Ἦδη ἔχουν κινητοποιηθεῖ σὲ ὅλη τὴ χώρα Ἱ. Μητροπόλεις, ἐκκλησι. ὀργανισμοί, Φιλόπτωχα Ταμεῖα ἐνοριῶν καὶ δὲν ὑπάρχει καμία ἀμφιβολία ὅτι ἡ προσφορὰ τῆς Εκκλησίας, ὅπως καὶ στὶς πρόσφατες πλημμύρες, καὶ ὅποτε συνέβησαν παρόμοιες δοκιμασίες, θὰ φθάσῃ σὲ τέτοιο σεβαστὸ ποσὸ, ποῦ ὁ συντάκτης τοῦ ἄρθρου θὰ συναισθανθεῖ καὶ τὴ σπουδὴ καὶ τὸ λάθος του.

(Ἀπὸ τὸ Γραφεῖο Τύπου τῆς Ἱεράς Συνόδου)

Ἱ. Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν

Χρηματικὰ βοηθήματα ὕψους 47.000.000 δρχ. καὶ πασχάλινὰ δέματα συνολικῆς ἀξίας 51.000.000 δρχ. διενεμήθησαν κατὰ τις ἑορτὲς τοῦ Πάσχα, προσφορὰ ἀγάπης ἀπὸ τὰ ἐνοριακὰ Φιλόπτωχα ταμεῖα τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν. Νομίζουμε ὅτι τὰ σχόλια περιπεύουν.

— Συμβόλαιο ἀποδοχῆς δωρεᾶς ἀκινήτου γιὰ τὸ φιλανθρωπικὸ ἔργο τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς ὑπέγραψε ὁ Μακαριώτατος τῆ Μ. Τετάρτη 19 Ἀπριλίου.

Τὸ ἀκίνητο βρίσκεται στὴν Καλλιθέα ἐπὶ τῆς οδοῦ Ἑλλης 7 καὶ Ἀριστείδου καὶ εἶναι 4 ὀρόφων.

Ἡ δωρεὰ αὐτὴ ἔγινε μὲ ὄρο μὴ ἀνατρέψιμο καὶ

υπό προθεσμία και ό όποίος είναι ή λειτουργία στο άκίνητο «ΣΤΕΓΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ» (γυ-ναικών).

— Τήν Κυριακή 14 Μαΐου τó πρωί έγιναν τά έγ-καίνια τής ΝΕΑΣ ΣΤΕΓΗΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ στο Παγ-κρατί επί τής όδου Λυσιμάχου 3. Τό έργο αυτό είναι καρπός τής δυναμικής δραστηριότητας τού ΕΝΟΡΙΑ-ΚΟΥ ΦΙΛΟΠΤΩΧΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ τού Ίερού Ναού Προφήτου Ήλιου Παγκρατίου, στοίχισε δέ δρχ. 180.000.000.

— Για τήν ενίσχυση τών σεισμοπαθών ή Γενική Διεύθυνση Χριστιανικής Άλληλεγγύης τής Άρχιεπι-σκοπής Άθηνών, με έντολή τού Μακ. Άρχιεπισκό-που κ. Σεραφεύμ, απέστειλε ως τις 29 Μαΐου 1995, τó ποσό τών 17.000.000 δρχ. στις Ίερές Μητροπόλεις Γρεβενών (12.500.000) και Σεργίων - Κοζάνης (4.500.000).

Ι. Μητρόπολις Γουμένισσης

Πλούσια κυρίως σέ λατρευτικές και φιλανθρωπι-κές εκδηλώσεις σέ όλη τή Μητρόπολη Γουμένισσης ήταν ή περίοδος τών έορτών τού Πάσχα. Ξεχωρίζου-με τόν έσπερινό τής άγάπης στη Γουμένισσα, τήν λι-τάνευση τής εικόνας τής Παναγίας τήν τρίτη μέρα τού Πάσχα, τήν πανήγυρι τού Άγίου Άθανασίου, τήν πανήγυρι τών νεοφανών μαρτύρων Ραφαήλ, Νικο-λάου και Ειρήνης στο μοναστήρι τής Γρίβας, τις ποι-μαντορικές επισκέψεις τού Σεβασμιωτάτου στα στρα-τόπεδα τής άκριτικής περιοχής, καθώς και στο νοσο-κομείο τής Γουμένισσας.

Ι. Μητρόπολις Ήλείας

Ύστερα από πρόσκληση τής Σχολής Καλών Τε-χνών Σόφιας ή Σχολή Βυζαντινής Άγιογραφίας τής Ι. Μητροπόλεως Ήλείας μετέχει σέ Διεθνή έκθεση Άγιογραφίας στη Σόφια από 11 έως 18 Μαΐου με τήν εύκαιρία έορταστικών εκδηλώσεων προς τιμήν τών Έλλήνων Ίεραποστόλων Φωτιστών τών Σλάβων Ά-γίων Κυρίλλου και Μεθοδίου.

Στήν έκθεση ή Σχολή εκπροσωπείται από τόν Διευθυντή της, τόν υπεύθυνο τού τμήματος Άγιογρα-φίας και δύο συνεργάτες.

Στήν Διεθνή αυτή έκθεση ή Σχολή τής Μητροπό-λεως Ήλείας συμμετέχει με 30 έργα βυζαντινής άγιο-γραφίας, θά προσφέρει δέ ως δώρο άναμνηστικό στη Σχολή Καλών Τεχνών τής Σόφιας μία Εικόνα τών Άγίων Κυρίλλου και Μεθοδίου.

Ι. Μητρόπολις Θεσσαλονίκης

Λάβαμε και συμφωνούμε με τó περιεχόμενο τής διαμαρτυρίας από 200 νέους τής Θεσσαλονίκης, «για τή βάνουση προσβολή τής δημοσίας αιδούς, πού προέρχεται από τήν άνάρτηση σέ εξόδους και εισό-δους και σέ κεντρικότερα σημεία τής Θεσσαλονίκης τεραστίων διαστάσεων γιγαντοαφισών με δυστυχώς άσεμνο περιεχόμενο...».

Ίερά Μητρόπολις Ίερισσού

Στό βιβλίό τής Άποκαλύψεως ήταν αφιερωμένες δύο Ίερατικές Συνάξεις στην Μητρόπολη Ίερισσού. Στήν Σύναξη τού Μαρτίου ώμίλησεν ό Καθηγητής τής Έρμηνείας τής Καινής Διαθήκης κ. Στέργιος Σάκκος, με θέμα: «Ό Άντίχριστος και τó 666». Στήν Σύναξη τού Άπριλίου ώμίλησεν ό Καθηγητής τής Καινής Διαθήκης κ. Ίωάννης Γαλάνης, με θέμα: «Έρμηνείες και παρερμηνείες τής Άποκαλύψεως».

Τό Σάββατο τής Διακαινησίμου, 29 Άπριλίου, πραγματοποιήθηκε Σύναξις τών ιερομονάχων και τών λοιπών άγάμων κληρικών τής Μητροπόλεως στην Ίε-ράν Μονήν Άγίου Χριστοφόρου Άρναίας. Μαζί με τόν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην συλλειτουργήσαν και όλοι οι ιερομόναχοι. Στήν όμιλία του ό Σεβ. άνα-φέρθηκε στην ιδιότητα τού άγάμου κληρικού. Μετά τήν θεία Λειτουργία ό Καθηγούμενος τής Ίεράς Μο-νής παρέθεσε τραπέζα.

— Άκόμη δύο Συνέδρια Νεότητας πραγματοποιή-θηκαν στην Μεγάλη Παναγία και στην Στρατονίκη για τούς νέους Γυμνασίου - Λυκείου.

Στις 19 Μαρτίου στην Μεγάλη Παναγία μίλησαν ό ιατρος κ. Ζαχ. Χαλέμης για «Τις σχέσεις τών δύο φύλων» και ό Άρχμ. κ. Χρυσόστομος Μαϊδώνης για «Τις σχέσεις τών νέων με τήν οικογένειά τους». Συμ-μετείχαν 70 νέοι.

Στις 2 Άπριλίου στην Στρατονίκη μίλησε ό Άρ-χιμ. κ. Χρυσόστομος Μαϊδώνης για «Τις σχέσεις τών δύο φύλων». Συμμετείχαν 80 νέοι, πού παρεκάθησαν σέ κοινό τραπέζι πού έτοιμάσαν οι μητέρες τών παι-διών.

— Σύμφωνα με τó έθιμο πού έχει επικρατήσει εδώ και αρκετά χρόνια πραγματοποιήθηκε και τήν Μεγά-λη Τεσσαρακοστή ή έξομολόγηση τών μαθητών τών Γυμνασίων και τών Λυκείων τής Έπαρχίας μας. Οι πνευματικοί έξομολόγοι επισκέφθηκαν τά σχολεία και δέχθηκαν τούς μαθητές στο μυστήριο τής Ίεράς Έξομολόγησης. Πρέπει νά συγχαρούμε και τούς Διευθυντές τών Σχολείων πού συνεργάστηκαν με τήν Ίερά Μητρόπολη.

— Ό Σύνδεσμος τών Όρθοδόξων νέων πού όργα-νώθηκε πρόσφατα στην Μητρόπολη Ίερισσού πραγ-ματοποίησε πολλές εκδηλώσεις.

Στις 11 Μαρτίου πραγματοποίησε έκδρομη - προσ-κύνημα στον Ναό τής Άγίας Νεομάρτυρος Άκυλίνης στο Ζαγκλιβέρι. Η Άγία Άκυλίνα είναι ή προστάτις και τó πρότυπον για τούς νέους τής περιοχής μας. Έγινε θεία Λειτουργία και μετά συζήτηση για τήν καλύτερη όργάνωση τού Συνδέσμου και έγκριση τού κανονισμού λειτουργίας του. Τό μεσημέρι παρακάθη-σαν όλοι σέ κοινό τραπέζι.

Τήν Πέμπτη τής Διακαινησίμου πραγματοποιήθη-κε από τόν Σύνδεσμο Πασχαλινή συνάντηση, στον Άγιο Πρόδρομο Χαλκιδικής. Έψάλη Άναστάσιμη Άκολουθία κατά τήν όποία μίλησε ό Σεβ. Μητροπο-λίτης μας, καλώντας τούς νέους νά παραμείνουν πι-στοί στις παραδόσεις τού Γένους μας. Στη συνέχεια παρατέθηκε σέ όλους τούς φοιτητές κοινό τραπέζι.

Ήταν μιὰ σπουδαία ἐπικοινωνία τοῦ Σεβασμιωτάτου μὲ τοὺς φοιτητὲς τῆς περιοχῆς μας.

— Στὰ πλαίσια τῆς Διαβαλκανικῆς συνεργασίας τῶν Ὁρθοδόξων Νέων τῆς Μητροπόλεως Ἱερισσοῦ, φιλοξένησε 30 φοιτητὲς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Βελίκο Τύρνοβο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Βουλγαρίας. Ξεναγήθηκαν στὰ Βυζαντινὰ Μνημεῖα τῆς Θεσσαλονίκης, συναντήθηκαν μὲ τοὺς καθηγητὲς καὶ φοιτητὲς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Θεσ/νίκης, ἐπισκέφθηκαν τὶς Ἱερὲς Μονὲς Πανοράματος, Εἰκοσιφοινίσσης, Ὁρμύλιας, Μεταμορφώσεως, τοὺς ἀρχαιολογικοὺς χώρους τῶν Φιλίππων καὶ τὴν ἀδελφότητα τῆς «ΛΥΔΙΑΣ». Οἱ ἄνδρες φοιτητὲς εἶχαν τὴν εὐκαιρία νὰ ἐπισκεφθοῦν τὸ Ἅγιον Ὄρος καὶ νὰ συμμετάσχουν στὴν πανήγυρη τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ζωγράφου (Βουλγαρικῆς), τοῦ Ἁγίου Γεωργίου. Οἱ σχέσεις τῶν νέων μας θὰ συνεχισθοῦν μὲ ἀνταλλαγὴ ἐπισκέψεων καὶ συνεργασία σὲ θέματα διορθόδοξα νεανικά.

— Ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις συνεχίζοντας τὴν ἐπικοινωνία καὶ τὸ διάλογο μὲ τοὺς ἐπιστήμονες τῆς περιοχῆς ὀργάνωσε καὶ παρόμοια συνάντηση μὲ τοὺς ἐπιστήμονες τῆς Μεγάλης Παναγίας. Στὴ συνάντηση ποὺ πραγματοποιήθηκε στὶς 10 Ἀπριλίου μίλησε ὁ Πρωτοσύγκελλος Ἀρχιμ. κ. Χρυσόστομος Μαϊδώνης μὲ θέμα «Ὁρθοδοξία καὶ Ἐπιστήμη». Στὴ συνέχεια συζητήθηκε ἡ συνεργασία μὲ τοὺς ἐπιστήμονες καὶ γιὰ τὴν εὐθύνη τους νὰ προσφέρουν μέσα στὸ σῶμα τῆς Ἐκκλησίας τὴν πείρα τους καὶ τὴν ἐπιστήμη τους.

Ι. Μ. Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας

Ποσὸν περίπου 6.000.000 δρχ. ἐδόθη ἀπὸ τὴν Ἱ. Μητρόπολη Καλαβρύτων ὑστερα ἀπὸ ἔγκριση τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν ὡς βοήθημα σὲ οἰκογένειες ἀγροτῶν καὶ σὲ φοιτητὲς τῶν ἐπαρχιῶν Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας ἀπὸ τὸ κληροδότημα τοῦ Κοινοφελούς Ἰδρύματος «Γεωργίου καὶ Ἀγγελικῆς Σκούρα», τὸ ὁποῖο λειτουργεῖ μὲ τὴν εὐθύνη τῆς Ἱ. Μητροπόλεως.

Ἱερὰ Μητρόπολις Κερκύρας

Ἀνακοινωθὲν τῆς 25.5.1995

Ὑστερα ἀπὸ αἶτημα - πρόσκληση τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου κ. Χρυσόστομου, τῶν Σεβασμιωτῶν Κυπρίων Ἱεραρχῶν, τῆς Πολιτικῆς Ἡγεσίας τῆς Κύπρου καὶ τοῦ Κυπριακοῦ Λαοῦ, ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις Κερκύρας, Παξῶν καὶ Διαποντίων Νήσων εὐχαρίστως ἀπεδέχθη καὶ μεταφέρεται διὰ παγκυπριακὴ τιμητικὴ προσκύνηση εἰς τὴν Κύπρο ἀπὸ 26ης Μαΐου ἕως 7ης Ἰουνίου τὸ Ἱερὸν Λεῖψανον τῆς δεξιᾶς χειρὸς τοῦ Κυπρίου Ἁγίου Θαυματουργοῦ Σπυρίδωνος, Προστάτου καὶ Πολιούχου Κέρκυρας.

Τὸ Ἱερὸν Λεῖψανον μεταφέρεται στὴν Κύπρο τὴν 26ην Μαΐου μὲ εἰδικὴ ἀεροπορικὴ πτήση, συνοδεύεται ἀπὸ τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Κερκύρας, Παξῶν καὶ Διαποντίων Νήσων κ. Τιμόθεο, Κληρικούς του, τὸν Κερκυραῖο Ἀναπλ. Ὑπουργὸ Ἐθνικῆς Οἰκονομίας κ. Γεώργιο Ρωμαῖο, τοὺς Βουλευτὲς Κερκύρας κ. Σπύρο Καλοῦδη καὶ κ. Ἀλέκο Δεσίλα, τὸν

Νομάρχη Κερκύρας κ. Ἀνδρέα Παγκράτη, τὸ Δήμαρχο Κερκυραίων κ. Χρῦσανθο Σαρλή καὶ τὸν Ἀντιδήμαρχο κ. Γεώργιο Καλοῦδη.

Εἰς τὸ ἀεροδρόμιο τῆς Λάρνακος Κύπρου θὰ ὑποδεχθῆ τὸ Ἱερὸν Λεῖψανον ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου κ. Χρυσόστομος, ὁ Πρόεδρος τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας κ. Γλαῦκος Κληρίδης, οἱ Σεβασμιώτατοι Κύπριοι Ἱεράρχες, Μέλη τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, Βουλευτὲς καὶ πλῆθος κόσμου. Εἰς τὸ Ἱερὸν Λεῖψανον θὰ ἀποδοθοῦν τιμὲς Ἀρχηγοῦ Κράτους.

Τὸ Ἱερὸν Λεῖψανον θὰ μεταφερθῆ ἀπὸ τὸ ἀεροδρόμιο Λάρνακος μὲ τιμητικὴ συνοδεία εἰς τὸν Καθεδρικὸ Ναὸ Λευκωσίας ὅπου θὰ γίνῃ ἐκεῖ πάνδημη ὑποδοχὴ καὶ θὰ ἐπακολουθήσουν Δοξολογία καὶ ἀνάλογες προσφωνήσεις ἀπὸ τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Κύπρου κ. Χρυσόστομο καὶ τὸν Ἐξοχ. Πρόεδρο τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας κ. Γλαῦκο Κληρίδη καὶ ἀνάλογη ἀντιφώνησις ἀπὸ τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Κερκύρας, Παξῶν καὶ Διαποντίων Νήσων κ. Τιμόθεο.

Ἐν συνεχείᾳ θὰ ἐπακολουθήσῃ παγκυπριακὸ προσκύνημα καὶ τὴν Κυριακὴ 28 Μαΐου εἰς τὸν Καθεδρικὸ Ναὸ τῆς Λευκωσίας θὰ τελεσθῆ πανηγυρικὸ Συλλεῖτουργο, προεξάρχοντος τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου κ. Χρυσόστομου καὶ συλλειτουργούντων τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κερκύρας, Παξῶν καὶ Διαποντίων Νήσων κ. Τιμοθέου, καὶ τῶν Κυπρίων Σεβ. Ἱεραρχῶν. Εἰς τὴν θείαν Λειτουργίαν θὰ συμμετάσχουν οἱ Ἀρχεῖς τῆς Κύπρου καὶ πλῆθος κόσμου.

Παρόμοιες ἐκδηλώσεις θὰ γίνον καὶ εἰς τὰς πόλεις καὶ κωμοπόλεις τῆς Κύπρου ὅπου θὰ μεταφερθῆ τὸ Ἱερὸν Λεῖψανον, ὡς λ.χ. στὶς 29 Μαΐου εἰς τὴν Εὐρύχου, στὶς 30 Μαΐου στὴν Λεμεσό, τὴν 1ην Ἰουνίου στὴν Πάφο, στὶς 3 Ἰουνίου στὴν Λάρνακα, στὶς 4 Ἰουνίου στὴν Ἀραδίππου, στὶς 5 Ἰουνίου στὸ Παράλιμι, στὶς 6 Ἰουνίου στὴν Ἀθηαῖνου τῆς Ἐπισκοπῆς Τριμυθούντος (ἀπέχει δύο χιλιόμετρα ἀπὸ τὴν τουρκοκρατούμενη περιοχὴ Ἐπισκοπῆς Τριμυθούντος, ὅπου ἦταν Ἐπίσκοπος ὁ Ἅγιος Σπυρίδων), καὶ στὶς 7 Ἰουνίου ἐπιστροφή στὸ ἀεροδρόμιο Λάρνακος, ἀπόδοση τιμῶν καὶ ἐπιστροφή εἰς τὴν Κέρκυρα.

Ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία τῆς Κύπρου, τὴν Ἐκκλησία τῆς Κέρκυρας καὶ τὰ ἀρμόδια πολιτικὰ πρόσωπα, λόγῳ καὶ τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν ποὺ ἐπικρατοῦν σήμερα στὴν Κύπρο, ἡ ἐν λόγω μεταφορὰ τοῦ Ἱεροῦ Λειψάνου τῆς Δεξιᾶς Χειρὸς τοῦ Ἁγίου Θαυματουργοῦ Σπυρίδωνος, θεωρεῖται ὑψίστης ἐκκλησιαστικῆς καὶ ἐθνικῆς σημασίας.

Ἐξάλλου εἶναι γνωστὴ ἡ ἀγάπη τῶν Κερκυραίων πρὸς τοὺς Κυπρίους, καὶ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κερκύρας, Παξῶν καὶ Διαποντίων Νήσων κ. Τιμοθέου πρὸς τὴν μαρτυρικὴν Μεγαλόνησον, ὁ ὁποῖος κατὰ τὶς συχνὲς του συμμετοχὰς σὲ διεθνῆ Συνέδρια καὶ ἄλλα διεθνῆ FORUM ἐπωφελεῖται τῆς εὐκαιρίας καὶ πάντοτε προβάλλει τὸ δίκαιο αἶτημα τοῦ Κυπριακοῦ Ἑλληνισμοῦ γιὰ ἐλευθερία καὶ ἀνεξαρτησία.

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως)

ΠΡΑΞΕΙΣ ΣΥΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΠΕΤΡΑΣ**

ΑΠΟΦΑΣΙΣ 15/1994

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΠΕΤΡΑΣ ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ

Ἐχοντες ὑπ' ὄψη:

α) Τὴν ποιμαντικὴν εὐθύνην ἡμῶν εἰς τοὺς τομεῖς τῆς φιλανθρωπίας, τῆς κοινωνικῆς προσφορᾶς καὶ διακονίας εἰς τὸν εὐαίσθητον τομέα τῆς οἰκογενείας καὶ ἐν γένει τῆς ἀγάπης καὶ εὐποΐας,

β) Τὰς ἐκ τῶν ἱερῶν Κανόνων καὶ Νόμων τῆς Πολιτείας ἀπορρεούσας ὑποχρεώσεις ἡμῶν δημιουργίας Πνευματικῶν καὶ Φιλανθρωπικῶν ἔργων πρὸς κάλυψιν σχετικῶν ἀναγκῶν τοῦ χριστευόμενου πληρώματος,

γ) Τὶς σχετικὲς διατάξεις τοῦ Νόμου 4149/1961 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς ἐν Κρήτῃ Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας», καὶ

δ) Τὶς διατάξεις τοῦ Νόμου 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος»,

Ἀποφασίζομεν

Τὴν ἴδρυση καὶ λειτουργία Ἐνοριακοῦ Κέντρου στὴν πόλιν τοῦ Ἁγίου Νικολάου μὲ τὴν ἐπωνυμίαν: «ΚΕΝΤΡΟΝ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ».

Ὁ τρόπος διοικήσεως καὶ λειτουργίας τοῦ ἐν λόγῳ Κέντρου θὰ διέπεται ὑπὸ εἰδικοῦ Κανονισμοῦ δημοσιευομένου στὸ ἐπίσημον δελτίον «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

Νεάπολη, 10 Δεκεμβρίου 1994

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ
† Ὁ Πέτρας ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

Διοικήσεως, Διαχειρίσεως καὶ Λειτουργίας
ΕΝΟΡΙΑΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ
ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ
ΕΝΟΡΙΑΣ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ
ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΡΗΤΗΣ

Ἡ Ἐνορία τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίας Τριάδος τῆς πόλεως Ἁγίου Νικολάου Κρήτης, προκειμένου νὰ υποβοηθήσῃ τὸ ποιμαντικὸ ἔργο τῆς Τοπικῆς Ἐκκλησίας στὸν οἰκογενειακὸ καὶ κοινωνικὸ τομέα, ἀποφασίζει τὴν ἴδρυση Ἐνοριακοῦ Κέντρου μὲ τὴν ἐπωνυμίαν: «ΚΕΝΤΡΟΝ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ ΕΝΟΡΙΑΣ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ».

Πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν συντάσσει καὶ ψηφίζει τὸν παρόντα Κανονισμὸν Διοικήσεως, Διαχειρίσεως καὶ Λειτουργίας αὐτοῦ, τὸν ὁποῖον θέτει ὑπὸ τὴν ἐγκριση τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πέτρας κ. Νεκταρίου, καὶ τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Πέτρας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

Ἄρθρον 1

Τίτλος - Ἐδρα - Σφραγίδα

Στὴν Ἐνορία Ἁγίας Τριάδος τῆς πόλεως Ἁγίου Νικολάου Κρήτης συνιστᾶται Ἐνοριακὸν Κέντρον, τὸ ὁποῖον θὰ στεγασθεῖ σὲ ιδιόκτητο κτίριον τῆς Ἐνορίας - ὁδὸς Γιαμπουδάκη 5 - μὲ τὴν ἐπωνυμίαν: «ΚΕΝΤΡΟΝ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ ΕΝΟΡΙΑΣ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ».

Ἴχει ἰδίαν σφραγίδα, ἡ ὁποία φέρει στὸ μέσον τῆς εἰκόνα τῆς Ἁγίας Τριάδος καὶ περὶ αὐτῆς τὶς λέξεις: «ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΠΕΤΡΑΣ * ΚΕΝΤΡΟΝ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ ΕΝΟΡΙΑΣ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ».

Ἄρθρον 2

Σκοποὶ

Σκοποὶ τοῦ Κέντρου εἶναι:

1. Ἡ συμπαράσταση τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὴν οἰκογένεια.
2. Ἡ μέριμνα τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τοὺς ἠλικιωμένους, τοὺς χωρὶς οἰκογένεια καὶ τοὺς ἀπόρους.

Ἄρθρον 3

Μέσα γιὰ τὴν ἐπίτευξη τῶν σκοπῶν τοῦ Κέντρου

Γιὰ τὴν ἐπίτευξη τῶν σκοπῶν τοῦ Κέντρου θὰ συμβάλλουν:

1. Γιὰ τὴν οἰκογένεια:
  - α) Ἡ ἀξιοποίηση τοῦ ἀνθρωπίνου δυναμικοῦ τῆς Ἐνορίας καὶ ἡ συνδρομὴ καταλλήλων πνευματικῶν ἀνθρώπων, κληρικῶν καὶ λαϊκῶν.
  - β) Ἡ σύσταση «Σχολῆς Γονέων», ἡ ὁποία θὰ λειτουργεῖ ὡς συμβουλευτικὸν ὄργανο γιὰ γονεῖς, ὑποψηφίους γονεῖς καὶ μελλονύμφους.
  - γ) Ἡ ὀργάνωση διαλέξεων, σεμιναρίων καὶ συζητήσεων γιὰ θέματα ποὺ ἀπασχολοῦν τὴ σύγχρονη οἰκογένεια.
  - δ) Ἡ προσωπικὴ ἐπαφὴ μὲ «προβληματικὲς οἰκογένειες» καὶ ἡ συμπαράσταση στὰ προβλήματά τους.
  - ε) Ἡ ἐκδοση καὶ διάθεση εἰδικῶν ἐνημερωτικῶν φυλλαδίων.
2. Γιὰ τοὺς ἠλικιωμένους καὶ ἀπόρους:
  - α) Ἡ προσφορὰ καθημερινοῦ γεύματος στοὺς ἠλικιωμένους χωρὶς οἰκογένεια καὶ ἀπόρους κατοίκους τῆς πόλεως καὶ τῆς εὐρύτερης περιοχῆς τοῦ Ἁγίου Νικολάου. Ἡ παροχὴ τοῦ γεύματος δύναται νὰ προσφέρεται καὶ κατ' οἶκον σὲ ὅσους ἀδυνατοῦν νὰ προσέρχονται στὸ ἐστιατόριο τοῦ Κέντρου.
  - β) Ἡ ὀργάνωση ὁμιλιῶν μὲ γενικὰ καὶ εἰδικὰ θέματα.
  - γ) Ἡ ὀργάνωση ψυχαγωγικῶν περιπάτων καὶ ἐπισκέψεων σὲ φιλανθρωπικὰ ἱδρύματα, Νοσοκομεῖα καὶ Θεραπευτήρια.
  - δ) Ἡ συμμετοχὴ τῶν τροφίμων σὲ ἐκδηλώσεις ἐκκλησιαστικοῦ καὶ κοινωνικοῦ περιεχομένου.

ε) Ἡ καλλιέργεια τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ καὶ λατρευτικοῦ φρονήματος τῶν τροφίμων μὲ ἐπισκέψεις σὲ Μοναστήρια καὶ σὲ ἄλλες Ἑνορίες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

Ἄρθρον 4

Ὅργανωση - Διοίκηση - Διαχείριση

Τὸ «ΚΕΝΤΡΟΝ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ ΕΝΟΡΙΑΣ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ» ὑπόκειται στὴν πνευματικὴ καὶ διοικητικὴ ἐποπτεία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Πέτρας, ὑπάγεται στὴ διοίκηση καὶ διαχείριση τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Ἁγίας Τριάδος, ἔχει ὅμως αὐτοτελὲς ὄργανον διοικήσεως.

1. Διοίκηση.

Διοικεῖται ἀπὸ ἑπταμελὲς Διοικητικὸ Συμβούλιον ποῦ ἀπαρτίζεται ἀπὸ:

α) Τὸν ἐκάστοτε Πρόεδρο τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Ἁγίας Τριάδος, ὡς Πρόεδρο.

β) Ἐνα μέλος τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἀνωτέρω ἐνοριακοῦ Ναοῦ.

γ) Ἐνα μέλος τοῦ Ἑνοριακοῦ Φιλοπτώχου Ταμείου Ἁγίου Νικολάου καὶ

δ) Τέσσερα μέλη (ἄνδρες ἢ γυναῖκες), ποῦ διακρίνονται γιὰ τὴν πνευματικὴ τους κατάρτιση καὶ ὀριμότητα καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τους γιὰ τὸ ποιμαντικὸ ἔργο τῆς Ἑνορίας.

Τὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου διορίζονται γιὰ μιὰ τριετία ἀπὸ τὸν Σεβασμώτατον Μητροπολίτην Πέτρας, μετὰ ἀπὸ ἐγγραφή πρόταση τῶν ἐφημεριῶν τῆς Ἑνορίας, τὴν ὁποῖαν ὑποβάλλει ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου, ἔχουν δὲ τὸ δικαίωμα τοῦ ἐπαναδιορισμοῦ.

Ἄρθρον 5

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον κατὰ τὴν πρώτην αὐτοῦ συνεδρίαν συγκροτεῖται σὲ σῶμα καὶ ἐκλέγει: Ἀντιπρόεδρο, Ταμία, Γραμματέα καὶ Κοσμήτορα.

Ἄρθρον 6

Τὸ Δ.Σ. ἔχει τὶς ἐξῆς ἀρμοδιότητες:

α) Ἀποφασίζει γιὰ κάθε θέμα ποῦ ἀφορᾷ στὴν ἐπιτυχία τῶν ἐπιδιωκόμενων σκοπῶν τοῦ Κέντρου.

β) Συνεργάζεται ἀρμονικὰ μὲ τὸ Ἐκκλησιαστικὸ Συμβούλιον τῆς Ἑνορίας, τὸ Ἑνοριακὸ Φιλόπτωχο Ταμεῖο Ἁγίου Νικολάου καὶ τὴν Ἱερὰ Μητρόπολη Πέτρας.

γ) Μεριμνᾷ γιὰ τὴν ἐξεύρεση πόρων καὶ τὴν καλύτερη λειτουργία τοῦ Κέντρου.

δ) Καθορίζει τὸν ἀριθμὸ τῶν ἐκάστοτε σιτιζομένων.

ε) Προκαθορίζει μηνιαίως πρόγραμμα φαγητοῦ.

στ) Ὅρίζει τὶς Ἑνορίτισσες καὶ τοὺς Ἑνορίτες γιὰ τὴν παρασκευὴ καὶ διανομὴ τοῦ συσσιτίου καὶ ρυθμίζει τὰ σχετικὰ μὲ τὴ λειτουργία τῶν γευμάτων.

ζ) Συντάσσει ἐτήσιο προϋπολογισμὸ καὶ ἀπολογισμὸ τοὺς ὁποῖους ὑποβάλλει διὰ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἑνορίας στὸ Μητροπολιτικὸ Συμβούλιον πρὸς ἐγκρίση.

Ἄρθρον 7

Δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις τῶν μελῶν τοῦ Δ.Σ.

1. Ὁ Πρόεδρος:

α) Ἐχει τὴν εὐθύνην κάθε ἐκδηλώσεως τοῦ Κέντρου καὶ συντονίζει τὰ μέλη γιὰ τὴν ὑλοποίησιν τῶν σκοπῶν του.

β) Ἐκπροσωπεῖ τὸ Κέντρο ἐνώπιον κάθε Ἀρχῆς καὶ σὲ ὅλες τὶς σχέσεις τοῦ Κέντρου μὲ ἄλλα Ἰδρύματα, Ὄργανισμοὺς καὶ ἰδιώτες καὶ συναλλάσσεται μαζί τους.

γ) Λαμβάνει γνώση ὄλων τῶν εἰσερχομένων καὶ ἐξερχομένων ἐγγράφων καὶ συνυπογράφει μὲ τὸν Ταμία τὰ ἐγγραφα οἰκονομικῆς φύσεως καὶ μὲ τὸν Γραμματέα τὴν λοιπὴ ἀλληλογραφία.

2. Ὁ Ἀντιπρόεδρος:

Ἀναπληρώνει τὸν Πρόεδρο ὅταν ἀπουσιάζει καὶ ἐνεργεῖ μετὰ ἀπὸ ἐγγραφή ἐξουσιοδότηση ἢ ἐντολὴ τοῦ Προέδρου.

3. Ὁ Γραμματέας:

Συντάσσει καὶ συνυπογράφει μὲ τὸν Πρόεδρο ὅλα τὰ ἐγγραφα, εἶναι ὑπεύθυνος τῆς ἀλληλογραφίας, τηρεῖ τὸ Πρωτόκολλον εἰσερχομένων καὶ ἐξερχομένων ἐγγράφων μὲ τοὺς σχετικὸς φακέλους, φυλάσσει τὴν σφραγίδα τοῦ Κέντρου καὶ συντάσσει κατ' ἔτος Ἐκθεση Πεπραγμένων τοῦ Κέντρου, τὴν ὁποῖαν ὑποβάλλει ὁ Πρόεδρος διὰ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἑνορίας στὴν Ἱερὰ Μητρόπολη.

4. Ὁ Ταμίας:

α) Εὐθύνεται γιὰ τὴν τήρησιν τῶν διαχειριστικῶν βιβλίων, τῶν φακέλων, ἀποδείξεων καὶ ἐντυλμάτων, τὴ φύλαξιν τῶν χρημάτων τοῦ Κέντρου καὶ συνυπογράφει μὲ τὸν Πρόεδρο τὰ ἐγγραφα οἰκονομικῆς διαχειρίσεως.

β) Ἐξουσιοδοτεῖται διὰ τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ νὰ διενεργεῖ ὅποιεσδήποτε συναλλαγὰς οἰκονομικῆς φύσεως (κατάθεση, ἀνάληψη χρημάτων, εἰσπραξὴ χρηματικῶν ποσῶν κ.λπ.).

5. Ὁ Κοσμήτορας:

Ἐπιμελεῖται τῶν ἐκδηλώσεων τοῦ Κέντρου, φροντίζει γιὰ τὴν προβολὴν του, μεριμνᾷ γιὰ τὴ συντήρησιν καὶ καθαρὴν ἐμφάνισιν τοῦ κτιρίου καὶ ἐνημερώνει τὸ ἡμερολόγιον τοῦ Κέντρου.

Ἄρθρον 8

Διαχειριστικὰ βιβλία

Τὸ Κέντρο θὰ διατηρεῖ τὰ προβλεπόμενα ἀπὸ τὸ Νόμον διαχειριστικὰ βιβλία: Πρακτικῶν καὶ Ταμείου, τοὺς φακέλους τῶν ἐπὶ μέρους ἐκδηλώσεών του καὶ τὰ Γραμμάτια Εἰσπράξεων, θεωρημένα ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Μητρόπολη.

Ἄρθρον 9

Πόροι τοῦ Κέντρου εἶναι:

α) Ἐτήσια ἐπιχορήγησιν ἀπὸ τὸν Ἱερὸ Ἑνοριακὸ Ναὸ τῆς Ἁγίας Τριάδος.

β) Ἐτήσια ἐπιχορήγησιν ἀπὸ τὸ Ἑνοριακὸ Φιλόπτωχο Ταμεῖο Ἁγίου Νικολάου καὶ ἐπιπλέον συμμετοχὴ του στὶς δαπάνες λειτουργίας τοῦ συσσιτίου.

γ) Οἱ προαιρετικὲς εἰσφορὲς νομικῶν προσώπων καὶ τακτικὲς φυσικῶν πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν σκοπῶν τοῦ Κέντρου, δωρεές, κληρονομίαι ἢ κληροδοτήματα.

δ) Ἐσοδα ἀπὸ λαχειοφόρες ἀγορές, ἐράνου, ἐκθέσεις καὶ λοιπὲς ἐκδηλώσεις.

Άρθρον 10

Οι πόροι του Κέντρου διατίθεται για την επίτευξη των σκοπών του Κέντρου, όπως εκτίθενται στο ύπ' αριθμ. 2 άρθρον του παρόντος Κανονισμού.

Άρθρον 11

Όλα τα υπάρχοντα στο Κέντρο, πάσης φύσεως κινητά, επιπλα, σκεύη, ως και τα έφεξης αποκτώμενα, αποτελούν περιουσιακά στοιχεία ιδιόκτητα του Ίερού Ναού τής Αγίας Τριάδος. Για τον σκοπό αυτό, το Δ.Σ. τηρεί βιβλία άπογραφής του κινητού έξοπλισμού του Κέντρου και άναθέτει σε ένα μέλος του την καλή χρήση των κινητών και των έγκαταστάσεων, καθώς και τη διαφύλαξή τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

Άρθρον 12

Η λειτουργία του «ΚΕΝΤΡΟΥ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ ΕΝΟΡΙΑΣ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ» στηρίζεται κυρίως στην εύγενή προσφορά έργασίας και ύπηρεσιών των Ένοριτών (άνδρων και γυναικών), αλλά και σε άμειβόμενο προσωπικό, ίδια βοηθητικό, που θα προσλαμβάνεται επί συμβάσει Ίδιωτικού Δικαίου, όρισμένου χρόνου, από τον Ίερό Ναό τής Αγίας Τριάδος, από τον όποιον και θα μισθοδοτείται.

Η πρόσληψη θα γίνεται μετά από πρόταση του Δ.Σ. και με άπόφαση του Έκκλησιαστικού Συμβουλίου, ή όποια όρίζει τον χρόνο τής συμβάσεως, το ώρARIO άπασχόλησης, την παρεχόμενη έργασία, την άμοιβή και λοιπά θέματα τής σχέσεως έργασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'

Άρθρον 13

Η κατάργηση του Κέντρου γίνεται όταν αυτό δεν εκπληρώνει τους σκοπούς για τους όποιους συνεστήθη, ύστερα από πρόταση του Έκκλησιαστικού Συμβουλίου του Ί. Ναού τής Αγίας Τριάδος και έγκριση του Μητροπολιτικού Συμβουλίου τής Ίεράς Μητροπόλεως Πέτρας. Στην περίπτωση αυτή, ή κινητή και ή άκίνητη περιουσία του περιέρχεται αυτοδικαίως στον Ίερό Ναό, ως εις το ύπ' αριθμ. 11 άρθρον του παρόντος Κανονισμού διαλαμβάνεται.

Άρθρον 15

Ο παρών κανονισμός ισχύει από τότε που θα έγκριθεί από το Μητροπολιτικό Συμβούλιο τής Ίεράς Μητροπόλεως Πέτρας και θα δημοσιευθεί στο έπίσημο δελτίο «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

ΤΟ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΤΟΥ Ί. ΝΑΟΥ ΑΓ. ΤΡΙΑΔΟΣ ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΡΗΤΗΣ
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Πρωτοπρ. ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΧΥΓΙΑΝΝΑΚΗΣ
Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΤΑ ΜΕΛΗ
ΜΙΧΑΗΛ ΚΛΩΝΤΖΑΣ ΜΙΧΑΗΛ ΓΕΡΟΝΤΑΚΗΣ
ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΦΟΥΚΑΔΑΚΗΣ
ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΚΥΡΙΑΚΑΚΗΣ

Ένεκρίθη κατά την 7/15-12-1994 συνεδριάν του Μητροπολιτικού Συμβουλίου τής Ί. Μητροπόλεως Πέτρας.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ
† Ο Πέτρας ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ίερά Μητρόπολις Θηβών και Λεβαδείας
ΚΛΗΣΙΣ ΠΡΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΑΝ

Πρός

Τόν πρεσβύτερον

Χαράλαμπον Λαμπρόπουλον του Νικολάου,
Κληρικόν τής Ί. Μητροπόλεως Θηβών και Λεβαδείας
(Και νύν άγνώστου διαμονής)

Καλούμεν ύμάς όπως έμφανισθήτε άυτοπροσώπως ένώπιον έμού του Άρχιμ. Κλήμεντος Κουτσομύτη, ένεργούντος ως Άνακριτού, συνωδά τή ύπ' αριθμ. 291/21.9.1994 έντολή του Σεβ. Μητροπολίτου Θηβών και Λεβαδείας κ. Ίερωνύμου, και δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 110 του Νόμου 5383/1932 «Περί Έκκλησιαστικών Δικαστηρίων και τής πρό αυτών διαδικασίας», ως τίθενται και ισχύουσι συνωδά τή παραγράφω 1 του άρθρου 44 του Νόμου 590/1977 «Περί Καταστατικού Χάρτου τής Έκκλησίας τής Έλλάδος», έν Λεβαδεία και έν τοίς Γραφείοις του ιερού ναού Είσοδιών τής Θεοτόκου Λεβαδείας τή 3η Αυγούστου 1995 ήμέρα Πέμπτη και ώρα 10.00' πρωγή, προκειμένου ίνα άπολογηθήτε επί άντικανονικοίς παραπτώμασι, άτινα ένεκεν τής φύσεώς των, κρίνεται σκόπιμον όπως μη άναφερθώσι έν τή παρούση κλήσει συνωδά ταίς διατάξεσι του άρθρου 110 παραγρ. 3 του Νόμου 5383/1932, σαφώς όμως προβλεπομένοις και ρητώς τιμωρουμένοις υπό των Θείων και Ίερών Κανονικών Διατάξεων και δη υπό των ΙΖ', ΛΘ', ΝΗ' των Αγίων Άποστόλων, Η', ΙΗ', τής Δ' Οικουμενικής Συνόδου, ΛΔ' τής ΣΤ' Οικουμενικής Συνόδου και ΙΒ' του Μ. Βασιλείου.

Προσπειδηλούμεν ύμιν ότι έν περιπτώσει μη έμφανίσεως ύμών τή ως άνω ήμέρα τε και ώρα, θέλει λογισθή ή καθ' ύμών διενεργουμένη άνάκρισις περαιωθείσα, συνωδά τώ άρθρω 109 του Νόμου 5383/1932 ως κατά τα σαφώς όριζόμενα υπό του άρθρου 44 παράγρ. 1 του Νόμου 590/1977.

Έν Λεβαδεία τή 1η Μαρτίου 1995

Ο Γραμματεύς Ο Έκκλ. Άνακριτής
Πρεσβ. Παν. Δαδανός Άρχιμ. Κλήμης Κουτσομύτης

Ί. Μητρόπολις Καισαριανής,
Βύρωνος και Ύμηττου

ΚΛΗΣΙΣ ΠΡΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΑΝ

Πρός

τόν Άρχιμανδρίτην Πλωτίνον Άγριτέλλην
κατά κόσμον Παναγιώτην του Έμμανουήλ
Κληρικόν τής Ίεράς Μητροπόλεως Καισαριανής, Βύρωνος
και Ύμηττου
(Και νύν άγνώστου διαμονής)

Καλούμεν σε όπως έμφανισθής ένώπιον έμού του Πρωτοπρεσβυτέρου Νικολάου Κοντοβουνήσιου, ένεργούντος ως Άνακριτού συνωδά τή ύπ' αριθ. 211/10-5-1995 έντολή του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Καισαριανής, Βύρωνος και Ύμηττου κ. Γεωργίου και δυνάμει τώ άρθρω 110 του Ν. 5383/1932 έν Βύρωνι και έν τοίς Γραφείοις του Ί. Ναού Μεταμορφώσεως του Σωτήρος την 8ην Αυγούστου 1995 ήμέρα Τρίτην και ώραν 8ην μ.μ. προκειμένου να άπολογηθής επί των άποδιδομένων σοι κατηγοριών.

Προσπειδηλούμεν σοι ότι έν περιπτώσει μη έμφανίσεώς σου, θέλει ένεργηθώσι κατά σου τα υπό των άρθρων 62 και 112 του Ν. 5383/1932 ως ταύτα ισχύουσι κα-

τά τα σαφώς οριζόμενα υπό του άρθρ. 44 παρ. 1 του Ν. 590/1977, διατασσόμενα.

Εν Καισαριανή τῆ 25ῃ Μαΐου 1995

Ὁ Ἀνακριτῆς

Πρωτοπρεσβ.
Νικόλαος Κοντοβουνήσιος

Ὁ Γραμματεὺς

Πρωτοπρεσβ.
Δημήτριος Τσιοκάνης

Ἱερά Μητρόπολις Ζιχνῶν καὶ Νευροκοπίου

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ άρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν άρθρων 33 - 37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱεράς Συνόδου «Περὶ ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημεριῶν», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημεριῶν τῶν Ἱερῶν Ναῶν

1) Ἀγ. Γεωργίου Ν. Ζιχνῆς (Α' κατηγορίας), 2) Ἀγ. Νικολάου Περιθωρίου Κ. Νευροκοπίου (Α' ἢ Β' κατηγορίας), 3) Τιμίου Σταυροῦ Παλαιοκώμης (Β'), 4) Κοιμ. Θεοτόκου Ροδολίβους (Β'), 5) Ἀγ. Ἀθανασίου Καλλιθέας (Γ'), 6) Ἀγ. Τριάδος Σφελινίου (Γ') καὶ τὴν διακοινικὴν θέσιν ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ Ἀγ. Νικολάου Περιθωρίου

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Εν Ν. Ζιχνῆ τῆ 22α Μαΐου 1995

† Ὁ Ζιχνῶν καὶ Νευροκοπίου ΣΠΥΡΙΔΩΝ

Ἱερά Μητρόπολις Κασσανδρείας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ άρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν άρθρων 33 - 37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱεράς Συνόδου «Περὶ ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημεριῶν», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

«Μεταμόρφωσις τοῦ Σωτήρος» (β' θέσις) Περαιᾶς Θεσσαλονίκης

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα (πρώτης ἢ δευτέρας κατηγορίας), ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Εν Πολυγύρῳ τῆ 25ῃ Μαΐου 1995

† Ὁ Κασσανδρείας ΣΥΝΕΣΙΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ άρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν άρθρων 33 - 37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱεράς Συνόδου «Περὶ ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημεριῶν», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημεριῶν τῶν Ἱερῶν Ναῶν

1) Κοιμήσεως Θεοτόκου Ρουστίκων, 2) Ἀγίου Παντελεήμονος Ἀϊμόνος, 3) Ἀγίου Κων/νου Ἀγίου Κων/νου, 4) Ἀγίου Νικολάου Πηγῆς, 5) Προφ. Ἡλιοῦ Ἀρχαίας Ἐλευθέρης, 6) Ἀγίου Νικολάου Σκεπαστῆς, 7) Ἀγίου Γεωργίου Θεοδώρας, 8) Ἀγίου Ἰωάννου Γωνιάς, 9) Ἀγίου Ἰωάννου Μέσης, 10) Κοιμ. Θεοτόκου Ἐρφῶν

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Εν Ρεθύμνῳ τῆ 14ῃ Μαΐου 1995

† Ὁ Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου ΘΕΟΔΩΡΟΣ

« ΕΚΚΛΗΣΙΑ »

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΒΡΑΒΕΙΟΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

Τηλ. καὶ Fax 72.18.308

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος ΣΕΡΑΦΕΙΜ

† Ὁ Δράμας ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

† Ὁ Κυθήρων ΙΑΚΩΒΟΣ

† Ὁ Μονεμβασιάς καὶ Σπάρτης ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Ὁμότ. Καθηγ. ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ

* Ἀρχων Διδάσκαλος τοῦ Εὐαγγελίου τῆς Μ.Χ.Ε.

Τακτικὸν Μέλος τῆς «Εὐρωπαϊκῆς Ἀκαδημίας

τῶν Ἐπιστημῶν καὶ τῶν Τεχνῶν»

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εὐαγγέλιον Δ. Θεοδώρου, Ἀκροβολισμοὶ κρούσεως; (Κριτικὴ ἀξιολόγησις ἀντιεκκλησιαστικῆς συνεντευξέως).

Μητροπ. Αὐστρίας Μιχαῆλ, Ἐπισημῆς λόγος εἰς τὸν Μητροπολιτὴν πρ. Αὐστρίας Χρυσόστομον (†).

Ἐπισκ. Διανλίας Δαμασκηνῶ, Ὁ Ναυπάκτου καὶ Ἀγίου Βλασίου Νικόδημος (†).

Ἡ χειροτονία τοῦ θεοφ. Ἐπισκόπου Μαρθᾶνος κ. Μελίτωνος.

Εὐαγγέλιον Δ. Θεοδώρου, Ὀδοιπορικὸν εἰς ἑλληνορθόδοξα κέντρα τῆς Αὐστραλίας.

Κων/νου Χρ. Τράκα, Ὁ κατ' ἐπίγνωσιν σεβασμὸς ἐπὶ Σύνταγμα.

Ἰωάννου Μπογιάτσου, Ἡ συμβολὴ τοῦ Κων. Οἰκονόμου τοῦ ἐξ Οἰκονόμων εἰς τὴν Ἐπανάστασιν τοῦ 1821.

Παρατηρήσεις καὶ Σχόλια.

Χρονικά

Πράξεις ουστάσεως ἐκκλησιαστικῶν Ἱδρυμάτων.

Παράρτημα.